

วารสาร

หาดใหญ่วิชาการ

ISSN 1686-1868

ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 กรกฎาคม - ธันวาคม 2550

บทความวิจัย

ปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา

พัชรภัค โกมลตรี, วิชัย รัตนากีรณวร และวิชัย บุญชูดวง 1

บทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ
จังหวัดสงขลา

สมใจ เพ็ชรการ และวิชัย รัตนากีรณวร 13

การละเมิดลิขสิทธิ์ในการเผยแพร่ต่อสาธารณชน : ศึกษากรณีกิจการคาราโอเกะ
ในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่

กรรณภทร ชิตวงศ์ 23

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของโครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส :
กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ณชพงศ จันจุฬา 31

บทความวิชาการ

เศรษฐกิจพอเพียง

ปกรณ์ ลิ้มโยธิน..... 41

กลยุทธ์การตั้งราคาเพื่อจูงใจลูกค้า

วิวัฒน์ จันทรกึ่งทอง..... 49

มารยาทและจรรยาบรรณมีความสำคัญอย่างไรต่อผู้สอบบัญชี

กันต์กนิษฐ์ พงศ์กระพันธุ์..... 55

ระบบสหกิจศึกษากับการพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์

คณินิจต์ หนูเชื้อ 63

Building Effective English Teacher-Made Tests : A Major KPI for Thai ESP Teachers

Preemon Nakarin 75

Bridging the Aural-Oral English Gap

Eric Allyn 83

นโยบายการพิมพ์

วารสารหาดใหญ่วิชาการ เป็นวารสารวิชาการราย 6 เดือน (2 ฉบับต่อปี) มหาวิทยาลัยหาดใหญ่จัดทำวารสารนี้ขึ้นเพื่อเป็นเวทีทางวิชาการส่งเสริมสนับสนุนให้คณาจารย์ บุคลากร ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ได้มีโอกาสเสนอผลงานวิชาการ เพื่อเผยแพร่และแลกเปลี่ยนวิทยาการซึ่งกันและกัน

คำแนะนำในการส่งต้นฉบับวารสารหาดใหญ่วิชาการ

กองบรรณาธิการวารสารหาดใหญ่วิชาการ ขอเรียนเชิญท่านผู้สนใจ ส่งบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารหาดใหญ่วิชาการ บทความของท่านต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่หรืออยู่ในระหว่างการรอพิจารณาจากวารสารอื่น และกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการตรวจทาน แก้ไข ต้นฉบับเพื่อความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์

ประเภทของเนื้อหา

วารสารหาดใหญ่วิชาการ แบ่งคอลัมน์ของวารสารออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. รายงานการวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ (วิทยานิพนธ์ไม่ควรเกิน 1 ปี) เรื่องละประมาณ 10 หน้ากระดาษ A4 ขึ้นไป
2. บทความทางวิชาการ เรื่องละประมาณ 10 หน้ากระดาษ A4 ขึ้นไป

การเตรียมต้นฉบับและส่งต้นฉบับ

- ต้นฉบับต้องพิมพ์ด้วย Microsoft Word ตัวอักษร Cordia New ขนาดตัวอักษร 14 พอยต์ (point) ใช้กระดาษขนาด A4
- ชื่อเรื่องพิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลางหน้ากระดาษ ชื่อผู้เขียนอยู่ใต้ชื่อเรื่องเยื้องลงมาทางขวามือ ส่วนตำแหน่งทางวิชาการและสถานที่ทำงานของผู้เขียนให้พิมพ์ไว้เป็นเชิงอรรถในหน้าแรก
- การใช้ภาษาอังกฤษควรใช้เฉพาะคำที่ยังไม่มีคำแปลภาษาไทยหรือแปลแล้วไม่ได้ความหมายชัดเจน แล้วเขียนภาษาไทยทับศัพท์ และวงเล็บภาษาอังกฤษกำกับ

ผลงานทางวิชาการทุกประเภท ต้องประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

1. ชื่อเรื่อง ต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ชื่อผู้เขียน (ทุกคน) ต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
3. ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)
4. สถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์ ของผู้เขียนทุกคน

ผลงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ต้องประกอบด้วยสาระสำคัญดังนี้

1. ชื่อเรื่อง ต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. ชื่อผู้เขียน (ทุกคน) ต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
3. ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)
4. สถานที่ติดต่อ หมายเลขโทรศัพท์ ของผู้เขียนทุกคน

และควรเรียงลำดับการเขียนดังนี้

- ชื่อเรื่อง (Title)
- ชื่อผู้ทำงานวิจัย (Author)
- บทคัดย่อ (Abstract) ภาษาไทยและอังกฤษ
- บทนำ (Introduction)
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objective)
- วิธีการดำเนินงาน (Method)
- ผลของการวิจัย (Result)
- การอภิปรายผล (Discussion) และข้อเสนอแนะ
- บรรณานุกรม (References) ใช้ระบบนามปี (Year - Date) ให้เรียงลำดับอักษร

การส่งต้นฉบับ

ส่งต้นฉบับ 1 ชุด และสำเนา 1 ชุด พร้อมแผ่นดิสเก็ต
ที่กองบรรณาธิการวารสารหาดใหญ่วิชาการ สำนักส่งเสริมและ
บริการวิชาการ

การติดต่อ

กองบรรณาธิการวารสารหาดใหญ่วิชาการ
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
125/502 อ.พลพิชัย อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110
โทรศัพท์ 0-7420-0371 โทรสาร 0-7420-0375
Email: sittichai@hu.ac.th www.hu.ac.th

วารสารหาดใหญ่วิชาการ

ปีที่ 5 ฉบับที่ 10 กรกฎาคม - ธันวาคม 2550

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการ ทั้งในสายวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์
2. เพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัย
3. ส่งเสริมให้คณาจารย์และนักวิชาการทั่วไปได้เสนอบทความที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

เจ้าของ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

คณะที่ปรึกษา

อุปนายกสภามหาวิทยาลัยหาดใหญ่
คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย
คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
คณบดีคณะศิลปศาสตร์
คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
คณบดีคณะรัฐศาสตร์
คณบดีคณะนิติศาสตร์
คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำกองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์สุริวงค์ พงศ์ไพบูลย์
ศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล เหล่าสุวรรณ
ศาสตราจารย์ ดร.อจณรา จันทร์ฉาย

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

บรรณาธิการฝ่ายผลิต

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ

ผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายผลิต

ฝ่ายฝึกอบรมและเผยแพร่

กองบรรณาธิการ

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย
รองคณบดีคณะบริหารธุรกิจ
รองคณบดีคณะรัฐศาสตร์
หัวหน้าสาขาวิชาศึกษาทั่วไป
หัวหน้าสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
หัวหน้าสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
หัวหน้าสาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์
หัวหน้าสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์
หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการ
หัวหน้าสาขาวิชาการตลาด
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและงบประมาณ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ
หัวหน้าฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

ประชาสัมพันธ์

นายสิทธิชัย เหมโลหะ

เลขานุการ

นางสาวธัญญา พงศ์พิทักษ์

พิมพ์ที่

บริษัท เอสพีรันธ์ (2004) จำกัด
642 ถ.เพชรเกษม ต.หาดใหญ่ อ.หาดใหญ่
จ.สงขลา โทร. 0-7423-6234-5

๐ บทความทุกเรื่องจะได้รับการตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ๐ ข้อความและบทความในวารสารหาดใหญ่วิชาการเป็นแนวคิดของผู้เขียน มิใช่เป็นความคิดเห็นของคณะผู้จัดทำและมิใช่ความรับผิดชอบของมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ๐ กองบรรณาธิการไม่สงวนสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

ปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา

Personnel's Service Problems in Vocational Training Service of the Songkhla Institute for Skill Development Region 12

พัชรภัค โกมลตรี¹, วิชัย รัตนกิจธร² และวิชัย บุญชูดวง³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา (2) เปรียบเทียบปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพ ตามตัวแปรประสบการณ์ และตำแหน่งงาน (3) ข้อเสนอแนะของบุคลากรในการปรับปรุงการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ บุคลากรในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา จำนวนทั้งสิ้น 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับตามแบบลิเคิร์ทครอบคลุมเนื้อหาใน 5 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านวิทยากร ด้านอาคารสถานที่และโรงฝึกงาน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการวัดและประเมินผล นอกจากนี้ยังใช้คำถามแบบเปิดและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการให้บริการฝึกอาชีพ สถิติที่ใช้ในการให้บริการฝึกอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. จากการตอบแบบสอบถามระดับปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($=2.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์ ($=2.43$) และด้านวิทยากร ($=2.50$) อยู่ในระดับน้อย ส่วนด้านอาคารสถานที่และโรงฝึกงาน ($=2.95$) ด้านวัสดุและอุปกรณ์ ($=2.71$) ด้านการวัดและประเมินผล ($=2.76$) อยู่ในระดับปานกลาง

¹นักวิชาการฝึกอาชีพ 4 สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา

²คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

³รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2. เปรียบเทียบปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอบรม โดยภาพรวมบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการฝึกอบรมต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหาการให้บริการฝึกอบรม (=2.78) มากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (=2.72) ยกเว้นด้านวัสดุอุปกรณ์ที่บุคลากรที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี (=2.69) มีปัญหาน้อยกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (=2.72) ส่วนบุคลากรที่มีตำแหน่งนักวิชาการฝึกอบรมมีปัญหาการให้บริการฝึกอบรม (=2.63) โดยภาพรวมน้อยกว่าครูฝึกฝีมือแรงงาน (=2.74) ยกเว้นด้านการประชาสัมพันธ์ที่นักวิชาการฝึกอบรม (=2.44) มีปัญหามากกว่ากลุ่มครูฝึกฝีมือแรงงาน (=2.43)

3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ของบุคลากรในการให้บริการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา มีความสอดคล้องกัน คือ (1) ควรมีการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่าง ๆ ทุกรูปแบบ (2) วิทยากรทุกคนควรได้รับการอบรมปฐมนิเทศและผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานให้มีความรู้ที่ทันกับเทคโนโลยี (3) ควรปรับปรุงอาคารสถานที่ฝึกให้ผู้สะดวกเรียบร้อย (4) ควรมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักรสำหรับการฝึกอบรมที่ทันสมัยและเพียงพอ (5) ควรมีการประเมินผลการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทุกหลักสูตร (6) ควรมีการกำหนดรูปแบบการประเมินผล และมีการฝึกอบรมให้ผู้รับการฝึกผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน (7) ควรปรับปรุงการบริหารงานฝึกอบรมให้การดำเนินงานมีความคล่องตัว รวดเร็ว ทันกับเทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน (8) ควรวางแผนการฝึกอบรมให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนและลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการให้บริการในอนาคต

Abstract

The research aimed (1) to study the level of vocational training service problems among the personnel of Songkhla Institute for Skill Development Region 12 (SISD 12), (2) to compare the aspects of the vocational training service problems of the personnel varied by their working experiences and positions, and 3) to compile suggestions from the personnel to improve the vocational training services of SISD12. The research samples were 60 of SISD 12 personnel. The instruments used to collect the desired data were a set of Likert's Five-Point Rating Scale questionnaire, a set of open-ended questions and the interviews of 12 training personnel concerning 5 aspects of vocational training services in terms of: public relations, training instructors, buildings and workshops, training materials and evaluation. The statistical procedures of means and standard deviations were employed to analyze the obtained data. The findings were as the followings:

1. In overall, the levels of vocational training service problems of the personnel in SISDR12 were at a moderate level. In the specific aspects, the problems of public relation and training instructor aspects were at a low level, while the other aspects of workshop, evaluation and training materials were at a moderate level.

2. The personnel who had vocational training experience less than ten years indicated the vocational training service problems more than those who had experience more than ten years; except in the training materials aspect, the personnel who had training experience less than ten years had fewer problems. The personnel who were in training academic position had fewer problems in both overall and specific aspects than the training instructors. Except in the public relation aspect, the training academician had more problems than the training instructors.

3. The suggestions obtained from the study were (1) there should be more public relation in various channels; 2) the instructors should be oriented and passed skill standard testing and be updated in technological knowledge; 3) the buildings and workshops should be cleaner; 4) the training materials and equipment should be up-to-date and sufficient; 5) monitoring and evaluation should be done continuously to cover each training course; 6) more trainings were required to help the trainee pass the standard skill testing; 7) reengineering process should be conducted to improve the operation and the training process to be more efficient, modernized and comply with the skill labor market; and 8) practical strategic planning should be employed in advance so as to reduce the problems previously learned to bring about better result in the future.

บทนำ

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

จากสถานการณ์ของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ส่งผลต่อด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง รวมทั้งความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้ประเทศและสังคมต่าง ๆ สามารถติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงข้อมูลถึงกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว เกิดภาวะการแข่งขัน ผลจากการแข่งขันและการพัฒนาในยุคโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิดปัญหาวิกฤตการณ์ด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ดังนั้นทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน เพราะคนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาต่าง ๆ ของประเทศ ให้เจริญก้าวหน้า การพัฒนาฝีมือแรงงานจึงเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและพึ่งพาตนเองทางเทคโนโลยีให้มากขึ้น มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้และปริมาณที่เพียงพอตามความต้องการ จำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบการบริหาร การจัดการศึกษาและการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยียุคข้อมูลข่าวสารที่สะดวก รวดเร็ว การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ให้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542:17) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการปฏิรูปการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนจะต้องได้รับการบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการและความถนัด ปัจจุบันมีหน่วยงานของรัฐและเอกชนหลายหน่วยงานที่ให้บริการทางการศึกษาและการฝึกอบรม ต้องมีการแข่งขันกันในการให้บริการที่ดีและมีคุณภาพดีที่สุด ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศไทยในระยะต่อไปให้ความสำคัญในการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพ ทักษะ

และฝีมือแรงงานเพื่อเสริมสร้างความได้เปรียบทางด้านทรัพยากรมนุษย์ของไทยให้มีศักยภาพสูงขึ้น (กรรณิการ์ มานะกิจ และคณะ, 2539 : 26) ผู้บริหารทุกระดับขององค์กรของประเทศไทยจึงต้องให้ความสำคัญกับการศึกษา และการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพ มีความพร้อมในการแข่งขันกับสังคมโลก ทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาฝีมือ ศักยภาพกำลังแรงงานและผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนากำลังแรงงานให้มีฝีมือได้มาตรฐานในระดับสากล และส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการให้มีความสามารถแข่งขันในตลาดโลก การฝึกอบรมอาชีพเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อการให้บริการแก่ผู้ประสงค์จะเข้าทำงานหรือผู้ว่างงานทำอยู่แล้วและเพื่อต้องการยกระดับฝีมือและหรือต้องการเปลี่ยนอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ รวมทั้งการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน และการกำหนดทิศทางการดำเนินงาน ด้านพัฒนาแรงงาน ให้มีคุณภาพประสิทธิภาพมีปริมาณที่เพียงพอ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ในการพัฒนาประเทศให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้คนไทยทุกคนสามารถคิดเป็น ทำเป็น มีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงได้ทุกสถานการณ์ สามารถส่งสมทุนทางปัญญาเพื่อรักษาและต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิตและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน, 2540 : 19)

การฝึกอบรมฝีมือแรงงาน ถือเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาคนเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะฝีมือให้มีความชำนาญในการปฏิบัติงานในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา เป็นหน่วยงานของรัฐที่ให้บริการฝึกอาชีพแก่ประชาชน และกำลังแรงงาน ที่มีความประสงค์พัฒนาฝีมือแรงงาน โดยการจัดหาวิทยากร จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ส่งเสริมและประสานงานการฝึกอาชีพ ติดตามและประเมินผล ซึ่งปัจจุบันพบว่าการพัฒนาฝีมือแรงงานยังมีผู้สนใจด้านการฝึกอาชีพไม่มากเท่าที่ควร ทั้งที่ปัญหาความต้องการ

ด้านแรงงานสูง ดังนั้น การพัฒนาฝีมือแรงงานย่อมต้องมีการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลการผลิตให้ได้คุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงาน ในทางกลับกันในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ มีการจ้างงานน้อยลง คนว่างงานมากขึ้น การพัฒนาฝีมือแรงงานก็จะต้องปรับเปลี่ยนการฝึกอบรมเพื่อเปลี่ยนอาชีพ ส่งเสริมและสร้างอาชีพใหม่ เพิ่มทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของนายจ้างที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา อยู่ในระดับใด บุคลากรที่มีประสบการณ์ และตำแหน่งงานต่างกัน มีปัญหาต่างกันหรือไม่ และมีข้อเสนอแนะในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา อย่างไร ทั้งนี้เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนา การปฏิบัติงานการให้บริการฝึกอาชีพเพื่อการพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศและต่างประเทศได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ตามตัวแปร ประสบการณ์และตำแหน่งงาน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยผู้วิจัยเลือกแบบการศึกษาเพียงครั้งเดียว (The One - Shot Case Study Design) เพื่อศึกษาปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา

1. ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชากรจริง คือ บุคลากรในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ปีงบประมาณ 2549 จำนวน 60 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์ในการทำงานด้านการฝึกอาชีพ และตำแหน่งงานของบุคลากร ผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท ครอบคลุมเนื้อหา ในด้าน 5 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านวิทยากร ด้านอาคารสถานที่ และโรงฝึกงาน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการวัดและประเมินผล ประกอบด้วยคำถาม จำนวน 44 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของบุคลากร เกี่ยวกับปัญหาในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question)

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลอง (Try-Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9678

2.2 ชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง มุ่งศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา เพื่อเสริมวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาการให้บริการฝึกอาชีพทั้ง 5 ด้าน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1.1 ขออนุญาตแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อขอความร่วมมือจากบุคลากรของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา

3.1.2 แจกแบบสอบถามให้บุคลากรในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ตอบแบบสอบถามและนำส่งคืนให้ผู้วิจัยตามเวลาที่กำหนด

3.1.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ติดตามทวงถามด้วยตนเอง จำนวน 60 ฉบับ และมีความสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100 เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

3.2 ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.2.1 ขออนุญาตแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อขอความร่วมมือจากบุคลากรของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา

3.2.2 กำหนดตารางการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยประสานงานเพื่อนัดวัน เวลาการสัมภาษณ์

3.2.3 นัดหมายวัน เวลา สถานที่ที่แน่นอนกับผู้ให้สัมภาษณ์อีกครั้ง

3.2.4 กำหนดเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์คนละประมาณ 1 ชั่วโมง

3.2.5 ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 12 คน

3.2.6 หลังจากเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ผู้วิจัยได้อัดเทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ และเรียบเรียงเขียนเป็นรายงานการสัมภาษณ์ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวข้อง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านวิทยากร ด้านอาคารสถานที่และโรงฝึกงาน

ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการวัดและประเมินผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for Windows) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

4.1.1 หาค่าเฉลี่ยของปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา เป็นรายข้อและรายด้านทั้ง 5 ด้าน

4.1.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อทราบการกระจายข้อมูลเป็นรายข้อ และรายด้านทั้ง 5 ด้าน

4.1.3 วิเคราะห์เนื้อหาข้อเสนอนี้ จากคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ภาค 12 สงขลา แล้วนำมาแจกแจงความถี่ สรุปรวบรวมเป็นหมวดหมู่ในแต่ละด้าน ทั้ง 5 ด้าน

4.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างดังนี้

4.2.1 นำร่างรายงานการสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนมาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อแยกแยะแนวความคิดที่ปรากฏในเนื้อหาของการสัมภาษณ์

4.2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จัดทำเป็นตารางสรุปประเด็นการสัมภาษณ์นำเสนอแยกเป็นรายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านวิทยากร ด้านอาคารสถานที่และโรงฝึกงาน ด้านวัสดุและอุปกรณ์ ด้านการวัดและประเมินผล

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลาพบว่า ระดับปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านอาคารสถานที่และโรงฝึกงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.95$) รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านวิทยากร ตามลำดับ ส่วนด้านที่มี

ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ (= 2.43)

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ตามตัวแปรประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวมบุคลากรที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ทุกด้าน ยกเว้นด้านวัสดุอุปกรณ์ บุคลากรที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาการให้บริการฝึกอบรมมากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ตามตัวแปรตำแหน่งงาน พบว่า โดยภาพรวมบุคลากรที่มีตำแหน่งครูฝึกฝีมือแรงงานมีปัญหาในการให้บริการฝึกอบรมมากกว่านักวิชาการฝึกอบรม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งครูฝึกฝีมือแรงงานมีปัญหามากกว่านักวิชาการฝึกอบรมทุกด้าน ยกเว้น ด้านการประชาสัมพันธ์ นักวิชาการฝึกอบรม มีปัญหามากกว่าครูฝึกฝีมือแรงงาน

อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง ปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการให้บริการฝึกอบรมของบุคลากรในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา

1.1 ปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากจากการให้บริการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ได้มีการวางแผนพัฒนากระบวนการให้บริการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการจัดอบรม ประชุม

และสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม และการให้บริการฝึกอบรม ทั้งด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร การจัดวิทยากรให้เหมาะสมกับหลักสูตร การจัดอาคารสถานที่และโรงฝึกงาน การใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ และการวัดผลประเมินผล เพื่อให้บุคลากรสามารถนำไปใช้ได้จริง นอกจากนี้ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานยังได้ให้การกำกับติดตามดูแลเกี่ยวกับการจัดการฝึกอบรมให้กับประชาชนในสาขาอาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาด้านอาชีพ จึงส่งผลให้บุคลากรมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนัส เสี่ยงสลัก (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่าโดยภาพรวม และรายองค์ประกอบมีปัญหาค่าการดำเนินงานตามหน้าที่ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพ์ ทองทวีรัตน์ (2542 : บทคัดย่อ) การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปีของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดพังงา พบว่าโดยภาพรวมและรายองค์ประกอบ มีปัญหาการปฏิบัติงานตามแผนอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอบี อร่าม (2542 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาการวางแผนการศึกษาของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย โดยภาพรวมและในแต่ละขั้นตอน อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

1.2 ปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอบรมของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่และโรงฝึกงาน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านวิทยากร และด้านการประชาสัมพันธ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.2.1 ด้านการประชาสัมพันธ์ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากมาจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ได้จัดคณะทำงานประชาสัมพันธ์ โดยได้ปฏิบัติงานตามแผนงานและบริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนทางสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ Internet จึงส่งผลให้มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่า ปัญหาอันดับหนึ่ง คือ การปัจฉิมนิเทศแก่ผู้รับ

การฝฬกที่จบฝฬก รองลงมาคฬอ การจฬดปฬยณฬเทศเพฬใหขัอมูลเกี่ยวกับการเนะเนาวการฝฬกอฬฟ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่อมาจากสถาบันพัฒนาฝฬมือแรงงานไดกัาหนดแผนการประชาสัมพันธ ใหขัอมูลขัาวสารแกประชาชน โดยกัาหนดงบประมาณตามแผนงานที่วางไว ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธใหกับประชาชน ผูสนใจทัวไป แตในสวนของผูที่เขามาเป็นผู้รับการฝฬก สถาบันพัฒนาฝฬมือแรงงานภาค 12 สงขลา ยังไมม่มีการประชาสัมพันธเทาที่ควร อาจเนื่อจากขาดงบประมาณในการจฬดการ และการบรฬการขัอมูลสารสนเทศ ทำใหในรายขัอดังกล่าว มฬปัญหาในระดับปานกลาง ดังนั้นในการวางแผนการประชาสัมพันธควรกัาหนดแผนโดยจฬดใหงบประมาณ ในสวนของการจฬดการปจฬณณฬเทศและขัอมูลเนะเนาว การฝฬกอฬฟใหกับผูรับการฝฬกในสถาบันฯ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาอฬฟพฬกเนาวทางหนึ่ดว้ย

1.2.2 ดัานวิทยากร มฬปัญหาอยู่ในระดับนัอย อาจเนื่อมาจากบุคลากรในสถาบันพัฒนาฝฬมือแรงงานภาค 12 สงขลา ไดรับการฝฬกอบรมอยู่เป็นประจำ และกรมพัฒนาฝฬมือแรงงานเห็นความสำคัญ ในการที่จะใหบุคลากรไดรับความรู้ใหม ๆ เพื่เติม และมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่ที่จะสามารถนัาความรู้ไปถายทอดใหกับผูรับการฝฬกตอไป ส่วในรายของคัประกอบ พบวว่าการแตงกายสะอาด เรียบรัอย ถูกกาลเทศะ เป็นปัญหาคับหนึ่ รอลงมาคฬอการเตรียมตัวในการฝฬกอบรมทังนี้ อาจเป็นเพราะวิทยากรที่ฝฬกอฬฟดัานขัางคัองมฬการสอนภาคปฏิบัติ ซึ่งอาจทำใหการแตงกายไมเรียบรัอย หรือเปรอะเปื้อน วิทยากรไมม่มีการเตรียมตัวและไมม่มีการระมัดระวังในการสอนภาคปฏิบัติ เช่น การใสเสื้อที่คลุมกันเปื้อน ดังนั้นปัญหาคารแตงกายจึงสงผลใหอยู่ในคัับหนึ่

1.2.3 ดัานอาคารสถานที่และโรงฝฬกงาน มฬปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทังนี้ อาจเนื่อมาจากสถาบันพัฒนาฝฬมือแรงงานภาค 12 สงขลา มีสถานที่ตั้งห่างจากถนนสายหลัก ประมาณ 1 กิโลเมตร ทำใหประชาชนผูสนใจเดินทางมาคััดคัอไมสะดวก ส่วของคัประกอบรายขัอ พบวปัญหาคับหนึ่คฬอ การระบายอากาศของอาคารและโรงฝฬกงาน รองลงมา คฬอ ความเพียพของแสงสว่างในโรงฝฬกงาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสถาบันพัฒนาฝฬมือแรงงานภาค 12 สงขลา มีเครื่องม็อเครื่องจฬกและอุปกรณ์ในการฝฬกจันวนมาก เพื่ออำนวยความสะดวกในการฝฬก

ความสะดวกในการฝฬก แตยังไมได้ปรับอาคารสถานที่ใหม รองรับเครื่องม็อ เครื่องจฬกดังกล่าว จึงทำใหอาคารและโรงฝฬกงานไมม่เพียพและคัับแคบ ทำใหไมสะดวกในการใช้พื้นที่ฝฬกภาคปฏิบัติ

1.2.4 ดัานวัสดุและอุปกรณ์ มฬปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทังนี้ อาจเนื่อมาจากการจฬดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝฬกมีคัันตอนที่ซัับซัออน ยุงยาก ทำใหผูปฏิบัติเกิดปัญหา ในเรื่อของการประสานงานกับพัสดุ ในการจฬดซื้อได้ ส่วของคัประกอบรายขัอพบว ปัญหาคัับหนึ่ คฬอ ความทันสมัยของเครื่องม็ออุปกรณ์ รองลงมา คฬอความพร้อมใช้งานของเครื่องม็ออุปกรณ์ ทังนี้อาจเป็นเพราะเทคโนโลยีในปัจจุบันพัฒนาอยางรวดเร็วทำใหเครื่องม็ออุปกรณ์ที่มีอยู่ลัาสมัย บางอยางอาจเกิดการซัารุดเนื่อจากการฝฬกอบรม ทำใหขาดประสิทธิภัพอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อมจะใช้งานได้ จึงสงผลใหความทันสมัยของอุปกรณ์เป็นปัญหาคับหนึ่

1.2.5 ดัานการวัดและประเมินผล มฬปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่อมาจากวิทยากรผูสอนคัองมฬการประสานงานกันอยางเป็นระบบ ในการปฏิบัติงาน หากผูปฏิบัติลาพัก และไมได้มอบหมายงานใหผูอื่นปฏิบัติแทน ทำใหเกิดปัญหาลัาซัาได้ เมื่อพิจารณาของคัประกอบรายขัอ พบวการใหผูปฏิบัติงานตามแผนมีส่วนรวมในการสร้างเครื่องม็อการประเมินผล และรายงานผลเป็นปัญหาคับหนึ่ รองลงมาคฬอการประเมินผลการฝฬกอฬฟให้เป็นไปตามแผนงานที่ได้วางไว ทังนี้ อาจเนื่อมาจากการที่เจ้าหน้าที่ผูปฏิบัติงานฝฬกอฬฟ รายงานผลการฝฬกใหกลุ่มงานประเมินผลรวบรวมรายงานผลในภาพรวม แตไมได้มีการประสานงานกันในการตรวจสอบขัอมูล จึงเกิดการผิดพลาดได้ หรืออาจเกิดจากเจ้าหน้าที่ผูปฏิบัติงานฝฬกอฬฟรายงานผลไมม่ครอบคลุมกับแผนงาน ดังนั้นหากมีการสร้างเครื่องม็อการประเมินผล และรายงานผลรวมกัน ก็อาจจะลดปัญหาคารรายงานที่ผิดพลาดลงได้ จึงทำใหปัญหารายขัอในประเด้น การใหผูปฏิบัติงานตามแผนมีส่วนรวมในการสร้างเครื่องม็อ การประเมินผลและรายงานผลเป็นปัญหาคับหนึ่

2. วัตถุประสงค์ขัอที่ 2 เพื่เปรียบเทียบปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝฬกอฬฟของสถาบันพัฒนาฝฬมือแรงงานภาค 12 สงขลา ตามตัวแปรประสบการณ์

และตำแหน่งงาน ปรากฏดังนี้

2.1 ปัญหาของบุคลากรในการให้บริการ
ฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา
จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ โดยภาพรวม พบว่า
บุคลากรที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่า
บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการฝึกอาชีพ ตั้งแต่ 10 ปี
ขึ้นไป หมายความว่า โดยภาพรวม บุคลากรที่มี
ประสบการณ์ต่างกัน มีปัญหาการให้บริการฝึกอาชีพ
ต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากใน
ด้านวัตถุประสงค์ บุคลากรที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10
ปีขึ้นไป มีปัญหามากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์
ต่ำกว่า 10 ปี และไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ
สุดา ชูชื่น (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหาร
งานบุคลากรของ ผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาล
ในเขตการศึกษา 2 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูอาจารย์
พบว่า ปัญหาการบริหารงานบุคลากรตามทัศนะของผู้บริหาร
และครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีปัญหาการบริหาร
งานบุคลากรไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ
ประเสริฐ คงชู (2538: 62) ที่ศึกษาการวางแผนปฏิบัติการ
ประจำปีของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในภาคใต้ของประเทศไทย
และงานวิจัยของ เอิบ อร่าม (2542: 65) ที่ศึกษาปัญหา
การวางแผนการศึกษาของบุคลากรสำนักงานศึกษานิเทศก์
อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งพบว่าประสบการณ์
ดำรงตำแหน่งต่ำกว่า 10 ปี กับประสบการณ์ ตั้งแต่ 10 ปี
ขึ้นไป มีปัญหาไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับผลการ
วิจัยของ พิมพ์ ทองทวีรัตน์ (2542 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษา
ปัญหาการวางแผนการศึกษาของบุคลากรสำนักงาน
ศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย และงาน
วิจัยของ ประดิษฐ์ ระสิตานนท์ (2528: บทคัดย่อ) ที่ศึกษา
กระบวนการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส พบว่า
ประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีปัญหา
โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ
สมปอง นิลล้วน (2530 : 79-80) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา
ที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน
ต่ำกว่า 10 ปี กับ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาการบริหาร
งานบุคลากรแตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะประสบการณ์
เป็นตัวแปรชี้แนะและเป็นตัวกำหนดปัญหาการให้บริการ
ฝึกอาชีพแตกต่างกันและไม่ได้แตกต่างกัน บุคลากรในสถาบัน
พัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่
10 ปีขึ้นไป จะมีแนวคิดและวิธีการแก้ปัญหาคาดการณ์
ฝึกอาชีพได้ดีกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ทำให้มี
ปัญหาให้บริการฝึกอาชีพ อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้จะเป็น
เพราะว่า บุคลากรในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12
สงขลา ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ได้รับการฝึก
อบรมให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อให้เข้าใจภาระ
หน้าที่ของตนเอง มองเห็นปัญหาการปฏิบัติงาน ดังที่ เมธี
ปิลันธนาพันธ์ (2525: 18) ได้ให้ความเห็นว่าบุคลากรที่ปฏิบัติ
ตามภารกิจและหน้าที่เดียวกัน ย่อมมีความคิดเห็นใกล้เคียง
กัน แต่การพัฒนาบุคลากรยังขาดความต่อเนื่องและเป็น
ระบบ โดยเฉพาะด้านการฝึกอบรม ด้านเทคนิคเฉพาะทาง
ด้านการวางแผนการจัดทำข้อมูล การติดตามประเมินผล
การฝึกอาชีพจึงน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการวางแผน
การให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน
ภาค 12 สงขลา ได้ดำเนินการจัดการฝึกอบรมบุคลากร
ก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง และพัฒนาอย่างเป็นระบบทั่วถึงต่อเนื่อง
โดยการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน โดยเฉพาะความรู้เฉพาะทาง
ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะในแบบสอบถามปลายเปิด คือ
วิทยากรควรได้รับการอบรมก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง และสอดคล้อง
กับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2527 : คำนำ) ที่
กล่าวว่า การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรด้วยวิธีการต่าง ๆ
เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและ
จริงจังจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ มีทักษะ และมีประสบการณ์
ในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบอย่างได้ผล มีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรที่มี
ประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 10 ปี มีปัญหามากกว่ากลุ่ม
บุคลากรที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ทุกด้าน
ยกเว้นด้านวัตถุประสงค์ ที่บุคลากรที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า
10 ปี มีปัญหาน้อยกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ตั้งแต่
10 ปีขึ้นไป ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในการจัดวัตถุประสงค์
การฝึก ผู้ที่มีประสบการณ์มากมีการตรวจสอบก่อนการฝึก
และหลังการฝึกอบรม จึงทำให้พบปัญหา เช่น ก่อนการ
ฝึกมีการจัดวัตถุประสงค์ไม่ทันเวลาที่กำหนดและหลัง
การฝึกวัตถุประสงค์หายไป ไม่ครบตามจำนวน จึงทำให้

ผู้มีประสบการณ์มากมีปัญหามากกว่า

2.2 ปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของบุคลากรในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา จำแนกตามตัวแปรตำแหน่งงาน โดยภาพรวมพบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งนักวิชาการฝึกอาชีพ มีปัญหาน้อยกว่าครูฝึกฝีมือแรงงานหมายความว่า โดยภาพรวมบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีปัญหาในการให้บริการฝึกอาชีพต่างกัน ผลการค้นคว้านี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากในด้านการประชาสัมพันธ์ นักวิชาการฝึกอาชีพ มีปัญหามากกว่าครูฝึกฝีมือแรงงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเสริฐ กงชู (2538: 60) ที่ศึกษาพบว่า ศึกษาธิการอำเภอและนักวิชาการศึกษาในภาคใต้ของประเทศไทย มีปัญหาการวางแผนการปฏิบัติงานประจำปีแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมาน แก้วมณ (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ศึกษาธิการอำเภอและนักวิชาการในเขตการศึกษา 11 มีปัญหาการวางแผนการศึกษาทุกด้านแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เอบี อารัม (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทยที่มีตำแหน่งต่างกันมีปัญหาการวางแผนการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ตำแหน่งงานเป็นตัวแปรของปัญหา การให้บริการฝึกอาชีพของบุคลากรในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะตำแหน่งนักวิชาการ ฝึกอาชีพและตำแหน่งครูฝึกฝีมือแรงงาน มีหน้าที่ปฏิบัติงานต่างกัน การทำงานจึงเกิดปัญหาที่ต่างกัน เช่น การฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึก โดยนักวิชาการมีหน้าที่ฝึกอบรมด้านทฤษฎี ส่วนภาคปฏิบัติเป็นหน้าที่ของครูฝึกฝีมือแรงงาน ฉะนั้นการปฏิบัติงานจึงมีการรับรู้ และมองเห็นปัญหาของการให้บริการฝึกอาชีพที่แตกต่างกัน และอาจเนื่องจากการปฏิบัติงานการฝึกอาชีพทั้งนักวิชาการและครูฝึกฝีมือแรงงานมีหน้าที่อื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัตินอกเหนือจากการสอน และงานที่นอกเหนือจากการสอนนี้ก็จะแตกต่างกันออกไป เช่น นักวิชาการมีหน้าที่ที่จะต้องจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ และครูฝึกฝีมือแรงงานมีหน้าที่ให้บริการด้านช่างแก่บุคคลภายนอกด้วย จึงเกิดปัญหาว่าบุคลากรไม่เพียงพอในการให้บริการ ดังที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2524 : 130 - 131) กล่าวว่า ถ้า

องค์กรใดอยู่ในสภาพคนไม่พอกับงาน คนหนึ่งจะต้องปฏิบัติงานหลายหน้าที่ ประสิทธิภาพการทำงานจะไม่ดีเท่าที่ควร จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ต้องมีการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานที่มีอยู่ให้มีคุณภาพ เพราะไม่สามารถขออัตรากำลังเพิ่มได้เนื่องจากข้อขัดข้องนโยบายลดอัตรากำลังคนของรัฐบาล จึงต้องมุ่งเน้นการพัฒนาคนในองค์กรให้มีความรู้ ความสามารถในการให้บริการฝึกอาชีพ โดยการฝึกอบรม ประชุมหรือสัมมนา ทำให้บุคลากรเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองชัดเจนยิ่งขึ้น พร้อมส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรร่วมกันพัฒนาองค์กรให้มีความเข้มแข็ง สามารถดำเนินงานให้บริการฝึกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาองค์กร คือ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรที่มีตำแหน่งนักวิชาการฝึกอาชีพ มีปัญหาน้อยกว่าครูฝึกฝีมือแรงงาน ยกเว้น ด้านการประชาสัมพันธ์ นักวิชาการฝึกอาชีพ มีปัญหามากกว่าครูฝึกฝีมือแรงงาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในการจัดการประชาสัมพันธ์ นักวิชาการฝึกอาชีพ จะมีหน้าที่วางแผนการประชาสัมพันธ์ รวมถึงการสำรวจข้อมูลความต้องการด้านสารสนเทศ ทำให้พบปัญหาในแต่ละขั้นตอนโดยละเอียดมากกว่าครูฝึกฝีมือแรงงาน จึงทำให้มีปัญหามากกว่า

3. วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา จากแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ปรากฏผลดังนี้

ข้อเสนอแนะของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา จากแบบสอบถามปลายเปิดและแบบสัมภาษณ์ สอดคล้องกัน บุคลากรในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการให้บริการฝึกอาชีพในอันดับความถี่สูงของแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์หลาย ๆ วิธี ทุกรูปแบบ และเน้นด้านช่างให้มากกว่านี้ การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึงทำได้ในวงจำกัด ควรประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่าง ๆ และตามสถานศึกษาให้มากกว่านี้ ด้านวิทยากร ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า

วิทยาการควรได้รับการอบรมเพื่อให้เกิดความชำนาญและทันกับเทคโนโลยี วิทยาการต้องมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ควรมีการปฐมนิเทศสำหรับวิทยาการใหม่ วิทยาการควรผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน วิทยาการต้องเอาใจใส่ผู้รับการฝึกอย่างจริงจัง วิทยาการบางส่วนยังขาดความชำนาญเฉพาะทาง วิทยาการควรมีชุดปฏิบัติงานในการฝึกทุกสาขาช่าง ต้องมีการปรับปรุงคุณภาพของวิทยาการ ทั้งด้านความรู้วิชาการ การสอน ตลอดจนทัศนคติที่ดี วิทยาการควรแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อย และตรงเวลา ควรมีการประเมินวิทยาการทุก ๆ หลักสูตร ในด้านอาคารสถานที่และโรงฝึกงาน บุคลากรได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดบริเวณโรงฝึกงานให้สะอาดกว่านี้ และอาคารสถานที่ฝึกมีความพร้อมสำหรับการฝึกปฏิบัติอยู่แล้ว ด้านวัสดุและอุปกรณ์ ควรจัดสรรวัสดุฝึกและงบประมาณตามความเป็นจริงของแต่ละสาขาช่าง ควรมีการจัดซื้อวัสดุเครื่องมือให้ทันต่อการฝึก ควรใช้ประโยชน์จากวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอย่างคุ้มค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือให้ทันสมัยกับเทคโนโลยี จากผลการวิจัยควรปรับปรุงเรื่องความเพียงพอของวัสดุฝึกอบรม ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์และความพร้อมใช้งานของเครื่องมืออุปกรณ์การฝึกอบรม ด้านการประเมินผลการฝึกอาชีพ ควรติดตามผลการฝึกอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ ควรกำหนดระบบการประเมินผลการฝึกอาชีพให้ได้มาตรฐาน ควรประเมินผลสัมฤทธิ์การฝึกและความต้องการของตลาดแรงงาน แบบฟอร์มการประเมินการฝึกไม่ครอบคลุมหลักสูตร ฝ่ายปฏิบัติงานประเมินผลควรรายงานผลทุกกิจกรรม ให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานทราบทุกระยะ การส่งข้อมูลการประเมินผลยังล่าช้า จากผลการวิจัยควรมีการปรับปรุงในด้านการติดตามประเมินผลผู้รับการฝึกออกกลางคัน การส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้รับการฝึก เพื่อสำรวจความคิดเห็น และการติดตามผลผู้รับการฝึกที่จบหลักสูตรแต่ละสาขาช่าง

การที่บุคลากรในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ได้เสนอแนะการให้บริการฝึกอาชีพ ตามที่กล่าวมาแล้วในแต่ละด้าน โดยด้านวิทยากรมีความถี่สูงทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าวิทยากรเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติงาน เป็นคนที่ต้องถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้รับการฝึกอาชีพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ การจัดการศึกษาต้องคำนึงถึงผู้เรียน จะต้องได้รับการบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการและความถนัด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ภาค 12 สงขลา ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ปัญหาของบุคลากรในการให้บริการฝึกอาชีพของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยังไม่อยู่ในระดับน้อยที่สุด แสดงว่า ยังมีปัญหาการให้บริการฝึกอาชีพอยู่ เพราะฉะนั้น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา ยังต้องมีการปรับปรุงการให้บริการเพื่อให้ปัญหาย่อยลง และน้อยที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้การบริการฝึกอาชีพเป็นไปด้วยความคล่องตัว รวดเร็ว ทันกับความต้องการของประชาชน ทันกับเทคโนโลยี และความต้องการของตลาดแรงงานต่อไป

1.2 ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์ สามารถนำไปวางแผนเพื่อให้เกิดการบริการที่พึงพอใจของประชาชน และลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการให้บริการได้ในอนาคต ผลจากการวิจัยในแต่ละด้านจะพบว่ามีข้อที่ควรปรับปรุงอยู่ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรปรับปรุงการประชาสัมพันธ์เรื่องการจัดป้ายนิเทศเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแนะนำการฝึกอาชีพ และการให้บริการห้องสมุดหรือมุมวิชาชีพ ด้านวิทยากร ควรปรับปรุงการใช้สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรม และวิทยาการต้องมีการเตรียมตัวในการฝึกอบรม ด้านอาคารสถานที่และโรงฝึกงาน ควรมีการปรับปรุงการให้บริการอำนวยความสะดวกในการเดินทางมาฝึกอบรม ด้านวัสดุและอุปกรณ์ ควรปรับปรุงเรื่องความเพียงพอของวัสดุฝึกอบรม ความเพียงพอของเครื่องมืออุปกรณ์ และความพร้อมใช้งานของเครื่องมืออุปกรณ์การฝึกอบรม ด้านการประเมินผลการฝึกอาชีพ ควรมีการปรับปรุงในด้าน

การติดตามประเมินผลผู้รับการฝึกออกกลางคัน การส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้รับการฝึกเพื่อสำรวจความคิดเห็น และการติดตามผลผู้รับการฝึกที่จบหลักสูตรแต่ละสาขาช่าง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรใช้รูปแบบการวิจัยนี้ ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างของศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดในภาคเดียวกัน

2.2 การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระเพียงบางตัวเท่านั้น ยังไม่ครอบคลุมตัวแปรทั้งหมด ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้กำหนดตัวแปรอิสระ เช่น กลุ่มงานที่ปฏิบัติของบุคลากร เพื่อจะได้ทราบปัญหาเฉพาะกลุ่ม เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สงขลา และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดในภาคเดียวกัน

2.4 ควรศึกษาปัญหาการให้บริการฝึกอาชีพจากผู้เข้ารับบริการ

บรรณานุกรม

- กิตติมา ปรีดีดิลก. (2529). **ทฤษฎีบริหารองค์การ**. กรุงเทพฯ: ธารณาการพิมพ์.
- กุลชน ธนาพงศธร. (2538). **การฝึกอบรมกับการพัฒนาองค์การในเอกสารชุดฝึกอบรม**. หลักสูตรการเป็นวิทยากรการฝึกอบรม. พิมพ์ครั้งที่ 4.
- กลุ่มงานกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน. (2546). **รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาฝึกการอบรมของสถานประกอบการให้กับลูกจ้าง**. กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. กรุงเทพฯ. กระทรวงแรงงาน.
- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. (2540). **การบริหารงานพัฒนาฝีมือแรงงาน**. 2000 เล่ม. กรุงเทพฯ : กองวิชาการและแผนงาน.
- กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. (2540). **กองพัฒนาอุปกรณ์ช่วยฝึก**.
- กรมแรงงาน. (2533). **คู่มือครูฝึกสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน**. กระทรวงมหาดไทย.
- กรรณิการ์ มานะกิจ และคณะ. (2539). **รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาฝีมือแรงงานใน 4 จังหวัดหลัก**

- ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. กรุงเทพฯ. ถ่ายเอกสาร.
- ชุมพล หนูสง. (2539). **การนิเทศติดตามและรายงานผลการจัดการศึกษานอกโรงเรียน**. หน่วยศึกษานิเทศก์ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน. ถ่ายเอกสาร.
- ประดิษฐ์ ระสิตานนท์. (2528). **การศึกษากระบวนการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส**. ปรินิพนธ์ กศ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- ประเสริฐ คงชู. (2538). **การศึกษาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของศึกษานิเทศก์ในภาคใต้ของประเทศไทย**. ปรินิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.
- ประเสริฐ อุตระกุล. (2533). **ศึกษาปัญหาการดำเนินงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานี**. ปรินิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 - 9. (2545 - 2549).
- พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 288). พ.ศ. 2538.
- พิมพ์ ทองทวีวัฒน์. (2542). **การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติงานประจำปีของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา**. ปรินิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- มนัส เสี่ยงสลัก. (2542). **ปัญหาการดำเนินงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต**. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2532). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

เมธี ปลัณธนานนท์. (2525). การบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ : พัทธอักษร.
สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน. (ม.ป.ป.). เอกสารแนะนำ
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. ม.ป.ท.
สำนักงาน ก.พ.. (2532). เอกสารประกอบการบรรยาย
เรื่อง กระบวนการฝึกอบรม.
สมาน แก้วมน. (2538). ปัญหาการวางแผนการศึกษาของ
สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 11.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย

มหาสารคาม.

เอิบ อร่าม. (2542). ศึกษาปัญหาการวางแผนการศึกษา
ของบุคลากรสำนักงานศึกษาธิการอำเภอใน
ภาคใต้ของประเทศไทย. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.

บทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของ
นักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา
(Role of Teachers and Administrators in Encouraging Moral
and Ethics of Students at Patongwittayamulniti School,
Songkhla Province)

สมใจ เพ็ชรการ¹ และวิชัย รัตนภิรมย์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบระดับและเปรียบเทียบบทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปร เพศ วุฒิกการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา จำนวน 126 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 65 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

- ระดับบทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมด้านความขยัน ความอดทน ความเมตตา กรุณา การประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความกตัญญูกตเวที การตรงต่อเวลา ความสามัคคี ความซื่อสัตย์สุจริต และความเป็นผู้มีวินัยและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความใฝ่รู้ และความเสียสละอยู่ในระดับปานกลาง
- บทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูและผู้บริหารชายและหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

¹ครู คศ. 1 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ ปัตตานี

²คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

3. บทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. บทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

Abstract

The objectives of this research project were to identify and comparison roles of teachers and administrators for encouraging moral and ethics of students at Patongwittayamulniti School, Songkhla Province. The study focused on sex, education level and experiences of teachers and administrators.

The study conducted 126 population of teachers and administrators of Patongwittayamulniti School. Questionnaire with five scales interval were employed for collecting data. Descriptive statistics of mean, standard deviation and percentage were used for an analysis of data.

The research findings were as follows:

1. Roles of teachers and administrators for encouraging moral and ethics of students with respect to diligent, patience, mercy, economizes and saving, honesty, order and discipline, honesty to parents, punctual, harmony justices, cultural and folkway, were significant high. In case of willing to learn and sacrifices were significant fair.

2. Roles of teachers and administrators for encouraging moral and ethics of students with respect to sex, education qualification and experienced of working were significant high.

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา แต่การพัฒนาประเทศจะดำเนินไปอย่างมีคุณภาพเพียงใด นั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของประชากรเป็นสำคัญ กล่าวคือประชากรต้องมีคุณภาพ ดังพระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ความว่า “ประเทศชาติจะเจริญหรือเสื่อมลงนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การศึกษาของประชาชนแต่ละคนเป็นสำคัญ” การจัด การศึกษาจึงต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมใน การดำรงชีวิต รวมไปถึงการให้ความรู้แก่เยาวชนก็จะ ต้องมีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมควบคู่กันไปด้วย สังคมจึงจะอยู่กันอย่างสงบสุข ดังนั้น คุณธรรม

จริยธรรมจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่งในปัจจุบัน โดยเฉพาะ ในสังคมที่มีระบบการแข่งขันกันสูง เยาวชนของชาติ เคยชินกับระบบแข่งขันกัน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ระดับมหาวิทยาลัย การเห็นแก่ตัวได้เกิดขึ้นอย่าง กว้างขวาง มีการชิงดีชิงเด่น มือใครยาวสาวได้สาวเอา การพัฒนาคนในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำจึงเป็นการยากที่ ให้ทุกคนมองเห็นคุณธรรม เพราะต้องหาทางให้ ตนเองอยู่รอดและอยู่ในสังคมได้อย่างมีหน้ามีตา การ แก้ไขปัญหาเหล่านี้ จำเป็นต้องเน้นให้คนมีคุณธรรม จริยธรรมควบคู่ไปกับการศึกษาส่วนอื่น ๆ ด้วย เพราะ คุณธรรม จริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำมาซึ่งความ เจริญก้าวหน้าในสังคมและของประเทศชาติ ดังที่ กรมวิชาการ ได้กล่าวว่า จริยธรรมเป็นปัญหาทาง

สังคมที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้สังคมอยู่กันอย่างสงบสุขไม่มีความวุ่นวาย หากคนในสังคมขาดจริยธรรมแล้ว สังคมย่อมวุ่นวายเต็มไปด้วยปัญหาทางด้านศีลธรรมจริยธรรม การที่ประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้าควรจะพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เจริญก้าวหน้าไปพร้อมๆ กับการพัฒนาวัตถุ หากกระทรวงศึกษาธิการละเลยในเรื่องนี้ก็จะเกิดปัญหาสังคมตามมา แนวทางหนึ่งที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพเพื่อลดปัญหาสังคมคือ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

ชัยนธ์ วรรณะภูติ (2541: 1) กล่าวว่า การพัฒนาจริยธรรมหรือการปลูกฝังจริยธรรมเป็นกระบวนการทางการศึกษา สร้างขึ้นได้ในครอบครัว โรงเรียน สถาบันศาสนา และสื่อมวลชนต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการศึกษา เพราะจริยธรรมมิได้เกิดขึ้นในตัวบุคคลโดยธรรมชาติแต่เกิดจากการอบรมสั่งสอน ดังที่กรมวิชาการได้สรุปความมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคลไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติไว้ 4 ด้าน คือ ด้านปัญญา คือ รู้จักเหตุและผล แยกแยะผิดชอบชั่วดี คุณและโทษ สิ่งที่ดีควรกระทำและไม่ควรกระทำบนพื้นฐานของความจริง รู้จักแก้ไขปัญหาคืออย่างฉลาด รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านจิตใจพึงรู้จักฝึกฝนจิตใจของตนให้มีความเจริญงอกงามทางคุณธรรม มีความละเอียดต่อการกระทำผิด รู้จักควบคุมตนเองตามกรอบความถูกต้องดีงาม ด้านร่างกาย พึงมีร่างกายที่เจริญเติบโตเหมาะสมกับวัย ด้านสังคม พึงมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในครอบครัว องค์กร และสังคม รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

เพื่อให้เยาวชนของชาติที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพที่เพียบพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม จึงจำเป็นต้องเร่งรัดการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่เยาวชน ให้มีลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นกำลังสำคัญในการ

พัฒนาประเทศให้เจริญยิ่งขึ้น ซึ่งถ้าหากแต่ละโรงเรียนมุ่งที่จะสอนให้นักเรียนมีความรู้เพื่อสอบแข่งขันศึกษาต่อหรือทำงานโดยละเลยต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม อาจนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนแก่สังคมส่วนรวมและในปัจจุบันความเจริญทางด้านวัตถุมีมากแต่ขาดความเจริญทางด้านจิตใจ ก็จะทำให้เกิดปัญหาซึ่งปัญหาที่มักพบเป็นประจำของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา ได้แก่ การทะเลาะวิวาท การลักขโมย การพุดปิด การหนีโรงเรียน การไม่เข้าร่วมกิจกรรม การก้าวร้าว การปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้

โรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ ก็เป็นโรงเรียนหนึ่งที่ประสบปัญหาต่าง ๆ เช่นเดียวกับโรงเรียนอื่น ๆ และปัญหาที่พบบ่อยในปัจจุบันซึ่งยังไม่สามารถแก้ไขได้ เช่น ปัญหาการขาดความรับผิดชอบ ปัญหาการทะเลาะวิวาท การมาโรงเรียนสาย แต่งกายไม่ถูกระเบียบของโรงเรียน ปัญหาการหนีโรงเรียน พฤติกรรมก้าวร้าว ขาดความอดทน การไม่เข้าร่วมกิจกรรม พุดจาโกหก ขาดความซื่อสัตย์ ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยตามสมัยนิยม จากปัญหาดังกล่าวผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะครูและผู้บริหารจะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ และหาแนวทางแก้ไขอย่างถูกต้องเพื่อช่วยเหลือนักเรียน เป็นแนวทางในการพัฒนาและการบริหารงาน ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทราบบทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ มีความสำคัญต่อครูและผู้บริหารโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ที่จะใช้เป็นข้อมูลนำไปวิเคราะห์พิจารณาแนวทางการบริหารจัดการ และพัฒนาปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาบทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุงใหม่ 2533) ความใฝ่รู้ ความขยัน ความอดทน การประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความเมตตากรุณา ความกตัญญูกตเวที การตรงต่อ

เวลา ความสามัคคี ความยุติธรรม และความเป็นผู้มีวินัยและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ ซึ่งบทนี้จะกล่าวถึงประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการสร้างเครื่องมือ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2547 จำนวน 126 คน

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากร ครู และผู้บริหารโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา

ตัวแปร	ประชากร		รวม
	ผู้บริหาร	ครู	
เพศ			
หญิง	7	92	99
ชาย	3	24	27
รวม	10	116	126
วุฒิการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	8	9
ปริญญาตรีขึ้นไป	9	108	117
รวม	10	116	126
ประสบการณ์การทำงาน			
ต่ำกว่า 5 ปี	2	50	52
ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	8	66	74
รวม	10	116	126

ตัวแปรที่ศึกษา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาตามตัวแปรดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของครูและผู้บริหาร จำแนกเป็น

1.1 เพศ แบ่งเป็น เพศชาย และเพศหญิง

1.2 ประสบการณ์การทำงาน แบ่งเป็นต่ำกว่า 5 ปี และตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

1.3 วุฒการศึกษา แบ่งเป็น ต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อบทบาทของครูและผู้บริหารเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ซึ่งมีทั้งหมด 13 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความใฝ่รู้ ด้านความขยันหมั่นเพียร ด้านความอดทน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความเสียสละความเมตตากรุณา ด้านความกตัญญูทดแทน ด้านการตรงต่อเวลา ด้านความสามัคคี ด้านความยุติธรรม และด้านความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามแก่คณะครูและผู้บริหารโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลาด้วยตนเอง

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ววิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์จัดหมวดหมู่ตามลักษณะของตัวแปรที่ศึกษาแล้วหาค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1

2. หาระดับคะแนนแบบสอบถามตอนที่ 2 ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) หาระดับโดยมีน้ำหนักคะแนนดังนี้

5 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. หาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 2 เพื่อหาระดับของบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา และแปลผล โดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ของ วัน เดชพิชัย (2532: 11) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ และมีความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 - 5.00

หมายความว่า มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 - 4.50

หมายความว่า มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.50

หมายความว่า มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 - 2.50

หมายความว่า มีบทบาทในการส่งเสริม
คุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.50

หมายความว่า มีบทบาทในการส่งเสริม
คุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

1. บทบาทของครูและผู้บริหารด้านการ
ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตง
วิทยามูลนิธิ โดยภาพรวม ด้านความขยันหมั่นเพียร
ความอดทน ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความ
มีระเบียบวินัย ความเมตตากรุณา ความกตัญญูทดแทน
การตรงต่อเวลา ความสามัคคี ความยุติธรรม ความเป็น
ผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี
อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความใฝ่รู้และความเสียสละ
อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของครูและ
ผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของ
นักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ตาม
ตัวแปรเพศ พบว่า ครูและผู้บริหารเพศชายและเพศหญิง
มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของ
นักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมจะเห็นได้ว่า
ครูและผู้บริหารทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็น
ด้านความใฝ่รู้ และความเสียสละอยู่ในระดับปานกลาง
ส่วนด้านความขยัน ความอดทน การประหยัด ความ
ซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเมตตากรุณา
ความกตัญญูทดแทน การตรงต่อเวลา ความสามัคคี
ความยุติธรรม และความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติ
ตามขนบธรรมเนียมประเพณีครูและผู้บริหารทั้ง
เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของครูและ
ผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของ
นักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา
ตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า ครูและผู้บริหารที่
วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีขึ้นไป
มีบทบาทการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย
กิจกรรมจะเห็นได้ว่า ด้านความมีเมตตากรุณา การ
ตรงต่อเวลา ครูและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่า
ปริญญาตรีมีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม
ของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูและผู้บริหาร
ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีบทบาทใน
การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนอยู่ในระดับ
มาก

4. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของครูและ
ผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของ
นักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา
ตามตัวแปรประสบการณ์การทำงาน พบว่าครูและ
ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีบทบาท
ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียน
พะตงวิทยามูลนิธิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายกิจกรรมพบว่า ด้านความใฝ่รู้ ครูและ
ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี มี
บทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับ
มาก ส่วนครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์การทำงาน
ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมด้านความใฝ่รู้อยู่ในระดับปานกลาง

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาท
ของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ
จังหวัดสงขลา มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. บทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรมพบว่า ด้านความใฝ่รู้และความเสียสละอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านความขยัน ความอดทน การประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีระเบียบวินัย ความเมตตากรุณา ความกตัญญู กตเวทิตะ การตรงต่อเวลา ความสามัคคี ความยุติธรรม และความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาส เสาะตระกูล (2536: บทคัดย่อ) ซึ่งได้จัดทำวิจัย เรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารโครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมครูและผู้บริหารการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราชมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนานักเรียน โดยพยายามเน้นและส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติ เพื่อให้ นักเรียนไปสู่เป้าหมายและทิศทางที่วางไว้ตามปรัชญาของโรงเรียน คือ เรียนดี มีคุณธรรม รู้กตัญญู จะเห็นได้ว่า การที่พฤติกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การทะเลาะวิวาท การลักขโมย การทุจริต การหนีโรงเรียน การไม่เข้าร่วมกิจกรรม และปัญหาพฤติกรรมที่ก้าวร้าวต่าง ๆ ก็คงจะหมดไป

เป็นที่น่าสังเกตว่า บทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในกิจกรรมด้านความใฝ่รู้ การเสียสละ ยังอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าบางกิจกรรม เช่น การจัดป้ายนิเทศ การนำนักเรียนทัศนศึกษานอกสถานที่ ครูและผู้บริหารอาจจะไม่วิเคราะห์ สถานที่ไม่เอื้ออำนวย ขาดการสนับสนุนปัจจัยทางการเงิน ความวิตกกังวลในเรื่อง

ความปลอดภัยของการเดินทาง ทำให้ไม่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านั้นได้เต็มที่

น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ถ้าครูและผู้บริหารโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ได้จัดกิจกรรมให้กับนักเรียนได้ปฏิบัติอย่างหลากหลายเป็นรูปธรรมมากขึ้น เป็นไปอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ และทั่วถึงทุกคน

2. เปรียบเทียบบทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ ตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูและผู้บริหาร ทั้งชายและหญิง มีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงเดือน หนูแข่ง (2546: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาค้นคว้า เรื่อง ทัศนคติของครูผู้บริหารที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนที่เป็นจริงและคาดหวังของนักเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา ผลการวิจัย พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีทัศนคติต่อคุณลักษณะของนักเรียนที่เป็นจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะว่า ครูและผู้บริหารทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างก็ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนเหมือนกัน และต่างก็มุ่งหวังที่จะให้นักเรียนเป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม จบออกไปสามารถที่จะอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข

น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งถ้าหากครูและผู้บริหารทั้งชายและหญิงจะสามารถปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์และมีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่องและตลอดไป

3. เปรียบเทียบบทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปร

วุฒิการศึกษา พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ มงคลสิน เตชะนิยม (2538: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานโครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานโครงการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียนของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ตามทัศนะของครูและผู้บริหารภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้จะเป็นเพราะว่า ครูและผู้บริหารถึงแม้จะมีวุฒิการศึกษาต่างกันแต่ในทางปฏิบัติแล้วครูและผู้บริหารทุกคนต่างก็มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกัน คือ ต้องการพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม ถึงแม้ตัวนักเรียนแต่ละคนจะมาจากที่หลากหลาย พื้นฐานสภาพทางครอบครัวแตกต่างกัน บางคนมาจากพื้นฐานทางครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น พ่อแม่หย่าร้าง พ่อแม่ไม่มีเวลาให้กับครอบครัว ทำให้เด็กมีปัญหาแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ออกมา ซึ่งครูและผู้บริหารต่างก็ให้ความร่วมมือช่วยเหลือเด็กเหล่านั้นให้มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น

น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งถ้าครูและผู้บริหารโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จะมีการติดต่อประสานงานระหว่างผู้ปกครองและชุมชน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และเห็นความสำคัญในการปลูกฝังพัฒนานักเรียนให้เป็นคนมีคุณธรรมจริยธรรมต่อไป

4. เปรียบเทียบบทบาทของครูและผู้บริหารด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรประสิทธิภาพการทำงาน พบว่า ครูและผู้บริหารที่มี

ประสิทธิภาพการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ วรณีย์ บังคลัน (2540: บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบระเบียบวินัยนักเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมกับในเขตพื้นที่เกษตรกรรม ผลการวิจัย พบว่า ระเบียบวินัยความรับผิดชอบของนักเรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้จะเป็นเพราะว่า โดยธรรมชาติของคนที่เป็นครูและผู้บริหารถึงแม้ว่าประสิทธิภาพการทำงานจะมากหรือน้อยก็ตามแต่ในเรื่องของการอบรมสั่งสอนนักเรียน เรื่องของความรักอยากให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม จบออกไปประกอบอาชีพที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต ครูทุกคนย่อมมีความภาคภูมิใจและพร้อมที่จะมุ่งมั่นพัฒนานักเรียนเป็นคนดีต่อไป

น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ถ้าครูและผู้บริหารโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ จะมีการวางแผนและร่วมมือกันจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีคุณธรรมจริยธรรมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ครูและผู้บริหารโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ ควรวางแผนและร่วมมือกันจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
2. การปฏิบัติตนในด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ควรเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และตลอดไป
3. ควรมีการประสานงานระหว่างโรงเรียน ชุมชนและผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วม และเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ เพื่อทราบการปฏิบัติของนักเรียนและเป็นข้อมูลให้ครูและผู้บริหารได้นำไปปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

- ชยันต์ วรรณะภูติ. (2522). “จริยธรรมในสังคมไทยในทัศนะของนักการศึกษา,” วารสารสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนแห่งชาติ. มิถุนายน - กรกฎาคม.
- ประภาส เฮาตระกูล. (2536). การศึกษากระบวนการบริหารโครงการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา.
- มงคลสิน เตชะนิยม. (2538). การศึกษาการปฏิบัติงานโครงการเสริมทักษะระเบียบวินัยของครู และ

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสงขลา. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา.

วรรณิ บังคลัน. (2540). การศึกษาเปรียบเทียบวินัยด้านความรับผิดชอบ นักเรียนประถมศึกษา ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมกับพื้นที่เกษตรกรรม. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา.

วัน เดชพิชัย. (2531-2532). แบบประเมินตนเองสำหรับผู้บริหาร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

แสงเดือน หนูแข่ง. (2546). ศึกษาทัศนะของครูและผู้บริหารที่มีต่อคุณลักษณะของนักเรียนที่เป็นจริงของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดพังงา. ปริญญาโท มหาวิทยาลัยทักษิณ.

การละเมิดลิขสิทธิ์ในการเผยแพร่ต่อสาธารณชน: ศึกษากรณีกิจการคาราโอเกะในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่

Copyright Infringement by Public Dissemination: A Case Study of Karaoke Business in Hatyai Municipality

กรรณภทร ชิตวงศ์¹
Kannaphat Chittawong

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ในการเผยแพร่ต่อสาธารณชน และปัญหาของกิจการคาราโอเกะในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่อันเนื่องมาจากการละเมิดลิขสิทธิ์ในการเผยแพร่ต่อสาธารณชน ตลอดจนเพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาละเมิดลิขสิทธิ์ ในการเผยแพร่ต่อสาธารณชนของกิจการคาราโอเกะ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจคาราโอเกะในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ จำนวน 30 ราย และการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ จำนวน 3 ราย และผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายลิขสิทธิ์ จำนวน 3 ราย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยสถิติที่ใช้คือความถี่และค่าร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสรุปประเด็นตามเนื้อหา และทำการเขียนเรียบเรียงในเชิงพรรณนา

ผลการศึกษา พบว่า กิจการคาราโอเกะส่วนใหญ่เป็นประเภทห้องอาหาร ในรูปแบบเจ้าของคนเดียว มีระยะเวลาที่ได้ดำเนินกิจการ 5 ปีขึ้นไป มีรายได้ต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท จดทะเบียนขอใช้ลิขสิทธิ์จากค่ายเพลงจำนวน 6 - 10 ค่ายเพลง ลูกค้านำมาใช้บริการส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานและเป็นชาวไทย เพลงสดริงเป็นประเภทของเพลงที่ลูกค้าส่วนใหญ่ใช้บริการ ระยะเวลาที่ใช้ในการขอใบอนุญาตและการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง ค่าธรรมเนียมในการขอใบอนุญาตอยู่ในระดับเหมาะสม การขอใบอนุญาตจากหลายหน่วยงานมีความ

สะดวก อยู่ในระดับปานกลาง การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ของหน่วยงานภาครัฐยังไม่ถึงประชากรในกลุ่มนี้ มีการตรวจสอบการใช้ลิขสิทธิ์ในสถานประกอบการ 1 ครั้งต่อปี ควรจัดตั้งองค์กรใหม่เพื่อทำหน้าที่ในการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์และองค์กรจัดเก็บต้องดำเนินการโดยไม่แสวงหากำไร ปัญหาส่วนใหญ่ที่ได้รับจากการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ คือ มีผู้อ้างเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องลิขสิทธิ์ ปัญหาสำคัญที่มีต่อการปฏิบัติตามกฎหมายลิขสิทธิ์ คือ ไม่ทราบว่าใครเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ที่แท้จริง ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายลิขสิทธิ์ของผู้ประกอบการ คือ ควรมีองค์กรจัดเก็บเพียงองค์กรเดียว จัดระบบการจัดเก็บให้ดีกว่านี้ และจัดอบรมความรู้เรื่องลิขสิทธิ์แก่ผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ ผู้ประกอบการธุรกิจคาราโอเกะควรมีการรวมตัวกัน ภาครัฐควรเผยแพร่ความรู้เรื่องลิขสิทธิ์แก่ผู้ประกอบการให้มากขึ้น เพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์การบริหารการจัดเก็บให้คณะกรรมการลิขสิทธิ์มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบ หรือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมในการกำหนดอัตราค่าตอบแทน หน่วยงานของรัฐควรมีบทบาทและอำนาจในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรจัดเก็บ และควรกำหนดบทบาทของคณะกรรมการลิขสิทธิ์ ในส่วนที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทให้ชัดเจน

Abstract

The purpose of this study is to find out the enforcement of copyright against infringement by public dissemination, particular problems of karaoke business in the area of Hatyai Municipality. The gathering recommendation will be appropriate guidelines to solve those problems. The survey is applied in this study to gather quantitative data gained from questionnaires. The subjects were 30 karaoke entrepreneurs. This study also gathered the qualitative data from interviewing three right owners and three legal experts. All data were analyzed by SPSS using means, frequencies and qualitative analysis.

Most karaoke businesses were restaurants owned by single owners and have been running for over five years. Monthly incomes ranged from 10,000 – 20,000 Baht. These businesses were normally obtained licenses from 6-10 music companies. Their customs were mainly Thai working people and they request for pop (string) songs. The permission period of license and advices from the staff were moderate. The license fee was appropriate. The convenience of permission process was moderate, but the government agencies didn't publicize people about the copyright laws. The government examined the use of copyright in workplaces once a year, it was suggested that the government should found a non-profit organization to collect license fees. The majority of the problems found was copyright enforcement claimed by false owners. The reason explained for copyright infringement is unawareness of the laws. One important problem in respect to the copyright law was unidentified right owners. Recommendation made by the entrepreneurs that there should be a single organization to be responsible for collecting the fee and the organization needs a better fee collection process and also needs training for entrepreneur on copyright law.

The recommendation from the study is that all karaoke entrepreneurs should be united. The government should educate people about the copyright law. Moreover, copyright committees are supposed to have power to take part in fee quantifying process, approve the remuneration and appoint specialists. Accordingly the government should play an active role in examination and specify roles of copyright committees.

บทนำ

ลิขสิทธิ์ (Copyright) เป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการใช้ความรู้ความสามารถทางสติปัญญาสร้างสรรค์ผลงานขึ้นมา โดยหลักความเป็นธรรมแล้ว บุคคลผู้เป็นเจ้าของสมควรที่จะได้รับประโยชน์อันเกิดจากความอดทนและความเพียรพยายามของเขา โดยการให้เขามีสิทธิแต่เพียงผู้เดียว (Exclusive Rights) ในการทำด้วยประการใด ๆ อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเจ้าของสิทธิ ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ทางด้านชื่อเสียงทรัพย์สิน หรือทางเศรษฐกิจ เช่น การนำผลงานนั้นออกจำหน่าย ทำซ้ำ คัดแปลง การเผยแพร่ต่อสาธารณชน หรืออนุญาตให้บุคคลอื่นนำผลงานไปแสวงหาผลกำไร โดยแบ่งปันประโยชน์กัน งานสร้างสรรค์อันมีลิขสิทธิ์มักเป็นงานซึ่งเป็นที่นิยมชมชอบหรือเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน เช่น งานวรรณกรรม งานนาฏกรรม งานศิลปกรรม งานดนตรีกรรม ภาพยนตร์ งานโสตทัศนวัสดุ และงานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ไม่ว่าจะเป็นงานดังกล่าวจะแสดงออกโดยวิธีหรือรูปแบบใดก็ตาม แต่จากการที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมภายในประเทศเป็นอย่างมากอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางการสื่อสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่ มีการแข่งขันกัน ในทางธุรกิจทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจผลิตสิ่งให้ความบันเทิงประเภทดนตรี โสตทัศนวัสดุ ทำให้ผลประโยชน์จากงานสร้างสรรค์ มีมูลค่ามหาศาลตามไปด้วย การประกอบธุรกิจด้านให้ความบันเทิง ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจผลิตสิ่งให้ความบันเทิงและงานสร้างสรรค์อันมีลิขสิทธิ์ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วตามวิทยาการสมัยใหม่และความต้องการของผู้บริโภค ส่งผลให้ผู้ประกอบการดังกล่าวนำงานอันมีลิขสิทธิ์ออกเผยแพร่ต่อสาธารณชนโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อแสวงหากำไรทางธุรกิจโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือจ่ายค่าตอบแทนแก่เจ้าของสิทธิ ไม่ว่าจะเป็นโดยเจตนาหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็ตาม ซึ่งการกระทำดังกล่าวทำให้ผู้สร้างสรรค์หรือเจ้าของลิขสิทธิ์เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก แม้ว่าจะมีกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ภายในประเทศและระหว่างประเทศก็ตาม แต่ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเผยแพร่ต่อสาธารณชนไม่ได้หมดไปด้วย

ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 การประกอบการดังกล่าว ผู้ประกอบการมีหน้าที่ต้องจ่ายค่าลิขสิทธิ์ในการเผยแพร่ต่อสาธารณชนให้แก่ผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ซึ่งได้แก่ บริษัท/ค่ายเพลง หรือผู้ประพันธ์เพลง แต่เท่าที่ผ่านมามีการละเมิดลิขสิทธิ์กันอย่างมากมาย ก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจต่อเจ้าของลิขสิทธิ์ สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ประเทศไทยยังไม่มีกฎระเบียบเกี่ยวกับการจัดระบบเก็บค่าลิขสิทธิ์ ไม่มีองค์กรกลางภาครัฐเป็นผู้ควบคุมหรือประสานงาน ต่อมาเจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทดนตรีกรรม งานสิ่งบันทึกเสียง งานโสตทัศนวัสดุ ได้ร่วมกันผลักดันให้มีการจัดตั้งองค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ขึ้น เพื่อดำเนินการเป็นตัวแทนการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ในสิทธิเผยแพร่ต่อสาธารณชนจากผู้ประกอบการ และนำค่าลิขสิทธิ์มาจัดสรรให้กับเจ้าของลิขสิทธิ์ แต่ระบบการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ดังกล่าว ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรและประสบกับปัญหาหลายประการ อาทิเช่น ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องลิขสิทธิ์ องค์กรไม่เป็นเอกภาพ ไม่อาจกำหนดราคาใช้สิทธิที่แน่นอนและผู้ประกอบการไม่มีความสะดวกในการติดต่อประสานงานเพื่อจ่ายค่าลิขสิทธิ์

จากกรณีดังกล่าว ส่งผลให้ผู้ประกอบการโดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจการคาราโอเกะในรูปแบบต่าง ๆ ประสบความเดือดร้อน เนื่องจากถูกจับกุมในข้อหาละเมิดลิขสิทธิ์ ต้องจ่ายค่าปรับเป็นจำนวนเงินค่อนข้างสูง ปัญหาดังกล่าวไม่ได้ยุติแค่จ่ายค่าปรับเพียงครั้งเดียว เจ้าของลิขสิทธิ์รายอื่น ๆ ก็สามารถดำเนินการแบบเดียวกันตราบเท่าที่ยังไม่จ่ายค่าลิขสิทธิ์หรือลบเพลงดังกล่าวออกจากระบบ

การประสบปัญหาของผู้ประกอบการดังกล่าว ได้แพร่กระจายไปทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ๆ อย่างหาดใหญ่ ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาคใต้ มีโรงแรมประมาณ 82 แห่ง มีห้องพักไม่น้อยกว่า 10,000 ห้อง และมีการาโอเกะภายในโรงแรมทั้งหมดดังกล่าวไม่น้อยกว่า 50 ห้อง นอกจากนี้ยังมีการาโอเกะประเภทร้านอาหาร คาราโอเกะตู้ ซึ่งสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการในหาดใหญ่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศมาเที่ยวตลอดปี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

นักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งแหล่งให้ความบันเทิงแก่นักท่องเที่ยวเหล่านี้ส่วนหนึ่งคือคาราโอเกะ แต่จากกรณีปัญหา ทำให้การประกอบธุรกิจคาราโอเกะในหาดใหญ่ไม่มีความคล่องตัว เสี่ยงต่อการถูกจับกุมตลอดเวลา และดูเหมือนว่าปัญหาดังกล่าวยากต่อการแก้ไข หากไม่มีกฎหมายจัดตั้งองค์กรการจัดเก็บลิขสิทธิ์ที่เป็นมาตรฐานสากล

คาราโอเกะ เป็นภาษาญี่ปุ่น มาจากคำสองคำรวมกัน คือ คารา (Kara) แปลว่า ว่างเปล่า ส่วนโอเกะ (oke) หมายถึง ออเครสตรา ซึ่งในภาษาอังกฤษ แปลว่าดนตรี เมื่อนำทั้ง 2 คำมาผสมกัน คาราโอเกะ จึงหมายถึงดนตรีที่ปราศจากเสียงร้อง

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ในการเผยแพร่ต่อสาธารณชน และปัญหาของกิจการคาราโอเกะในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่อันเนื่องมาจากการละเมิดลิขสิทธิ์ในการเผยแพร่ต่อสาธารณชน ตลอดจนเพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ในการเผยแพร่ต่อสาธารณชนของกิจการคาราโอเกะ

วิธีการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจคาราโอเกะในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ จำนวน 30 ราย แบ่งเป็นประเภทห้องอาหารจำนวน 20 ราย และประเภทตู้คาราโอเกะจำนวน 10 ราย ควบคู่กับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (depth interview) จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ จำนวน 3 ราย และผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายลิขสิทธิ์ จำนวน 3 ราย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทบทวนจัดระเบียบ แยกประเภทและหมวดหมู่ของข้อมูล และทำการเขียนเรียบเรียงในเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายถึงความสัมพันธ์เชิงเหตุผล และข้อสรุปทั้งหมด และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) Version 11.5 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ สถิติพื้นฐาน/พรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาครั้งนี้ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลและสรุปได้ ดังนี้

1. กฎหมายลิขสิทธิ์ เป็นกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองในด้านทรัพย์สินทางปัญญา ส่วนลิขสิทธิ์นั้นเป็นสิทธิที่กฎหมายให้การรับรองและคุ้มครองแก่ผู้สร้างสรรค์เป็นสิทธิเด็ดขาดแต่เพียงผู้เดียวของเจ้าของสิทธิและถือเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง อันได้รับการรับรองและคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เจ้าของสิทธิจึงชอบที่จะมีอำนาจมิให้บุคคลใดล่วงละเมิดหรือเข้ามาเกี่ยวข้องกับผลงานอันเป็นลิขสิทธิ์ของตน โดยปราศจากความยินยอมหรือการชำระค่าตอบแทน ดังนั้นเมื่อสถานประกอบการต่าง ๆ ได้นำผลงานเพลงไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อแสวงผลประโยชน์ในเชิงธุรกิจ ซึ่งการนำเพลงหรือสิ่งบันทึกเสียงไปเปิดให้บริการแก่ลูกค้าในสถานที่ต่าง ๆ ย่อมถือเป็นการนำงานอันมีลิขสิทธิ์ไปเผยแพร่ให้ปรากฏต่อสาธารณชน อันเป็นการใช้เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ธุรกิจ ดังนั้น จึงควรชำระค่าตอบแทนแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ เนื่องจากเจ้าของลิขสิทธิ์หรือค่ายเพลงย่อมมีต้นทุนในการสร้างสรรค์และมีค่าใช้จ่ายในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผลงานนั้นเป็นที่รู้จักและได้รับความนิยม นอกจากนี้แล้วการจ่ายค่าตอบแทนยังเป็นการสนับสนุนให้ผู้สร้างสรรค์มีกำลังใจในการคิดค้นสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ให้มากขึ้น

2. จากผลการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีการละเมิดลิขสิทธิ์ คือ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ และไม่ทราบว่าเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ที่แท้จริง เช่น ไม่ทราบว่างานใดเป็นงานที่ได้รับความคุ้มครอง งานที่สร้างสรรค์ขึ้นมาเป็นลิขสิทธิ์ของผู้ใด การกระทำใดบ้างที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ เป็นต้น เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากภาครัฐขาดการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจที่

เกี่ยวกับกฎหมายลิขสิทธิ์ที่เพียงพอและต่อเนื่อง และค่ายเพลงหรือเจ้าของลิขสิทธิ์ไม่มีการแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ทราบ เช่น ค่าลิขสิทธิ์ จำนวนเพลง เงื่อนไขในการจัดเก็บและอัตราการจัดเก็บ เป็นต้น ตลอดจนไม่มีการประชาสัมพันธ์หรือแจ้งเตือนให้ทราบล่วงหน้าก่อนการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักลิขสิทธิ์ที่ได้ให้ความคิดเห็นไว้ว่า ในการจัดเก็บทุกคนต้องมีการแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และหากบริษัทใดไม่เคยจัดเก็บมาก่อนต้องมีการแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 45 วันก่อนการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์

3. ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่ธุรกิจคาราโอเกะได้รับการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ คือมีผู้แอบอ้างเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ มีการจับกุมในลักษณะแจ้งกร้าว และมีการวางกับดักล่อซื้อ ซึ่งการกระทำในลักษณะดังกล่าว อาจมีวัตถุประสงค์เพื่อข่มขู่ให้เกิดความกลัวเพื่อหวังเรียกค่าชดเชย เนื่องจากการกระทำผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์มีลักษณะการกระทำ ที่มีผลกระทบต่อเจ้าของลิขสิทธิ์โดยตรง และเป็นเรื่องส่วนตัวหรือเป็นเรื่องของเอกชน พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ มาตรา 66 จึงได้กำหนดไว้ให้เป็นความผิดอันยอมความได้ หรือเป็นความผิดต่อส่วนตัว ดังนั้นจึงได้มีผู้อาศัยช่องทางดังกล่าวไปใช้เพื่อให้ผู้กระทำการละเมิดเกิดความกลัวและยินยอมเสียเงินค่าเสียหายในชั้นพนักงานสอบสวนเพื่อระงับการดำเนินคดีทางอาญาในชั้นศาล โดยใช้วิธีการล่อให้บุคคลอื่นกระทำการอันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และนำมาตราการทางอาญาซึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้มาบังคับให้ผู้ที่ถูกล่อให้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ตกลงยอมเสียเงินหรือค่าเสียหายในชั้นพนักงานสอบสวนเพื่อระงับการดำเนินคดีทางอาญา ซึ่งในเรื่องการแอบอ้างสิทธิดังกล่าว กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มีการประกาศเตือนให้ผู้ประกอบการที่ใช้งานลิขสิทธิ์เพลงคาราโอเกะได้ทราบว่า หากมีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดอ้างว่าเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าของลิขสิทธิ์ จะจับกุมดำเนินคดีในข้อหาละเมิดลิขสิทธิ์ ขอให้ผู้ประกอบการตรวจสอบก่อนว่ามีการร้องทุกข์ตามกฎหมายไว้ก่อนหรือไม่ และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจไปด้วยหรือไม่ เนื่องจากตัวแทนรับมอบอำนาจจากเจ้าของลิขสิทธิ์ไม่อาจดำเนินคดีได้โดยลำพัง

ขณะเดียวกันจะต้องตรวจสอบหนังสือยืนยันความเป็นเจ้าของสิทธิ์ และหนังสือมอบอำนาจจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ให้ดำเนินคดีดังกล่าว โดยหนังสือมอบอำนาจจะต้องมีการมอบอำนาจจากเจ้าของลิขสิทธิ์จนถึงผู้รับมอบอำนาจช่วงคนสุดท้ายโดยไม่ขาดสาย ทั้งนี้ผู้ประกอบการไม่ควรจ่ายค่ายอมความจนกว่าจะได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานดังกล่าว และมั่นใจว่าบุคคลดังกล่าวเป็นตัวแทนรับมอบอำนาจจากเจ้าของลิขสิทธิ์จริง มีอำนาจยอมความตามกฎหมายและตนเองได้กระทำความผิดจริงตามที่กล่าวอ้าง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา ผลการศึกษาที่ได้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผู้ประกอบการธุรกิจคาราโอเกะ ควรมีการรวมตัวกัน เพื่อให้มีอำนาจต่อรองในเรื่องของค่าลิขสิทธิ์
2. ภาครัฐควรเผยแพร่ความรู้เรื่องลิขสิทธิ์แก่ผู้ประกอบการให้มากขึ้น โดยผ่านทางสื่อต่าง ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น โดยเฉพาะการเผยแพร่ด้วยการจัดพิมพ์เป็นเอกสาร ซึ่งปัจจุบันกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้มีการพิมพ์เอกสารต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ไปแล้ว ดังนั้นรัฐบาลจึงควรที่จะจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานอื่นที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเรื่องลิขสิทธิ์ เช่น ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ เพื่อจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ให้มากขึ้น และให้มีการเผยแพร่ให้ความรู้โดยอาศัยสื่อทุกประเภทโดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ เพราะแพร่หลายได้รวดเร็วและทั่วถึง
3. ควรแก้ไขกฎหมายเพื่อเพิ่มเติมบทบัญญัติข้อบังคับที่เกี่ยวกับองค์การบริหารการจัดเก็บ โดยอาจกำหนดเพิ่มเติมขึ้นเป็นอีกหมวดหนึ่งว่าด้วยองค์การบริหารการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยกำหนดโครงสร้างขององค์การบริหารการจัดเก็บในรูปแบบที่เหมาะสม ชัดเจน กำหนดถึงการจัดตั้ง การจัดเก็บ ขอบเขตการบริหาร อำนาจหน้าที่ในการบริหาร การจัดเก็บ การควบคุม กำกับดูแลองค์กร และการบริหารการจัดเก็บขององค์กร รวมทั้งการระงับข้อพิพาท
4. ควรกำหนดให้คณะกรรมการลิขสิทธิ์มีอำนาจหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบ หรือแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมในการกำหนดอัตราค่าตอบแทน เพื่อให้มีอัตรา

การจัดเก็บที่เหมาะสมเป็นธรรมแก่ผู้ใช้สิทธิ

5. ควรให้หน่วยงานของรัฐมีบทบาทและอำนาจในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรจัดเก็บ สามารถเข้าตรวจสอบระบบบริการการจัดเก็บหรือการดำเนินงานขององค์กรจัดเก็บได้ ในกรณีที่เห็นว่ามี ความจำเป็นและเหมาะสม นอกจากนี้แล้วควรกำหนดให้สามารถทำการสั่งให้องค์กรบริหารการจัดเก็บ จัดทำรายงานการดำเนินงานขององค์กร ยื่นต่อคณะกรรมการลิขสิทธิ์ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจ เพื่อการดูแล ตรวจสอบความถูกต้อง และรับทราบความเคลื่อนไหวในการดำเนินงานขององค์กร โดยแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ทราบล่วงหน้าเป็นเวลาอันสมควร

6. ควรกำหนดบทบาทของคณะกรรมการลิขสิทธิ์ ในส่วนที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทให้ชัดเจน โดยให้คณะกรรมการลิขสิทธิ์มีอำนาจหน้าที่ในการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับเรื่องค่าลิขสิทธิ์ในเบื้องต้น โดยอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการในจำนวนที่เหมาะสม ทำหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทดังกล่าว ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการลิขสิทธิ์ และให้สามารถอุทธรณ์ต่อไปยังศาลได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ขยายการศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้ไปยังพื้นที่อื่น ๆ โดยให้มีขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามากกว่า การศึกษาครั้งนี้ ซึ่งผลการศึกษายังจะได้ข้อค้นพบที่หลากหลายมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการธุรกิจการโอเค เจ้าของลิขสิทธิ์ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการศึกษาที่ได้มาประกอบกับผลการศึกษาครั้งนี้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลหรือแนวทางในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ได้อย่างถูกต้องต่อไป

บรรณานุกรม

- จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่. 2547. **คู่มือการใช้งานเพลงอันมีลิขสิทธิ์**. กรุงเทพฯ : วงศ์ตะวัน.
- ไชยยศ เหมะรัชตะ. 2541. **คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์**. กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- ชุมพล อรุณเดชาวัฒน์. 2543. **“มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์”** วิทยานิพนธ์

นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (สำเนา)

เทียนชัย ปิ่นวิเศษ. 2540. **ความรู้เบื้องต้นกฎหมายลิขสิทธิ์**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

เทอดทูน ธนสวัสดิ์. 2541. **“การอนุญาตให้ใช้สิทธิและการควบคุมองค์กรบริหารการจัดเก็บค่าตอบแทนการใช้งานดนตรีกรรมตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2537”**. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (สำเนา)

รัชชัย สุภผลศิริระ. 2544. **กฎหมายลิขสิทธิ์**. กรุงเทพฯ : นิติธรรม.

พินิจ มธุรพจน์. 2540. **การบริหารองค์กรจัดเก็บค่าตอบแทนการใช้ผลงานทางดนตรีกรรม**. กรุงเทพฯ : กรมทรัพย์สินทางปัญญา.

ภัทรดา พินิจคำ. 2535. **“กฎหมายและการบริหารการจัดเก็บค่าตอบแทนการใช้ผลงานทางดนตรีกรรม”** วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (บทคัดย่อ)

มนัส ขอบมั่น. 2542. **“ปัญหาในทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์และสิทธิของนักแสดงในงานสิ่งบันทึกเสียง”** วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (บทคัดย่อ)

สตัยา อรุณธารี. 2541. **“การฟ้องคดีโดยอัยการในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ : ศึกษาเฉพาะความผิดทางอาญาที่เกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์”**. งานวิจัยการยุติธรรมกระทรวงยุติธรรม. (สำเนา)

สมบัติ ชำรงชัยวงศ์. 2545. **นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.

สมพร พรหมพิตร. 2538. **กฎหมายลิขสิทธิ์ทางปัญญา**. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.

สารีบุตร วงศาสนธิ์. 2543. **“ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดค่าสินไหมทดแทน จากการละเมิดลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า”** วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (สำเนา)

สำนักลิขสิทธิ์ กรมทรัพย์สินทางปัญญา. 2548.
“ประกาศเตือนผู้ประกอบการที่ใช้งานลิขสิทธิ์
เพลงคาราโอเกะ”. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก
<http://www.ipthailand.org/thai/Announcement.aspx?AnnouncementID=209>. วันที่สืบค้น
23 สิงหาคม 2548.

อำนาจ เนตยสุภา และคณะ. 2548. “ปัญหาการล่อซื้อใน
คดีละเมิดลิขสิทธิ์”. รายงานการวิจัย สำนักงาน
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (สำเนา)

อภิชาติ สุัคคานนท์. 2543. “ปัญหาและแนวทางป้องกัน

การละเมิดลิขสิทธิ์”. รายงานการวิจัยวิทยาลัย
ป้องกันราชอาณาจักร. (สำเนา)

อรสา ลีลาทวิวุฒติ. 2539. “ปัญหากฎหมายลิขสิทธิ์ใน
อุตสาหกรรมดนตรี”. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร-
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

Nimmer, Melivelle B., Paul Marcus, David A. Myers
and David Nimmer. 1991. Case and
Materials on Copyrights. St. Paul, Minn. :
West Publishing.

**การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของโครงการ อบต. เคาน์เตอร์เซอร์วิส :
กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา**

Cost-Benefit Analysis of Aor Bor Tor Counter Service Project :

**A Case Study of Tambol Thakham Administration Organization, Hatyai
District, Songkhla Province**

**ณชพงศ์ จันจุฬา¹
Nachapong Janjula**

บทคัดย่อ

อบต. เคาน์เตอร์เซอร์วิส คือ นวัตกรรมต้นแบบในการดำเนินงานด้านการพาณิชย์แห่งแรกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพด้านการเงินการคลังขององค์กร การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนทางการเงินและความอ่อนไหวในการดำเนินโครงการ รวมทั้งศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ อบต. เคาน์เตอร์เซอร์วิส อาศัยหลักการการวิเคราะห์โครงการ การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ โดยมีอายุโครงการเท่ากับ 3 ปี อัตราคิดลด 12% ภายได้ 3 สถานการณ์ คือมีผู้มาใช้บริการ 4,000 คน 3,000 คน และ 2,000 คน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเลือกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม เป็นกรณีศึกษาตัวอย่าง อาศัยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบโครงการ 2 คน และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม 7 คน อาศัยโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซล (Microsoft Excel) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์หามูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนและอัตราผลตอบแทนภายในโครงการ และอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ในการบรรยายแนวคิด รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ นอกจากนั้น ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของ

¹ อาจารย์พิเศษสาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ผู้ให้บริการจากกลุ่มตัวอย่าง 64 คน โดยอาศัยแบบสอบถาม ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ด้วยสูตรการคำนวณค่า IC (Index of Consistency) และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach) และอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Window Version 11 (Statistic Package for the Social Science for Window Version 11) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล และยังอาศัยการสังเกต เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมในการดำเนินงานของ อบต. เคาณ์เตอร์เซอร์วิสร่วมด้วย

ผลการศึกษาพบว่า สถานการณ์ที่มีผู้มาใช้บริการ 4,000 คน มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการ มีค่าเท่ากับ 815,513 บาท อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการ มีค่าเท่ากับ 3.15 ในขณะที่อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการไม่สามารถคำนวณได้ เนื่องจากกระแสผลตอบแทนสุทธามีค่าเป็นบวกทุกปี สำหรับการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 3 ด้าน คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการ มีค่ามากกว่า 0 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการ มีค่ามากกว่า 1 และอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ มีค่ามากกว่าอัตราคิดลด สถานการณ์ที่มีผู้มาใช้บริการ 3,000 คน พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการ มีค่าเท่ากับ 556,097 บาท อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการ มีค่าเท่ากับ 2.47 ในขณะที่อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ มีค่ามากกว่า 50% สำหรับการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ พบว่า ผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์โครงการทั้ง 3 ด้านเช่นกัน สำหรับสถานการณ์ที่มีผู้มาใช้บริการ 2,000 คน พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการ มีค่าเท่ากับ 296,682 บาท อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการ มีค่าเท่ากับ 1.78 ในขณะที่อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ มีค่ามากกว่า 50% สำหรับการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ พบว่า หากมีการเพิ่มทั้งต้นทุนและลดผลตอบแทนโครงการร้อยละ 20 โครงการจะไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินทั้ง 3 ด้าน ในส่วนของความพึงพอใจในการให้บริการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.15) โดย 3 อันดับแรก พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการบริการ (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.40) มากที่สุด รองลงมาคือความพึงพอใจด้านลักษณะทางกายภาพ (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) และอันดับสามคือ ความพึงพอใจด้านกระบวนการ (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.29)

ผลจากการศึกษาดังกล่าวได้แสดงให้เห็นชัดแล้วว่า การดำเนินโครงการ อบต. เคาณ์เตอร์เซอร์วิส โดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม มีความคุ้มค่าและมีเหตุผลทั้งทางเศรษฐกิจและทางการเงิน โดยผ่านเกณฑ์การประเมินโครงการทั้ง 3 ด้าน ดังนั้นจึงถือได้ว่า นวัตกรรมดังกล่าวเป็นต้นแบบการดำเนินงานเชิงพาณิชย์ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประชาชนในตำบลท่าข้ามและบริเวณใกล้เคียงที่สามารถลดค่าใช้จ่ายจากการเดินทาง ลดการใช้พลังงาน และลดการสูญเสียเวลาทำงานจากการเดินทางไปชำระเงินค่าสาธารณูปโภค หรือค่างวดสินค้าต่าง ๆ ได้

Abstract

Aor Bor Tor Counter Service is an innovation model which was the first commercial operation in Thailand that proceeded by Tambol Administration Organization (Aor Bor Tor). The aim of the project was to reinforce financial stability of Tambol Thakham Administration Organization, Hatyai district, Songkhla province. The objectives of this study were to evaluate the cost and benefit, operating sensitivity, and customer satisfaction of Thakham Aor Bor Tor Counter Service which was selected as the case study. The principles of project analysis and sensitivity analysis were used. The project life is 3 years. Discount rate is 12%, analyzed under 3 scenarios were 4,000, 3,000 and 2,000 customers by using the purposive sampling technique. The questionnaires and interviews of the chairman, 2 project staffs and 7 Aor Bor Tor members were used to collect the desired data. Microsoft excel program was applied to analyze Net Present Value (NPV), Benefit Cost Ratio (B/C ratio) and Internal Rate of Return (IRR). Content Analysis was used to describe the idea and the problems of project's processes. Moreover, Accidental Sampling was used for collecting 64 samples customer satisfaction data by using questionnaires which were tested the validity by the index of consistency (IC) and tested the reliability by Cronbach's alpha coefficient method. The SPSS for Window Version 11 was used to analyze the obtained data. Observation was used to collect the additional information.

The findings were as follow:

In 4,000 customers scenario, NPV of the projects was ฿815,513, B/C Ratio was 3.15, and IRR could not be calculated because the net benefit flow yielded positively every year. For the project's sensitivity, all 3 aspects were pass criterion assessment found; NPV>0, B/C Ratio>1 and IRR>discounted rate.

In 3,000 customers scenario, NPV of the projects was ฿556,097, B/C Ratio was 2.47, IRR>50%. For the results of project's sensitivity, NPV, B/C Ratio and IRR were pass criterion assessment.

In 2,000 customers scenario, NPV of the projects was ฿296,682, B/C Ratio was 1.78, while IRR>50%. The finding of the project's sensitivity shown that if the cost had an increase by 20% and the benefit had a decrease by 20%, the project would be failed in criterion assessment.

The overall service satisfaction was at a high level (average point was 4.15). The first 3 satisfaction ranked from highest scores were; (1) service satisfaction (average point was 4.40), (2) physical satisfaction (average point was 4.30) and (3) processing satisfaction (average point was 4.29).

The findings obviously showed that Thakham Aor Bor Tor Counter Service is worth and economically and financially logical through the financial assessments. Thus this innovation is a useful commercial operation model to other Tambol Administration Organization and useful for Thakham population in terms of transportation cost saving, energy reduction and time saving for bills paying.

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2538 เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกด้านเพื่อให้สามารถตอบสนองกับภารกิจ จำนวน 245 ภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนอำนาจจากราชการส่วนกลางตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ. 2545 ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 119 ตอนพิเศษ 23 ง

โครงการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส เป็นกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 68 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารายได้เสริมสร้างเสถียรภาพด้านการเงินการคลัง และเป็นโครงการนำร่องหรือโครงการต้นแบบที่เป็นนวัตกรรมท้องถิ่นเพื่อลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิงจากการเดินทางไปชำระค่าบริการของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามและใกล้เคียง โครงการดังกล่าวถือเป็นโครงการที่ดีที่แสดงถึงศักยภาพและพัฒนาการขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม หากแต่ในการดำเนินโครงการใด ๆ ก็ตาม โดยเฉพาะโครงการเชิงพาณิชย์นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่รับผิดชอบสมควรที่จะต้องมีการศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนของโครงการดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจว่าโครงการดังกล่าวมีความคุ้มค่าสมควรแก่การลงทุนหรือดำเนินการต่อหรือไม่ อีกทั้งเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงต่อความล้มเหลวที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ หรือเพื่อแสวงหาแนวทางในการปรับปรุงโครงการเพื่อให้โครงการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส สามารถประสบความสำเร็จในการดำเนินโครงการได้

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของโครงการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส จึงเป็นการศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบอย่างเด่นชัด สำหรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาและปรับปรุงโครงการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิสขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม รวมทั้งยังเป็นต้นแบบแนวทางปฏิบัติให้กับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ที่ต้องการดำเนินการโครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะโครงการทาง

ด้านการพาณิชย์ ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาและพัฒนาปรับปรุงโครงการเพื่อให้สามารถดำเนินกิจการอยู่ได้ ภายใต้ระบบเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะความเสียหายหรือสูญเสียทรัพยากรต่าง ๆ นั้น ถือเป็น การสูญเสียร่วมกันของสมาชิกในท้องถิ่นภายใต้การดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินในการดำเนินโครงการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส
2. เพื่อวิเคราะห์ความอ่อนไหวของต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของโครงการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะในส่วนของต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินเท่านั้น โดยจะวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการประกอบด้วย นอกจากนั้นจะศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส เพื่อเป็นข้อมูลเสริมในการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการร่วมด้วย โดยศึกษาเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาเพียงแห่งเดียวเท่านั้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยผู้ที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลแทนองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งถือเป็นนิติบุคคล คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม
- 2) คณะผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม 7 คน พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโครงการ 2 คน

3) ผู้ใช้บริการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส จำนวน 64 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ชุด ชุดที่ 1 ใช้สัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม เกี่ยวกับการดำเนินงาน ตลอดจนต้นทุนและผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับตลอดช่วงอายุโครงการ 3 ปี รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการกับประชาชน ชุดที่ 2 ใช้สำหรับการสัมภาษณ์คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามถึงแนวคิดในการจัดตั้ง อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส ตลอดจนปัญหา อุปสรรคและแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ
แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ใช้เก็บข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในด้านต่าง ๆ 7 ด้าน คือ ด้านการบริการ ด้านราคา ด้านสถานที่ ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านพนักงาน ด้านกระบวนการ และด้านลักษณะทางกายภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้คือ

1. ผู้วิจัยนัดหมายกับผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลผู้รับผิดชอบโครงการ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเข้าพบและจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับต้นทุน ผลตอบแทน รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส ซึ่งได้แก่แนวคิดในการดำเนินโครงการ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการ และการให้บริการ เป็นต้น

2. ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ อาศัยผู้ช่วยวิจัยซึ่งเป็นพนักงานประจำเคาน์เตอร์เซอร์วิสเป็นผู้จัดเก็บข้อมูลตลอดระยะเวลาประมาณ 1 เดือน

3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้มา

ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบคำถามแล้ว นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เป็นการวิเคราะห์เพื่ออธิบายความสำคัญและความจำเป็น รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการโครงการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินทั้งหมดในการดำเนินการตลอดอายุโครงการ 3 ปี โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์โครงการในการตัดสินใจลงทุนทั้ง 3 ประการ และทำการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของโครงการโดยอาศัยโปรแกรมไมโครซอฟท์เอ็กเซล (Microsoft Excel) ในการวิเคราะห์และประมวลผลซึ่งประกอบด้วย มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ และการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของต้นทุนและผลตอบแทนของโครงการ โดยในการศึกษาครั้งนี้ สมมติให้โครงการมีการเปลี่ยนโดยมีการเพิ่มขึ้นของต้นทุนและการลดลงของผลตอบแทนดังนี้

1. ต้นทุนโครงการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 20

2. ผลตอบแทนโครงการลดลง ร้อยละ 5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 20

3. ต้นทุนโครงการเพิ่มขึ้นและผลตอบแทนโครงการลดลง ร้อยละ 5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 20

นอกจากนั้น ผู้วิจัยได้จำลองสถานการณ์เพิ่มเติมขึ้นอีก 2 สถานการณ์ โดยกำหนดให้มีจำนวนผู้มาใช้บริการเป็น 3,000 คน และ 2,000 คนตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อให้ผลการวิจัยครอบคลุมสถานการณ์ที่อาจเป็นไปได้มากที่สุด

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ อาศัยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Window โดยมีเกณฑ์การจัดระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการตามคะแนนเฉลี่ยดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง พอใจมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง พอใจมาก

- 2.51 - 3.50 หมายถึง พอใจปานกลาง
 1.51 - 2.50 หมายถึง พอใจน้อย
 1.00 - 1.50 หมายถึง พอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การให้บริการของ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามได้เปิดให้บริการรับชำระค่าสาธารณูปโภค และผ่อนชำระค่างวดสินค้าต่าง ๆ ให้กับประชาชนอย่างเป็นทางการในวันที่ 1 ตุลาคม 2548 ซึ่งคาดว่าผู้ที่มาใช้บริการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส ประมาณร้อยละ 75 เป็นประชาชนในพื้นที่ตำบลท่าข้าม นอกจากนี้อีกประมาณร้อยละ 25 คาดว่าเป็นประชาชนนอกพื้นที่ซึ่งอยู่บริเวณใกล้เคียง ได้แก่ ประชาชนจากตำบลน้ำน้อย อำเภอหาดใหญ่ ประชาชนจากตำบลพะวง ตำบลทุ่งใหญ่ ตำบลทุ่งหวัง และตำบลพิจิตร อำเภอเมืองสงขลา อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส เปิดให้บริการทุกวัน โดยมีช่วงเวลาของการให้บริการดังนี้คือ ระหว่างวันที่ 1 ถึงวันที่ 5 ของเดือนจะเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา 08.30 น. ถึงเวลา 19.00 น. และระหว่างวันที่ 6 ถึงวันสุดท้ายของเดือนจะเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา 08.30 น. ถึง 17.00 น. โดยถ้าหากในช่วงวันดังกล่าวเป็นวันหยุดนักขัตฤกษ์ วันเสาร์หรือวันอาทิตย์จะเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา 08.30 น. ถึงเวลา 16.00 น. สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการของ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส นั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 2 คน โดยมีตำแหน่งเป็นผู้จัดการ 1 คน และมีตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้จัดการ 1 คน โดยทั้งสองคนเป็นเจ้าหน้าที่ธุรการ 4 และพนักงานจ้างตามภารกิจ ส่วนการคลังและบัญชี ขององค์การปกครองส่วนตำบลท่าข้าม ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของโครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส

ผลการวิเคราะห์ทางการเงินของโครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส ณ อัตราคิดลด 12% ภายใต้งบ 3 สถานการณ์ที่กำหนดในการศึกษาครั้งนี้ เป็นดังนี้

2.1 สถานการณ์ที่มีผู้มาใช้บริการ 4,000 คน พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการ มีค่าเท่ากับ 815,513 บาท และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการ มีค่าเท่ากับ 3.15 ในขณะที่อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการจะไม่สามารถคำนวณได้ เนื่องจากกระแสผลตอบแทนสุทธิมีค่าเป็นบวกทุกปี จึงไม่มีอัตราคิดลดตัวไหนที่สามารถทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการมีค่าเท่ากับศูนย์ได้ สำหรับการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ พบว่า หากมีการเพิ่มต้นทุนโครงการร้อยละ 5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 20 มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการจะมีค่าเท่ากับ 796,569 บาท 777,624 บาท และ 739,735 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 3.00 2.87 และ 2.63 ตามลำดับ และมีอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมากกว่า 50% สำหรับในกรณีของการลดผลตอบแทนของโครงการร้อยละ 5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 20 มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการจะมีค่าเท่ากับ 606,890 บาท 555,007 บาท และ 451,240 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 2.60 2.46 และ 2.19 ตามลำดับ และมีอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมากกว่า 50% ส่วนในกรณีของการเพิ่มทั้งต้นทุนและลดผลตอบแทนโครงการร้อยละ 5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 20 มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการจะมีค่าเท่ากับ 587,945 บาท 517,118 บาท และ 375,462 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 2.48 2.24 และ 1.83 ตามลำดับ และมีอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมากกว่า 50%

ดังนั้น จากผลการศึกษาดังกล่าวจึงสามารถสรุปได้ว่าภายใต้สถานการณ์นี้ โครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส มีความเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการลงทุน เนื่องจากโครงการมีความมั่นคงทางการเงินอย่างยิ่งหรืออาจกล่าวได้ว่าการลงทุนในโครงการดังกล่าวมีความเสี่ยงน้อยมากนั่นเอง

2.2 สถานการณ์ที่มีผู้มาใช้บริการ 3,000 คน พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการมีค่าเท่ากับ 556,097 บาท และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการมีค่าเท่ากับ 2.47 ในขณะที่อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมีค่ามากกว่า 50% สำหรับการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ พบว่า หากมีการเพิ่มต้นทุนโครงการร้อยละ 5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 20 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ

ของโครงการจะมีค่าเท่ากับ 537,153 บาท 518,208 บาท และ 480,319 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 2.35 2.24 และ 2.06 ตามลำดับ และมีอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมากกว่า 50% สำหรับในกรณีของการลดผลตอบแทนของโครงการร้อยละ 5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 20 มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการจะมีค่าเท่ากับ 360,445 บาท 321,532 บาท และ 243,707 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 1.95 1.85 และ 1.64 ตามลำดับ และมีอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมากกว่า 50% ในกรณีของการลดผลตอบแทนของโครงการร้อยละ 5 และร้อยละ 10 ส่วนในกรณีของการลดผลตอบแทนของโครงการร้อยละ 20 จะมีอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการเท่ากับ 46% สำหรับกรณีของการเพิ่มทั้งต้นทุนและลดผลตอบแทนโครงการร้อยละ 5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 20 มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการ จะมีค่าเท่ากับ 341,500 บาท 283,643 บาท และ 167,929 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน เท่ากับ 1.86 1.68 และ 1.37 ตามลำดับ และมีอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมากกว่า 50%

ดังนั้น จากผลการศึกษาดังกล่าวจึงสามารถสรุปได้ว่าภายใต้สถานการณ์นี้ โครงการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส ยังถือว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งต่อการลงทุน เนื่องจากโครงการมีความมั่นคงทางการเงินอย่างมากหรืออาจกล่าวได้ว่าการลงทุนในโครงการดังกล่าวมีความเสี่ยงน้อยมากเช่นกันนั่นเอง

2.3 สถานการณ์ที่มีผู้มาใช้บริการ 2,000 คน พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการมีค่าเท่ากับ 296,682 บาท และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการมีค่าเท่ากับ 1.78 ในขณะที่อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมีค่ามากกว่า 50% สำหรับการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ พบว่า หากมีการเพิ่มต้นทุนโครงการร้อยละ 5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 20 มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการจะมีค่าเท่ากับ 277,737 บาท 258,792 บาท และ 220,903 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 1.70 1.62 และ 1.49 ตามลำดับ และมีอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมากกว่า 50% สำหรับในกรณีของการลดผลตอบแทนของโครงการร้อยละ 5

ร้อยละ 10 และร้อยละ 20 มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการจะมีค่าเท่ากับ 114,000 บาท 88,058 บาท และ 36,175 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 2.99 2.84 และ 2.52 ตามลำดับ และมีอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมากกว่า 50% 25% และ 17% ตามลำดับ ส่วนในกรณีของการเพิ่มทั้งต้นทุนและลดผลตอบแทนโครงการร้อยละ 5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 20 มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการจะมีค่าเท่ากับ 95,055 บาท 50,169 บาท และ 39,603 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 1.24 1.12 และ 0.91 ตามลำดับ และมีอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมากกว่า 50% 31% และน้อยกว่า 12% ตามลำดับ

ดังนั้น จากผลการศึกษาดังกล่าวจึงสามารถสรุปได้ว่าภายใต้สถานการณ์นี้ โครงการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส ยังถือว่ามีความเหมาะสมในการลงทุน เพียงแต่อาจมีความเสี่ยงอยู่บ้างหากมีการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนและผลตอบแทนอยู่ในลักษณะของการเพิ่มขึ้นและลดลงของต้นทุนและผลตอบแทนดังสถานการณ์ข้างต้น

ผลการศึกษาทั้ง 3 สถานการณ์จากการวิจัยในครั้งนี้ ย่อมสะท้อนให้เห็นชัดแล้วว่า การดำเนินโครงการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม นับเป็นรูปแบบการดำเนินกิจการด้านการพาณิชย์ที่มีความเหมาะสมในการลงทุนเป็นอย่างยิ่ง อย่างไรก็ตามภายใต้สถานการณ์ความอ่อนไหวที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ก็ย่อมสะท้อนให้เห็นเช่นเดียวกันว่า ความเสี่ยงในการลงทุนเพื่อดำเนินกิจการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิสยังมิใช่หากการดำเนินโครงการดังกล่าว ไม่สามารถดำเนินการให้อยู่เหนือระดับสถานการณ์ที่ให้ผลตอบแทนต่ำสุดได้

3. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส

ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจการให้บริการของ อบต. เคนันเตอร์เซอร์วิส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.15) โดย 3 อันดับแรกพบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านการบริการ (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.40) มากที่สุด รองลงมาคือความพึงพอใจด้านลักษณะทางกายภาพ (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) และอันดับสาม คือ ความพึงพอใจด้านกระบวนการ (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.29)

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงผลการศึกษาโดยละเอียดแล้ว พบว่า ยังมีประเด็นการให้บริการในด้านต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ควรจะมีการพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขก่อนด้านอื่น ๆ ดังนี้คือ ในด้านสถานที่ ควรปรับปรุงหรือจัดให้มีสถานที่จอดรถเพิ่มขึ้นและเพียงพอต่อผู้มาใช้บริการ ในด้านการส่งเสริมการตลาด ควรจะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการสื่อสารหรือการประชาสัมพันธ์ให้มีความชัดเจนของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และสามารถกระจายให้ผู้ให้บริการได้รับทราบอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ในด้านการวางแผนการพัฒนารูปแบบของการจัดลำดับคิวให้มีความเหมาะสมหรือทันสมัยมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของโครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส โดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ณ อัตราคิดลด 12% ภายได้ 3 สถานการณ์ที่กำหนดขึ้นคือมีผู้มาใช้บริการ 4,000 คน 3,000 คน และ 2,000 คน พบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินความคุ้มค่าของโครงการทั้ง 3 ด้าน กล่าวคือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการมีค่ามากกว่า 0 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการมีค่ามากกว่า 1 และอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการมีค่ามากกว่าอัตราคิดลด ดังนั้นจึงแสดงว่าการลงทุนและการดำเนินโครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส มีเหตุผลทางเศรษฐกิจและทางการเงิน นอกจากนี้ในการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส ด้วยการกำหนดให้การดำเนินโครงการมีต้นทุนเพิ่มขึ้นและผลตอบแทนลดลง เพื่อดูถึงความอ่อนไหวหรือความเสี่ยงที่อาจทำให้โครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส มีโอกาสขาดทุนหรือไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนหรือการดำเนินโครงการ พบว่า ภายได้สถานการณ์ที่มีผู้มาใช้บริการ 4,000 คน และ 3,000 คน โครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิสขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ยังคงมีมูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการมีค่ามากกว่า 0 และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการมีค่ามากกว่า 1 ในขณะที่อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ มีค่ามากกว่าอัตราคิดลด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโครงการดังกล่าวมีความเข้มแข็งมั่นคงและเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะลงทุนหรือดำเนินโครงการ

ในขณะที่ภายได้สถานการณ์ที่มีผู้มาใช้บริการ 2,000 คน โครงการจะไม่มีค่าเหมาะสมต่อการลงทุนก็ต่อเมื่อมีการเพิ่มขึ้นของต้นทุนและมีการลดลงของผลตอบแทนในขณะเดียวกันร้อยละ 20 ซึ่งถือว่าเป็นสถานการณ์ที่มีความผันผวนอย่างรุนแรง ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า แม้ว่าโครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิสจะมีผู้มาใช้บริการเพียง 2,000 คน หรือครึ่งหนึ่งของเป้าหมายที่คาดไว้ก็ตาม ภายได้สถานการณ์ดังกล่าวนี้ ยังคงถือว่าโครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม เป็นโครงการที่มีความเหมาะสมต่อการลงทุนและดำเนินโครงการเช่นกัน

จากการวิจัยพบว่าเหตุผลสำคัญที่ทำให้ผลการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของโครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส โดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม มีค่าผ่านเกณฑ์การประเมินความคุ้มค่าของโครงการ เนื่องจาก มีการตั้งเป้าหมายผู้มาใช้บริการไว้สูงถึง 4,000 รายต่อเดือน ในขณะเดียวกันโครงการดังกล่าวมีการลงทุนต่ำ ทั้งนี้เพราะสามารถประหยัดต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในส่วนของการก่อสร้างหรือเช่าอาคารสำนักงาน เพราะเป็นการปรับปรุงพื้นที่ภายในที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ขึ้นมาเป็นเคน์เตอร์เซอร์วิส อีกทั้งพนักงานผู้ให้บริการก็เป็นการมอบภาระงานให้พนักงานซึ่งทำงานอยู่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้ามเป็นผู้ดูแลงาน ซึ่งถือเป็นภาระงานปกติในเรื่องการให้บริการประชาชนอยู่แล้ว จึงมีเพียงค่าล่วงเวลาจากการปฏิบัติหน้าที่ปกติเพียงเท่านั้น

ผลจากการศึกษาดังกล่าวได้แสดงให้เห็นชัดแล้วว่า การดำเนินโครงการ อบต. เคน์เตอร์เซอร์วิส โดยองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม มีความคุ้มค่าในการลงทุนและดำเนินงาน มีความสมเหตุผลผลทั้งทางเศรษฐกิจและทางการเงิน โดยผ่านเกณฑ์การประเมินโครงการทั้ง 3 ด้าน คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการ มีค่ามากกว่า 0 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนของโครงการ มีค่ามากกว่า 1 และอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ มีค่ามากกว่าอัตราคิดลด ดังนั้นจึงถือได้ว่า นวัตกรรมดังกล่าวนี้เป็นต้นแบบการดำเนินงานเชิงพาณิชย์ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประชาชนในตำบลท่าข้ามและบริเวณใกล้เคียงที่สามารถลดค่าใช้จ่ายจากการเดินทาง ลดการใช้พลังงาน และลดการสูญเสียเวลาทำงานจากการเดินทางไปชำระเงิน

ค่าสาธารณูปโภคหรือค่าวัสดุสินค้าต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ควรมีแผนงานด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ลูกค้าที่มาใช้บริการมีจำนวนถึงเป้าหมายที่คาดไว้ โดยการสร้างแรงจูงใจในลักษณะต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมมอบรางวัลสำหรับลูกค้าผู้โชคดีซึ่งถือเป็นการคืนกำไรให้กับลูกค้า เป็นต้น หรือโดยการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจถึงผลประโยชน์จากการใช้บริการชำระค่าสาธารณูปโภคและชำระค่าวัสดุสินค้าผ่าน อปต. เคนเตอร์เซอร์วิส

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ควรมีการกำหนดมาตรฐานการให้บริการลูกค้า เพื่อสร้างความประทับใจในการกลับมาใช้บริการใหม่ อาทิ การกำหนดระยะเวลาสูงสุดในการให้บริการต่อคน ยกตัวอย่างเช่น ไม่เกิน 1 นาที การปรับปรุงรูปแบบการจัดลำดับคิว เป็นต้น

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ควรมีการฝึกอบรมพนักงานทุกคนหรือกำหนดเจ้าหน้าที่สำรองเพื่อให้มีความสามารถในการให้บริการรับชำระเงินผ่าน อปต. เคนเตอร์เซอร์วิส แทนเจ้าหน้าที่ประจำที่อาจมีความจำเป็นใด ๆ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ในบางครั้ง

1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะและปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ทางการตลาดตามความเหมาะสมของสถานการณ์ เพื่อให้จำนวนลูกค้าที่มาใช้บริการมีจำนวนถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.5 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม ควรเตรียมความพร้อมในการเป็นแหล่งศึกษาดูงานต้นแบบในการดำเนินโครงการเชิงพาณิชย์ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ที่สนใจ พร้อมทั้งปรับปรุงสิ่งแวดล้อมความสะอาดให้กับลูกค้าผู้มาใช้บริการ อาทิเช่น สถานที่จอดรถ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ควรมีการวิเคราะห์โครงการและศึกษาดูงาน ณ องค์กรต้นแบบหรือ ณ องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าข้ามก่อนการดำเนินโครงการ รวมทั้งควรมีการสำรวจถึงจำนวนผู้ที่คาดว่าจะมาใช้บริการหรือเป็นลูกค้าประกอบการวิเคราะห์โครงการด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การประมาณการผลตอบแทนมีความใกล้เคียงสภาพความเป็นจริงมากที่สุด และลดความผิดพลาดของผลการวิเคราะห์โครงการ

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ควรศึกษาผลการวิจัยครั้งนี้โดยละเอียดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของต้นทุนของโครงการ ทั้งนี้เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม สามารถประหยัดต้นทุนในการก่อสร้างซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายที่สำคัญในการลงทุนของโครงการด้วยการปรับปรุงพื้นที่ภายในอาคารสำนักงานเป็นเคาน์เตอร์สำหรับให้บริการ อีกทั้งพนักงานที่ให้บริการก็เป็นการจัดสรรจากพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอยู่แล้ว จึงมีเฉพาะเพียงค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าตอบแทนพนักงานในรูปแบบของค่าล่วงเวลาเท่านั้น ซึ่งสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการได้เป็นอย่างมาก

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของโครงการ อปต. เคนเตอร์เซอร์วิส ทั้งนี้เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ครอบคลุมทุกส่วนและสะท้อนถึงความคุ้มค่าของการลงทุนอย่างแท้จริง

3.2 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินโครงการ อปต. เคนเตอร์เซอร์วิส ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เด่นชัดและเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ในการประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารจัดการโครงการต่อไป

3.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้รับบริการระหว่างการให้บริการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยธุรกิจอื่นที่ให้บริการเคาน์เตอร์เซอร์วิส ทั้งนี้เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการของหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นให้เทียบเท่ากับหน่วยธุรกิจอื่นที่ให้บริการเคาน์เตอร์เซอร์วิสเช่นกัน

บรรณานุกรม

- ขนิษฐา นิ่มเสมอ. (2548). ความพึงพอใจของผู้โดยสารต่อการบริการของสายการบินนกแอร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนาพร เต็งรัตนประเสริฐ. (2548). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของธุรกิจชุมชนกรณีศึกษา : กลุ่มสตรีทอผ้าไหม หมู่บ้านหนองเหล็ก จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บริษัท เคาน์เตอร์เซอร์วิส. (2548). เคาน์เตอร์เซอร์วิส. แหล่งที่มา: <http://www.counterservice.co.th/> (วันที่ค้นข้อมูล: 15 พ.ย. 48).
- ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ. (2545). การวางแผนและการวิเคราะห์โครงการ. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- วรกิตต์ วิชิตะกุล. (2538). การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินและเศรษฐศาสตร์ของการปลูกองุ่นพันธุ์ไวท์มะละกา กรณีศึกษา: ต.เจ็ดริ้ว อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สุกรี ฉัตรกันยรัตน์. (2547). ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อส่วนประสมทางการตลาดของธุรกิจสปาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระระดับปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2548). ความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม. (2547). แผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม. (อัคราณา)

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)

ปกรณ์ ลิ้มโยธิน¹

“ถ้าไม่มี เศรษฐกิจพอเพียง เวลาไฟดับ...
จะพังหมด จะทำอะไร ที่ต้องใช้ไฟฟ้าก็ต้องแย่ไป
...หากมี เศรษฐกิจพอเพียง แบบไม่เต็มที่
ถ้าเรามีเครื่องปั่นไฟ ก็ให้ปั่นไฟ
หรือถ้าขึ้นโบราณกว่า มีดก็จู้ดเทียน
ก็มีทางที่จะแก้ปัญหาเสมอ
...ฉะนั้น เศรษฐกิจพอเพียง นี้ ก็เป็นขั้นๆ
แต่จะบอกว่า เศรษฐกิจพอเพียง นี้
ให้พอเพียงเฉพาะตัวเองร้อยเปอร์เซ็นต์ นี่เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้
จะต้องมีการแลกเปลี่ยน ต้องมีการช่วยกัน
...พอเพียงในทฤษฎีหลวงนี้ คือให้สามารถที่จะทำงานได้”

พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 23 ธันวาคม 2542

ความหมายที่ต้องทำความเข้าใจ

เมื่อเราพูดถึงคำว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” (Sufficiency Economy) หลายคนคงจะคุ้น ๆหู และเชื่อว่าในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาคงได้ยินคำ ๆ นี้มาเป็นร้อยครั้งแล้ว แต่บางคนอาจยังไม่เข้าใจความหมายของคำว่าเศรษฐกิจพอเพียงว่าหมายถึงอะไร เพราะบรรดานักวิชาการหรือผู้รู้ต่าง ๆ ได้พยายามอธิบายคำนี้ไว้ในหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นมิติทางด้าน

เศรษฐกิจ สังคม หรือการเมืองการปกครอง ยิ่งในช่วงเวลานี้ที่สถานการณ์ต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ยังมีการพูดถึงกันมากขึ้นจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตไปแล้ว และกำลังได้รับการกล่าวขวัญ และยอมรับที่จะนำมาใช้กับชีวิตประจำวันของคนไทยมากขึ้นเศรษฐกิจพอเพียงถือเป็นแนวคิดตามทฤษฎีของพระบาทสมเด็จพระ

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมอบให้ผู้ที่ทั้งหลายในแผ่นดินไทย ได้นำไป “คิดต่อ สานต่อ” เพื่อที่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนในอนาคต ดังกระแสพระราชดำรัสที่ถ่ายทอดความออกมาว่า... “เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน” และได้บรรจุลงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ที่ต้องการให้สังคมมีความสุขอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง ถือได้ว่าเป็น ปรัชญา หรือ แนวทางการดำรงชีวิต ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ได้ทั้งระดับบุคคล ระดับธุรกิจ และระดับประเทศ ปรัชญาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงนี้ ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ความพอเพียงหรือความพอประมาณ หมายถึง การดำเนินชีวิต ดำเนินธุรกิจ หรือ บริหารประเทศอย่างสมดุลบนทางสายกลางไม่สุดโต่งไปด้านใดด้านหนึ่ง เป็นทางสายกลางที่มีความพอดีไม่เบียดเบียนทั้งตัวเองและผู้อื่น ไม่กู้หนี้สินเกินกำลัง ซึ่งเรียกว่าเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน แต่ถ้าจะมีการรวมตัวกันเพื่อดำเนินงานในเรื่องต่าง ๆ ที่มีการสร้างเครือข่ายและขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยประสานความร่วมมือกับภายนอก อาจเรียกว่า เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า

องค์ประกอบที่ 2 เหตุผลหรือการใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหา หมายถึง การนำความรู้ต่าง ๆ มาใช้ในการตัดสินใจอย่างมีสติ อยู่บนพื้นฐานของการใช้เหตุผล รู้จักปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมภายนอก เพราะเราอยู่ในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด (Open Economy)

องค์ประกอบที่ 3 การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง ครอบคลุม ชุมชน และสังคม ซึ่งหมายถึง การวางแผน ดำเนินการทุกขั้นตอนอย่างระมัดระวังและรอบคอบ รวมทั้งมีระบบภูมิคุ้มกันหรือระบบป้องกันความเสี่ยงที่ดี ที่สามารถช่วยรองรับผลกระทบจากความผันผวนต่าง ๆ เพื่อความอยู่ดีกินดีของคนในประเทศ

หากรวมความหมายของทั้ง 3 องค์ประกอบแล้ว คงตีความได้ว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการมุ่งมั่นพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ทั้งนี้จะต้องอาศัยตามหลักความพอดี ความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยจะต้องอิงทั้งคุณธรรมและความรู้ คนจึงจะมีสุขภาพดี ครอบครัวยุ่งเย็น สังคมเป็นสุข ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ มีปัญญาและความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวัตถุ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอก

บทสรุปของการประยุกต์ใช้

เศรษฐกิจพอเพียง ไม่ใช่ตัวแบบเศรษฐกิจแบบใหม่ ไม่ใช่หมายถึงระบบเศรษฐกิจแบบปิดที่ไม่ยอมเกี่ยวข้องกับใคร ไม่ค้าขาย ไม่ส่งออก ไม่ผลิตเพื่อคนอื่น ไม่ได้สนับสนุนการปิดประเทศ หรือหันหลังให้กับกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) แต่เป็นปรัชญาที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับชีวิตหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นชาวไร่ ชาวนา หรือนักธุรกิจ โดยมีความยืดหยุ่นมากขึ้น ดังนั้น จึงเป็นแนวทางที่ไม่ขัดแย้งต่อระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเสรี ทั้งด้านการเงิน การค้า และการลงทุนในแนวคิดเมกะโปรเจกต์ และจะดำเนินโครงการสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจต่อไป แต่จะเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันและตระหนักถึงความไม่พร้อมหรือยังไม่แข็งแรง พร้อม ๆ กับการไม่ประมาทและไม่โลกมากเกินไป จนเมื่อแข็งแรงพอก็สามารถเข้าสู่การแข่งขันในแบบสร้างสรรค์ คือเพื่อเสริมสมรรถภาพและความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง ในขณะเดียวกันเศรษฐกิจพอเพียงก็มีใช้เศรษฐกิจที่ส่งเสริมลัทธิบริโภคนิยมอย่างไม่มีขอบเขต แต่ให้พิจารณาและใช้ประโยชน์จากกระแสโลกาภิวัตน์อย่างชาญฉลาด รู้เท่าทัน สามารถเลือกรับในสิ่งที่ก่อให้เกิด

เกิดประโยชน์ต่อสังคมในระยะยาว และหากจะนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้กับการดำเนินชีวิต การประกอบธุรกิจ รวมทั้งการบริหารประเทศก็จะประยุกต์ได้ดังนี้

1. ในการดำเนินชีวิตระดับบุคคล หากมีการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 3 หลักการมาใช้ในการดำเนินชีวิต เราก็ควรใช้จ่ายอย่างพอประมาณ ไม่โลภไม่ฟุ้งเฟ้อ มีการแบ่งปันส่วนเกินเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อน และมีการตัดสินใจดำรงชีวิตด้วยเหตุด้วยผล ต้องเข้าใจตนเองว่ามีข้อจำกัดอย่างไร เช่น มีรายได้เท่าไร ควรใช้จ่ายเท่าไรให้พอดีกับความสามารถในการหารายได้ของตัวเอง นอกจากนั้น แต่ละบุคคลก็ควรจะเตรียมความพร้อมสร้างระบบภูมิคุ้มกันตัวเองโดยการออมเงินให้เพียงพอ เพื่อรองรับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ผมคิดว่าหากทุกคนในประเทศนำเศรษฐกิจพอเพียงนี้ไปใช้จริง ๆ คนไทยก็จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ในขณะที่ประเทศไทยเราจะไม่ต้องเป็นห่วงเรื่องหนี้ครัวเรือน สินเชื่อบุคคล หรือสินเชื่อบัตรเครดิตอีกต่อไป เพราะว่าทุกคนก็จะไม่ต้องขวนขวายก่อหนี้ เพื่อบริโภคความสุขที่หุรหระและฟุ้งเฟ้อเกินตัว และในกรณีที่ต้องกู้ยืม ก็จะก่อหนี้ในระดับที่เพียงพอกับความสามารถของตัวเอง

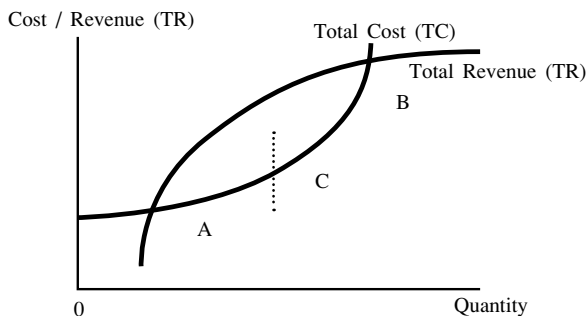

2. ในระดับธุรกิจเอกชน จะเห็นได้ว่าทฤษฎีการบริหารธุรกิจสมัยใหม่ที่หลาย ๆ บริษัทกำลังนิยมนำมาใช้ ก็ไม่ได้ต่างจากหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เช่น การประเมินผลองค์กรแบบ

สมดุล (Balanced Scorecard) ก็คือ การบริหารธุรกิจให้หลายมิติให้สมดุลตามหลักการพอประมาณ ส่วนแนวการบริหารธุรกิจสมัยใหม่ เรื่องของธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) หรือที่เรียกกันติดปากว่า CSR ก็ไม่ต่างจากหลักการแบ่งปันผลประโยชน์ให้สังคม หรือวิธีการคำนวณผลตอบแทนการลงทุน (Internal Rate of Return) หรือ IRR ก็เป็นหลักการที่คล้ายกันให้ธุรกิจลงทุนอย่างมีเหตุมีผล ที่จะช่วยป้องกันไม่ให้ธุรกิจลงทุนเกินตัว ส่วนทฤษฎีการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ก็เป็นวิธีเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับธุรกิจ ในการเตรียมแนวทางรองรับความเสี่ยงแบบมีอาชีพที่อาจจะเกิดขึ้นกับการดำเนินงานของธุรกิจนั่นเอง

ในแง่ของธุรกิจเอกชนที่เราจะต้องพูดถึงกันมากหน่อย เนื่องจากเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ โดยมองว่าการดำเนินธุรกิจที่แสวงหาเพียงกำไรสูงสุด (Maximize Profit) กำไรทางบัญชีหรือที่เรียกว่า กำไรทางธุรกิจ (Business Profit) นั้น มีเป้าหมายที่ดีที่สุดเสมอไป เนื่องจากธุรกิจส่วนใหญ่มีได้คำนึงถึงต้นทุน ค่าเสียโอกาส โดยเฉพาะต้นทุนทางการเงินในส่วนของเจ้าของ ด้วยเหตุนี้ การดำเนินธุรกิจจึงควรคำนึงถึงกำไรทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) ซึ่งเป็นส่วนเพิ่มมูลค่าให้กับองค์กรอย่างแท้จริง มากกว่าการแสวงหาเพียงกำไรสูงสุดในทางบัญชี ธุรกิจที่สามารถดำเนินกิจการจนมีกำไรคุ้มกับค่าเสียโอกาส หรือเรียกว่า กำไรปกติ (Normal Profit) ในทางเศรษฐศาสตร์มีโอกาสเกิดขึ้น 2 ช่วง ช่วงแรกเป็นภาวะที่ตัดสินใจว่าธุรกิจนั้นสามารถดำรงอยู่ได้ ยืนอยู่บนขาของตัวเองสามารถพึ่งตนเองได้ ในขณะที่ยังมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตเพื่อสร้างกำไรต่อได้อีก กระทั่งเมื่อธุรกิจขยายกำลังการผลิตมากจนเข้าสู่ช่วงที่สอง แม้ตัวเลขกำไรทางธุรกิจหรือกำไรในทางบัญชีจะยังเพิ่มขึ้น แต่กำไรทางเศรษฐศาสตร์มีค่าเท่ากับศูนย์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ธุรกิจหมดศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตเพื่อสร้างกำไรต่อได้อีก ภายใต้งบจ่ายหรือกำลังการผลิตเดิมที่มีอยู่ ด้วยเหตุนี้ธุรกิจจึงควรดำเนินกิจกรรมการผลิตที่ไม่น้อยเกินไป จนต่ำกว่าจุดกำไรปกติจุดที่หนึ่ง เพื่อให้กิจการสามารถอยู่รอดได้ และไม่มากเกินไปจนสูงกว่าจุดกำไรปกติจุดที่สอง เพื่อไม่ให้กิจการต้องประสบภาวะเสี่ยงหรือ

ขาดภูมิคุ้มกันในธุรกิจ โดยจุดที่เหมาะสมที่สุด คือ ตำแหน่งที่รายรับรวม (TR) และรายจ่ายรวม (TC) มีค่าต่างกันมากที่สุด ซึ่งในทางคณิตศาสตร์พิสูจน์ได้ว่าตำแหน่งดังกล่าวก็คือค่าความชัน (Slope) ของ TR เท่ากับ TC หรืออีกนัยหนึ่งเมื่อต้นทุนส่วนเพิ่ม (Marginal Cost) มีค่าเท่ากับรายรับส่วนเพิ่ม (Marginal Revenue) นั่นเอง หรือในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก็คือ หลักความพอประมาณ ที่ก่อให้เกิดกำไรทางเศรษฐศาสตร์ โดยที่ธุรกิจไม่จำเป็นต้องลดศักยภาพหรืออ้อมความสามารถในการผลิต หรือเพิ่มศักยภาพหรือขยายกำลังในการผลิต จนทำให้กำไรทางเศรษฐศาสตร์ลดน้อยถอยลงไปสู่จุดกำไรปกติ

นอกจากการสร้างกำไรทางเศรษฐศาสตร์โดยคำนึงถึงศักยภาพที่ธุรกิจสามารถได้ประโยชน์เต็มตามความสามารถที่พึงได้แล้ว ตามนัยของความพอประมาณในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ธุรกิจยังจำเป็นต้องพิจารณาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตที่ต้องไม่ก่อให้เกิดการเบียดเบียนทั้งต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนอกกิจการกลุ่มต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น การหลีกเลี่ยงการใช้แรงงานมนุษย์เสมือนชิ้นส่วนหนึ่งของเครื่องจักรในระบบโรงงานที่ขาดซึ่งคุณภาพชีวิต การละเว้นการผลิตที่ไม่มีการจัดการของเสียจนสร้างมลภาวะ ให้แก่ระบบนิเวศ การดูแลกิจการมิให้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแข่งขันด้วยวิธีการทุบตลาดหรือใช้วิธีผูกขาด เป็นต้น การคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากกิจกรรมทางธุรกิจอย่างรอบคอบในหน่วยการผลิตหรือภายในกิจการ และระหว่างกิจการกับหน่วยการผลิตอื่นและผู้บริโภค มีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับหลักความมีเหตุผลในธุรกิจ ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญอีกด้านหนึ่งในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ในระดับของความมีเหตุผลในหน่วยการผลิต

หรือภายในตัวกิจการเอง จะเกี่ยวข้องกับการจัดการความสัมพันธ์ในทุกมิติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำไปสู่การเจริญเติบโต (Growth) ของกิจการ โดยอาจเทียบได้ว่าเป็นการดำเนินธุรกิจ ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นฐาน ส่วนในระดับของความมีเหตุผลระหว่างตัวกิจการกับหน่วยอื่น ๆ ในสังคมทั้งในระดับใกล้ คือ การบริหารความสัมพันธ์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับองค์กรโดยตรง ได้แก่ ลูกค้า คู่ค้า ชุมชนที่องค์กรตั้งอยู่ และในระดับที่ห่างออกไป คือ การบริหารความสัมพันธ์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรโดยอ้อม ได้แก่ คู่แข่งขันทางธุรกิจ ประชาชนทั่วไป รวมไปถึงการจัดการด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน (Sustainable) ของกิจการ โดยอาจเทียบได้ว่าเป็นการดำเนินธุรกิจตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า

กระบวนการปรับตัว (Adaptive Process) ในธุรกิจเป็นสิ่งจำเป็นต่อการตอบสนองภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ เห็นได้จากวัฏจักรของธุรกิจหรือรอบอายุของผลิตภัณฑ์โดยส่วนใหญ่ มีช่วงระยะเวลาที่สั้นลง ในขณะที่มีความผันผวนเพิ่มขึ้น ทำให้ความยืดหยุ่นและการปรับตัวอย่างรวดเร็วได้กลายเป็นคุณลักษณะที่กิจการต้องสร้างให้เกิดขึ้น สอดคล้องกับคุณลักษณะด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากที่กล่าวมาแล้วว่า องค์กรธุรกิจสามารถประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ในสองระดับ คือ เศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน และเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า ซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายในองค์กรและภายนอกองค์กรตามลำดับ การดำเนินธุรกิจตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐาน มุ่งเน้นที่การสร้างกิจการเพื่อให้อยู่รอดในธุรกิจและการพัฒนาศักยภาพเพื่อการเจริญเติบโต (Growth) ของกิจการ เป็นบันไดขั้นที่หนึ่งในขณะที่การดำเนินธุรกิจตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้า จะให้ความสำคัญกับการแบ่งปันหรือการใช้ทรัพยากรร่วมกันหรือการรวมกลุ่มทั้งในแนวดิ่งตามห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และแนวนราบในลักษณะของเครือข่ายวิสาหกิจ (Cluster) เป็นบันไดขั้นที่สอง จนพัฒนาไปสู่ความร่วมมือระหว่างกลุ่มธุรกิจหรือเครือข่ายวิสาหกิจต่าง ๆ เพื่อสร้างให้เกิดความยั่งยืน (Sustainable) ของกิจการ

การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งสามองค์ประกอบ ซึ่งให้เห็นถึงการพัฒนาที่เริ่มต้นจากหลักของการพึ่งตนเอง โดยเปลี่ยนจากการพึ่งพาตนเอง ไม่ได้หรือต้องคอยอาศัยผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา (Dependent) เป็นการพัฒนาดตนเองให้มีความเข้มแข็ง เป็นอิสระ (Independent) แล้วจึงค่อย ๆ พัฒนาขึ้นมาเป็นการแลกเปลี่ยน การรวมกลุ่มช่วยเหลือกัน จนนำไปสู่การพึ่งพิงอิงกัน (Inter dependent) สงเคราะห์เกื้อกูล ร่วมมือกัน และประสาน กับโลกภายนอก ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศซึ่งเป็นสังคมใหญ่ กลายเป็นสังคมที่มีความสมดุลและพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ตามแนวเศรษฐกิจ พอเพียงแบบก้าวหน้า

3. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไป ใช้ในระดับชาติ โดยเป้าหมายทางของการบริหารประเทศ จะต้องพยายามเน้นความสมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาประเทศให้ยั่งยืน และรัฐบาลไม่ควรจะพยายามบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจอย่างใด อย่างหนึ่ง (Maximize Target) โดยไม่คำนึงถึงข้อจำกัด ของระบบเศรษฐกิจ จนเกิดปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เหมือนในอดีต แต่รัฐบาลควรจะพยายามสร้างจุดสมดุล ด้วยข้อจำกัด (Optimize Targets Subject to Constraints) บนพื้นฐานของการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เช่น ไม่ให้เงินเฟ้อสูงเกินไป ไม่ให้เกิดการว่างงาน หรือเกิด การขาดแคลนแรงงาน จนเป็นปัญหาทางสังคม ไม่ให้เกิด ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด จนต่างชาติขาดความ เชื่อมั่น หรือไม่ให้นี้สาธารณะสูงเกินไป จนเป็นปัญหา ทางการคลัง เป็นต้น

นอกจากนั้น รัฐบาลควรจะบริหารประเทศด้วย ความรอบรู้ รอบคอบ อยู่บนพื้นฐานของการมีเหตุมีผล สามารถก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว และที่สำคัญ รัฐบาลควรมีการเตรียมความพร้อมอยู่เสมอ ในการรองรับความเสี่ยงจากความผันผวน ทั้งจากภายนอก และภายในประเทศ

ความหวังของการนำเอาทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง ไปต่อยอด เพื่อให้เกิดเป็นแนวทางหลักของประเทศนั้น คงต้องใช้เวลาที่จะรอคอยกัน เพราะต้องขึ้นอยู่กับรัฐบาล ชุดใหม่ หรือรัฐบาลชุดต่อ ๆ ไป ซึ่งจะต้องเป็นรัฐบาลที่ จะต้องเข้าใจปัญหาเศรษฐกิจทั้งในระดับมหภาค (Macro) ก็คือการพัฒนาประเทศให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน และ ระดับจุลภาค (Micro) ที่สามารถตอบสนองความจำเป็นและ ความต้องการที่แท้จริงของคนในประเทศ เพื่อที่จะให้มีกิน มีใช้อย่างพอเพียง ยุติธรรม และยั่งยืน

นักวิชาการโดยทั่วไปคงยอมรับได้ว่า “เศรษฐกิจ พอเพียง” ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาตินำมากำหนดไว้ในแผนพัฒนาประเทศไทย ฉบับที่ 10 ระหว่าง พ.ศ. 2550 - 2554 นั้น น่าจะถือว่าเป็น กระบวนการที่จะนำไปสู่เป้าหมายมากกว่า ซึ่งเป้าหมาย ของประเทศก็คือ การลดปัญหาความยากจน โดยที่มีการ กระจายรายได้ให้เกิดความเป็นธรรม ใช้งบประมาณอย่าง เหมาะสมก่อให้เกิดผลประโยชน์ในการสร้างปัจจัยผลิตที่ เข้มแข็งให้กับสังคมและชุมชน คนไทยยังคงต้องทำความเข้าใจให้ลึกซึ้ง และปรับเปลี่ยนตัวเองให้สอดคล้องไป กับหลักการของ “เศรษฐกิจพอเพียง” ให้มากขึ้น ตาม โครงการนำร่องของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกว่าสี่พัน โครงการตลอดระยะเวลาครองราชย์ 60 ปี โดยไม่ได้ละทิ้ง

การพัฒนาฐานความรู้ ด้วยการผสมผสานภูมิปัญญาชาวบ้าน เข้ากับการใช้เทคโนโลยี ของผู้คนที่เข้ามาร่วมกันทำงาน ซึ่งแต่ละ โครงการ ได้พิสูจน์ว่าประสบความสำเร็จแล้วถึง ร้อยละ 90 เพื่อที่อนาคตของประเทศไทยและคนไทยจะ ได้ “มีกิน มีใช้” อย่างเพียงพอและยั่งยืนต่อเนื่องกัน

นอกจากนี้ทางสภาพัฒนาฯ ยังได้เสนอแนวคิด เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงให้เป็น “ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประเทศ ในระยะแผน 10” ตาม 5 ยุทธศาสตร์ของ สภาพัฒนาฯ คือ (1) ยุทธศาสตร์พัฒนานคน และสังคมไทย สู้สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (2) ยุทธศาสตร์สร้าง ความเข้มแข็งของชุมชน และสังคมเป็นรากฐานที่มั่นคง ของประเทศ (3) ยุทธศาสตร์ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้ สมดุลและยั่งยืน (4) ยุทธศาสตร์พัฒนาบนฐานความ หลากหลายทางชีวภาพและสร้างความมั่นคงของฐาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และ (5) ยุทธศาสตร์เสริมสร้าง ธรรมชาติในการบริหารจัดการประเทศสู่ความยั่งยืนที่มี เป้าหมายและตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน

การพัฒนาเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน สิ่ง ที่ ต้องเน้นมาก คือ แก้ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน และ คอร์รัปชัน ซึ่งต้องสร้างธรรมชาติในหน่วยงานรัฐและ รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งทำให้การแข่งขันในระบบเศรษฐกิจที่ มีประสิทธิภาพที่ควรเน้นการออม เพราะจะสร้างความ มั่นคงในระยะยาว และให้ความสำคัญเรื่องการแปรรูป รัฐวิสาหกิจ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกิจการ ด้านพลังงานทดแทน ต้องกำหนดเป้าหมายให้ครบ กระบวนการ อย่างไรก็ตามในองค์ประกอบของทุกมิติ ยัง เป็นเพียงหลักการและแผนงานเป็นส่วนใหญ่ การที่จะ ดำเนินการให้เป็นจริงได้ ต้องอาศัยรัฐบาลที่มีความเข้าใจ ในแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อกำหนดเป็นแนวนโยบาย และภาคปฏิบัติที่ทำได้จริงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยบอกกล่าวให้ภาคเอกชนและคนไทยทั้งในชนบท และในเมืองได้ตระหนักและพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงจะ สามารถเข้ามามีบทบาทร่วมกันพัฒนาประเทศได้

บรรณานุกรม

- โคทม อาริยา. การพัฒนาแบบพอเพียง. สภาที่ปรึกษา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549.
- ชัยวลี ศรีสุโข. การแพทย์พอเพียง (Sufficiency Medicine). มติชนรายวัน วันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2549 ปีที่ 29 ฉบับที่ 10337.
- ฉันทพงศ์ ทองภักดี. เศรษฐกิจพอเพียง ระบบตลาดที่ดีกว่า กลไกตลาดเสรี. มติชนรายวัน วันที่ 24 ตุลาคม 2549 ปีที่ 29 ฉบับที่ 10454.
- พิพัฒน์ ยอดพฤติการ. เศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่แค่เรื่องฟุ้ง ตนเอง. กรุงเทพธุรกิจ วันที่ 14 พฤศจิกายน 2549.
- พีรพล ประเสริฐศรี. ตลาดล่วงหน้า “ภูมิคุ้มกัน” สินค้า เกษตร. กรุงเทพธุรกิจ วันที่ 9 พฤศจิกายน 2549.
- วรกร สามโกเศศ. บทเรียนเพื่อความอยู่ดีกินดี. มติชน รายวัน วันที่ 9 พฤศจิกายน 2549.
- วัชร จรูญสันติกุล. เศรษฐกิจพอเพียง กระแสหลักพัฒนา ไทยสู่อนาคตมีกินมีใช้. กรุงเทพธุรกิจ วันที่ 7 กรกฎาคม 2549.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคนิ. เศรษฐศาสตร์มหภาค. สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิชย์, พ.ศ. 2542.
- สมพงษ์ จิตระดับ. แผนฯ 10 สร้างภูมิคุ้มกันด้วยเศรษฐกิจ พอเพียง. มติชนรายวัน วันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2549 ปีที่ 29 ฉบับที่ 10330.
- สมพันธ์ เดชะอธิก. สมาชิกสภาแห่งชาติกับเศรษฐกิจ พอเพียง. มติชนรายวัน วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ปีที่ 29 ฉบับที่ 10476.
- เสรี พงศ์พิส. หลังทักษิณ : เศรษฐกิจตลาดพอเพียง (Post Thaksin : Sufficient Market Economy). มติชนรายวัน วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2549 ปีที่ 29 ฉบับที่ 10237.
- สุทิพันธุ์ บงสุนันท์. ตัวอย่างเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพ ธุรกิจ วันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2549.

สุวิทย์ เมษินทรีย์. ถอดรหัส เศรษฐกิจพอเพียง. มติชน
รายวันที่ 9 ธันวาคม 2548 ปีที่ 28 ฉบับที่
10135.

สุเมธ ดันดิเวชกุล. เศรษฐกิจพอเพียง. เอกสารประกอบ
การบรรยายที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ. วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2549.

อภิรักษ์ พันธเสน. “เศรษฐกิจพอเพียง” ฝ่าฟันใหม่ 1 ปี
คนไทยเข้าถึงแค่ไหนถึง 10 %. ประชาชาติธุรกิจ
วันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ปีที่ 30
ฉบับที่ 3848.

เอก เศรษฐศาสตร์. เศรษฐกิจพอเพียง: “จากปรัชญา
สู่การนำไปปฏิบัติ”. กรุงเทพฯธุรกิจ วันที่ 17
ตุลาคม 2549.

[www.bot.or.th/bothomepage/databank/
articlesandpublications](http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/articlesandpublications)

www.chaipat.or.th

www.manager.co.th/Business/default.html

www.nesac.go.th

www.nesdb.go.th

www.nidambe11.net/ekonomiz

www.sufficiencyeconomy.org

มารยาทและจรรยาบรรณมีความสำคัญอย่างไรต่อผู้สอบบัญชี (The importance of Manners and Ethics for Accountants)

กัณฑ์นิษฐ์ พงศ์กระพินธุ์¹

ปัจจุบันเป็นยุคของโลกาภิวัตน์ และความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ เป็นผลทำให้ระบบเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไป การแข่งขันในการดำเนินงานทุกประเภท ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จนดูเหมือนว่าหลักศีลธรรมศาสนา และกฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์ไม่เพียงพอ ที่จะผูกมัดผู้คนในสังคมให้มีศีลธรรมที่จะกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบเขตของความถูกต้องและเป็นธรรม เพราะศีลธรรมเป็นเพียงมาตรการที่ถือปฏิบัติด้วยความสมัครใจ ตามความศรัทธาของแต่ละคนที่จะปฏิบัติตาม จึงไม่มีความศักดิ์สิทธิ์เพียงพอ ที่จะผูกมัดผู้คนในสังคมให้กระทำการอย่างถูกต้องและมีศีลธรรมที่พึงปรารถนาได้ เช่นเดียวกันกับผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถเพียงประการเดียว ไม่อาจเพียงพอที่จะทำให้อาชีพกลายเป็นวิชาชีพที่ดีขึ้นมาได้ เพราะผู้ประกอบการอาชีพจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนอย่างมีความรับผิดชอบ คือ มีจรรยาบรรณและมารยาทในวิชาชีพของตนเองด้วย หากบกพร่องในวิชาชีพอาจจะถูกเพิกถอนใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพนั้น ๆ รวมทั้งการต้องเสียค่าปรับและหรืออาจมีโทษทางอาญาก็ได้

ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพ จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และมีจรรยาบรรณและ

มารยาทของความประพฤติในวิชาชีพควบคู่กันไปด้วย ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ผู้ที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ สามารถสร้างความภูมิใจในวิชาชีพของตนเอง จนทำให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องยอมรับและได้รับการยกย่องนับถือจากสังคมด้วย ซึ่งความต้องการการยกย่องทางสังคม เป็นส่วนหนึ่งของความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ ที่สำคัญรองลงมาจากความต้องการทางด้านร่างกาย และความต้องการความปลอดภัยในชีวิต จรรยาบรรณและมารยาททางวิชาชีพ จะมีส่วนช่วยให้พนักงาน ไม่ต้องทำตามคำสั่งที่ไม่ถูกต้อง เมื่อนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาสั่งให้ผู้ปฏิบัติงานตามวิชาชีพ กระทำการอื่นไม่ถูกต้องตามหลักแห่งจรรยาบรรณและมารยาทผู้ปฏิบัติงานตามวิชาชีพสามารถปฏิเสธไม่ทำตามได้ โดยที่อธิบายได้ว่า ที่ไม่ปฏิบัติมิใช่เป็นเพราะต้องการขัดคำสั่งหรือมีความเห็นขัดแย้งตามความคิดเห็นส่วนตัว แต่เป็นเพราะคำสั่งดังกล่าวขัดกับจรรยาบรรณและมารยาท ที่มีการกำหนดเป็นกฎหมาย และระบุเป็นมารยาทอยู่ในวิชาชีพนั้น ๆ ที่ทุกคนจะต้องถือปฏิบัติตาม จะล่วงละเมิดไม่ได้ นอกจากจรรยาบรรณและมารยาทจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบวิชาชีพและผู้รับบริการแล้ว การมีจรรยาบรรณและมารยาท ยังเป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย โดยที่สังคมสามารถไว้วางใจ

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สถาบันวิชาชีพต่าง ๆ ให้ทำหน้าที่ของตนได้อย่างมีความรับผิดชอบต่อธุรกิจและสังคมอย่างดียิ่ง

รวมทั้งรัฐบาลสามารถเปลี่ยนบทบาทจากการควบคุมสถาบันวิชาชีพมาเป็นเพียงการกำกับดูแล ถ้าหากสถาบันวิชาชีพเหล่านั้น สามารถควบคุมตนเองได้ และทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และไว้วางใจได้ ก็จะส่งผลสะท้อนให้สังคมยอมรับ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ ก็จะได้รับประโยชน์สูงสุดไปด้วย

เมื่ออาชีพใดสามารถยกฐานะตนเองขึ้นเป็นวิชาชีพได้ โดยสามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามอุดมคติ จรรยาบรรณและมารยาททางวิชาชีพนั้นได้ จะทำให้วิชาชีพนั้นกลายเป็นสถาบันที่ได้รับการยอมรับว่ามีประโยชน์ และเป็นที่ยึดเหนี่ยวและประเทศชาติได้

ประโยชน์ของจรรยาบรรณ และมารยาททางวิชาชีพ คือ จะมีส่วนช่วยเหลือเกื้อกูลและป้องกันคนในวิชาชีพให้ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง โปร่งใส และเชื่อถือได้ เท่ากับเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลและปกป้องสังคมไปด้วยในตัว การที่ต้องมีกฎ ข้อบังคับหรือหลักปฏิบัติที่เจาะจงลงไป หรือจะมีเพียงหลักจรรยาบรรณและมารยาทที่วางไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า จะรักษาประโยชน์ของลูกค้าและนายจ้างก่อนประโยชน์ของตนเอง จะมีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ถือได้ว่าไม่เพียงพอ และจะนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้น้อยมาก ทางแก้ไขนอกจากมีข้อกำหนดดังกล่าวแล้ว ควรจะต้องมีการตั้งคณะกรรมการควบคุมจรรยาบรรณ และมารยาททางวิชาชีพของสมาชิกขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่สอดส่องความประพฤติของสมาชิกที่ฝ่าฝืน ข้อกำหนด กฎระเบียบ ซึ่งสมาคมวิชาชีพที่ควบคุมดูแลสมาชิกเหล่านั้น จะต้องมีการลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนจรรยาบรรณและมารยาทให้ปรากฏเด่นชัด ทั้งยังต้องวางแนวทางไว้ให้คณะกรรมการพิจารณาด้วยว่า ในกรณีต่าง ๆ นั้น ควรตัดสินใจว่าจะลงโทษในสถานใดอย่างไร หากไม่มีการกำหนดให้ชัดเจนแล้ว ก็จะก่อให้เกิดปัญหายุ่งยากในภายหลังได้

หลักการสากลเกี่ยวกับจรรยาบรรณธุรกิจในทุกวิชาชีพ

หลักการสากลเกี่ยวกับจรรยาบรรณธุรกิจในทุกวิชาชีพ มีหลายประการ ดังนี้

1. มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

พึงมีและดำรงไว้ซึ่งความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ คือมีหลักวิชาในการทำงานใช้ความสามารถในระดับมืออาชีพในการให้บริการผู้อื่น และหมั่นศึกษาเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนอย่างสม่ำเสมอ

2. ยึดถือและปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

การปฏิบัติวิชาชีพอย่างมีมาตรฐาน หมายถึง ต้องตามหลักวิชาการ และตามแนวทางที่วงการวิชาชีพกำหนด เพื่อประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการมากที่สุด โดยใช้เวลาและทรัพยากรน้อยที่สุด และมีผลเสียตามมาน้อยที่สุดด้วย

3. ละเอียครอบรอบและรับผิดชอบ

พึงปฏิบัติโดยเต็มกำลังความสามารถของตนด้วยความระมัดระวังและละเอียดถี่ถ้วน ปฏิบัติงานบนพื้นฐานของความมีเหตุมีผล และมีข้อสนับสนุนเพียงพอเก็บรักษาข้อมูลเพื่อแสดงที่มาและความมีเหตุผลในงานของตนได้ และพยายามนำเสนอผลงานอย่างชัดเจน โดยไม่นำไปสู่ความเข้าใจผิด

4. ซื่อตรงและสุจริต

พึงเป็นผู้ที่เชื่อถือได้ว่าเป็นผู้มีความซื่อตรงและความสุจริต ทั้งในการปฏิบัติวิชาชีพและความประพฤติส่วนตัวนอกวิชาชีพ ไม่ล่อลวงหลอกลวง ต้องไม่หาทางหลีกเลี่ยงไม่ว่าจะโดยตรงหรือให้ผู้อื่นละเมิดกฎหมายและจรรยาบรรณด้วย

5. อิสระและเป็นกลาง

ผลสรุปจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระและเป็นกลางเท่านั้นจึงจะมีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

6. รักษาประโยชน์ของลูกค้าและนายจ้าง

อำนาจหน้าที่ โอกาส ข้อมูล และสิ่งอื่น ๆ ซึ่งได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ ส่วนหนึ่งย่อมได้มาโดยใช้ทรัพยากรและเวลาของลูกค้าและนายจ้าง จึงพึงใช้สิ่งเหล่านั้นเพื่อประโยชน์ของลูกค้าและนายจ้างมากกว่าเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง

7. รักษาความลับของลูกค้าและนายจ้าง

พึงรักษาข้อมูลของลูกค้าและนายจ้างไว้เป็น

ความลับ ยกเว้นข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำที่ผิดกฎหมายของลูกค้าและนายจ้าง

8. ยุติธรรมต่อทุกฝ่าย

ควรมีความยุติธรรมต่อทุกฝ่าย ด้วยวิธีการที่เปิดเผย ยุติธรรมเสมอกัน และเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกันไว้

9. รักษาศักดิ์ศรีของวิชาชีพ

พึงแสดงตนในโอกาสที่เหมาะสม และประพฤติตนในลักษณะที่เรขาคณิตและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ทั้งในขณะปฏิบัติวิชาชีพและในการดำเนินชีวิตส่วนตัว

มารยาทของผู้สอบบัญชี

ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2534) โดยให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2511) ซึ่งออกตามความพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 อันมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

มารยาทของผู้สอบบัญชี ในกฎกระทรวงนี้ จะแบ่งออกเป็น 5 หมวดใหญ่ ๆ ได้แก่ ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มารยาทต่อลูกค้า มารยาทต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และมารยาททั่วไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

ลักษณะของการปฏิบัติงานที่ถือว่าขาดความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ก. ไม่รับสอบบัญชีในกิจการที่ตนขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชี ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีต้องรักษาไว้ซึ่งความเป็นอิสระ หากผู้ตรวจสอบรับรองบัญชีปฏิบัติงานโดยปราศจากความอิสระแล้ว จะมีผลให้การนำเสนอรายงานการตรวจสอบไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ส่งผลให้ผู้ใช้งข้อมูลจากงบการเงินตัดสินใจในการลงทุนผิดพลาดได้ หรืออาจสูญเสียโอกาสในการลงทุนในกิจการนั้น

ข. ไม่รับตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่ตนขาดความเป็นกลางโดยมีผลประโยชน์หรือตำแหน่งเกี่ยวข้องกับกิจการนั้น หรือโดยมีเหตุอื่นที่ก่อให้เกิดความ

ลำเอียง ยกเว้น ค่าธรรมเนียมที่ได้รับจากการประกอบวิชาตรวจสอบบัญชี หรือหน้าที่ในการประกอบวิชาชีพหรือหน้าที่ในการประกอบวิชาชีพอิสระอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการนั้น

ค. ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

ง. ไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินที่ตนลงลายมือชื่อรับรองในรายงาน โดยแสดงความเห็นซึ่งอาจทำให้เกิดการหลงผิดและอาจเสียหายแก่กิจการที่สอบบัญชีนั้น หรือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ก. ไม่ตรวจสอบในกิจการที่เกินความรู้ความสามารถของคนที่ปฏิบัติงานได้ ในการพิจารณารับงานตรวจสอบในกิจการใด ๆ ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในประเภทธุรกิจนั้น ๆ เป็นอย่างดี เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บริหารกิจการ

ข. ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความระมัดระวังและรอบคอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีต้องปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปและใช้ความระมัดระวังรอบคอบในการตรวจสอบ ตามที่ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระทั้งหลายพึงปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ค. ไม่ลงลายมือชื่อรับรองในรายงานบัญชี โดยการแสดงความเห็นเกี่ยวกับการคาดคะเนรายการใด ๆ ของกิจการที่ตนรับสอบบัญชี เว้นแต่เป็นการสอบบัญชีหรือสอบทานตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป การคาดคะเนเป็นเรื่องในอนาคตที่ยังไม่แน่นอน แต่การปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีต้องปฏิบัติงานจนได้หลักฐานที่เพียงพอ ก่อนที่จะแสดงความเห็นในรายงานการตรวจสอบ ดังนั้นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีจึงไม่ควรแสดงความเห็นเกี่ยวกับการคาดคะเนรายการใด ๆ ซึ่งเป็นการประมาณการสำหรับเหตุการณ์ในอนาคตที่ยังไม่เกิดขึ้น

ง. ไม่ลงลายมือชื่อรับรองในรายงานโดยการแสดงความเห็นในการสอบบัญชีของกิจการใดที่ตนมิได้ปฏิบัติงานการสอบบัญชีหรือควบคุมการสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป เช่น ไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือ และมีได้ใช้วิธีการตรวจสอบอื่นเพื่อพิสูจน์ความเชื่อถือได้ของสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด แต่เชื่อถือตามยอดรายละเอียดสินค้าที่ทางกรรมการบริษัทจัดให้ หรือผู้บริหารจัดส่งมาให้ หรือกรณีที่ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีไม่ได้วางแผนการตรวจสอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และไม่มีกระดาษทำการแสดงหลักฐานการตรวจสอบหรือสนับสนุนผลการตรวจสอบ

จ. ไม่ยินยอมให้ผู้อื่นอ้างว่าตนเป็นผู้ทำการสอบบัญชีในกิจการใดโดยตนมิได้ปฏิบัติงานสอบบัญชีหรือควบคุมการสอบบัญชีในกิจการนั้น

ฉ. ให้บันทึกความเห็นไว้ในรายงานการสอบบัญชี เมื่อปรากฏว่ากิจการที่ตนรับสอบบัญชานั้นมีการปฏิบัติที่ขัดหรือแย้งกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและมีผลกระทบที่สำคัญต่องบการเงิน

ช. การลงลายมือชื่อรับรองโดยการแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชี โดยมิเจือใจ หรือโดยไม่แสดงความเห็นหรือโดยแสดงความเห็นว่างงบการเงินไม่ถูกต้อง ต้องแสดงเหตุผลไว้ในรายงานนั้นด้วย

3. มารยาทต่อลูกค้า

ก. ไม่เปิดเผยความลับของกิจการที่ตนได้รู้มาในหน้าที่จากการสอบบัญชี เว้นแต่กรณีที่ต้องให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามกฎหมาย ในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีอาจล่วงรู้หรือได้มาซึ่งข้อมูลที่ถือเป็นความลับของกิจการที่ตนตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีจะต้องไม่นำข้อมูลนั้นมาเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก ซึ่งการห้ามเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว รวมถึงผู้ช่วยและเพื่อนร่วมสำนักงานด้วย ทั้งนี้ไม่ว่าเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลอื่น ข้อมูลที่ถือเป็นความลับ หมายถึง ข้อมูลใด ๆ ที่โดยปกติกิจการไม่ยอมเปิดเผยต่อสาธารณชน ตัวอย่างเช่น ผู้สอบบัญชีเปิดเผยสูตรการผลิตสินค้าของกิจการที่ตนรับตรวจสอบต่อคู่แข่งของลูกค้า โดยมิได้รับความยินยอมจากลูกค้า เป็นต้น

ข. ไม่ละทิ้งการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่รับไว้แล้ว โดยไม่มีเหตุอันสมควร เมื่อผู้สอบบัญชีรับงานตรวจสอบไว้แล้ว ต่อมาเมื่อเหตุทำให้ไม่อาจปฏิบัติงานตรวจสอบรายการดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้สอบบัญชีต้องแจ้งเหตุที่มีอาจปฏิบัติงานได้ให้กิจการทราบโดยเร็ว เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่กิจการ เพราะว่าหากผู้สอบบัญชีละทิ้งงานโดยมิได้แจ้งให้กิจการทราบ กิจการอาจหาผู้สอบบัญชีคนอื่นมาปฏิบัติงานได้ไม่ทันเวลา ส่งผลให้ยื่นงบการเงินล่าช้าได้ และทำให้กิจการต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มโดยไม่จำเป็นอีกด้วย

4. มารยาทต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

(ก) ไม่แย่งงานสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอื่น

(ข) ไม่ทำการสอบบัญชีเกินกว่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้มอบหมายนั้น

ผู้สอบบัญชีควรให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพสอบบัญชี และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ประกอบการวิชาชีพเดียวกัน ดังนั้นในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี การเสนอตนเองเพื่อเข้ารับงานตรวจสอบของกิจการใด ที่มีผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีคนอื่นปฏิบัติงานอยู่ก่อนหน้าตนแล้ว ผู้สอบบัญชีจะต้องทำหนังสือติดต่อกับผู้สอบบัญชีคนเดิม เพื่อสอบถามถึงเหตุผล และแจ้งว่าตนจะเข้าดำเนินการตรวจสอบแทน อันเป็นมารยาทของผู้สอบบัญชีที่พึงกระทำก่อนเข้าปฏิบัติงานในกิจการดังกล่าว

5. มารยาททั่วไป

ก. ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ข. ไม่โฆษณาหรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณาด้วยประการใด ๆ ซึ่งการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี เว้นแต่การแสดงความเชื่อมั่น ที่อยู่ หรือชื่อและที่ตั้งสำนักงานของตน

ค. ไม่ให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือจัดหางานการตรวจสอบมาให้ตนทำ เช่น ให้ค่านายหน้าแก่บุคคลที่จัดหางานการตรวจสอบบัญชีมาให้

ง. ไม่เรียกหรือรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์จากบุคคลใดในเมื่อบุคคลนั้นได้รับงานเพราะการแนะนำหรือการจัดหางานของตนในฐานะที่เป็นผู้ตรวจสอบของกิจการนั้น

จ. ไม่กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทน โดยถือเอาราคาสูงต่ำ ของยอดเงินหรือของมูลค่าทรัพย์สินใดที่ตนตรวจสอบ หรือมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเป็นเกณฑ์

วัตถุประสงค์ของเรื่องข้อห้ามของการกำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนดังกล่าว เป็นมารยาทที่สำคัญของผู้สอบบัญชี มีดังนี้

1. มารยาทข้อนี้กำหนดขึ้น เพราะว่าหากให้มีการกำหนดค่าตอบแทนได้ จะทำให้ผู้สอบบัญชีเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในยอดเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินของกิจการที่ตนรับงานตรวจสอบ มีผลทำให้ขาดความเป็นกลางในการปฏิบัติงาน

2. การที่ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล จะต้องไม่เกินกว่า 300 ราย ต่อคน ต่อปี ในการตรวจสอบและรับรองบัญชีแต่ละรายนั้นผู้สอบบัญชีจะต้องใช้เวลาในการตรวจสอบมากพอสมควร เพราะต้องตรวจสอบจนได้หลักฐานที่เพียงพอ ต่อการแสดงความเห็นได้ หากในการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชี ผู้ตรวจสอบมีผู้ช่วยจำนวนน้อยหรือไม่มีเลย ปริมาณงาน 300 ราย ถือว่ามีปริมาณเกินกว่าที่ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีจะปฏิบัติงานและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีได้

3. การปฏิบัติงานและการรายงาน ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานในห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากกฎกระทรวง ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 นั้น ผู้สอบบัญชีจะต้องปฏิบัติงานและรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ดังนี้

3.1 แนวการปฏิบัติงาน ให้ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีปฏิบัติงาน ได้แก่

ก. ต้องจัดทำแนวการสอบบัญชีพร้อมวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบสำหรับงานที่รับตรวจสอบไว้

เป็นลายลักษณ์อักษร และต้องจัดเก็บไว้เป็นหลักฐานก่อนการปฏิบัติงาน ผู้สอบบัญชีควรจัดทำแนวการตรวจสอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพราะว่าการปฏิบัติงานผู้สอบบัญชีส่วนมากจะมีผู้ช่วย หากมีการจัดทำแนวการตรวจสอบไว้แล้ว และได้อธิบายให้ผู้ช่วยเข้าใจแผนการตรวจสอบ จะทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็ว และใช้เป็นหลักฐานในการสนับสนุนผลการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีได้อย่างน่าเชื่อถือ

ข. ต้องจัดทำกระดาดทำการ เพื่อบันทึกการตรวจสอบและจัดเก็บไว้เป็นหลักฐานตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองกันอยู่ทั่วไป ซึ่งได้กำหนดว่าในการตรวจสอบและรับรองบัญชี ต้องมีการสอบถามยอดลูกหนี้ เจ้าหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นงวด หรือเข้าสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือในส่วนอื่น ๆ ที่มีสาระสำคัญต่อการเงิน ดังนั้นในการปฏิบัติงานจึงต้องมีการจัดทำกระดาดทำการเพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีแล้ว

ค. ให้เน้นการทดสอบความถูกต้องของงบการเงิน และบัญชีว่าถูกต้องเป็นจริงตามควร ตรงตามเอกสารประกอบการลงบัญชีและบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่ และให้ตรวจสอบความถูกต้องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญทางด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ในการแสดงความเห็นในรายงานการตรวจสอบจะต้องสัมพันธ์กับงบการเงินหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน และในการบันทึกบัญชีต้องบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป อาทิเช่น ในเรื่องค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน เมื่อมีการตีราคาทรัพย์สินใหม่ กิจการจะต้องคำนวณค่าเสื่อมราคาจากราคาในส่วนที่ตีเพิ่มใหม่ แต่ตามประมวลรัษฎากรห้ามมิให้นำราคาทรัพย์สินที่ตีราคาเพิ่มมาคำนวณค่าไรสุทธิ โดยให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเดิมที่ใช้อยู่ก่อน แล้วจึงจะตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

ง. ต้องตรวจสอบการปรับปรุง กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชีให้บันทึกกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษี ตลอดจนให้ตรวจสอบการจัดทำบัญชีพิเศษของกิจการที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากรด้วย

จ. ให้เปิดเผยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

ของบัญชีและแจ้งพฤติการณ์ไว้ในรายงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชีที่ตนจะต้องลงลายมือชื่อรับรองในการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชี หากผู้สอบบัญชีตรวจพบว่า กิจกรรมที่ตนรับงานตรวจสอบ มีผลการดำเนินงานขาดทุนจนไม่สามารถจะดำเนินกิจการต่อไปได้ ผู้สอบบัญชีต้องแสดงความเห็นโดยมีเงื่อนไข หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อมิให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิดหรือเกิดการหลงผิด หรือตรวจสอบพบว่า รายการรับชำระเงินทุนไม่ตรงกับทุนที่เรียกชำระหรือแสดงเงินทุนจดทะเบียน ไม่ตรงกับหลักฐานการจดทะเบียน ผู้สอบบัญชีต้องทักท้วงและเปิดเผย ข้อเท็จจริงดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือแสดงความเห็นไว้ในรายงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชี

3.2 การรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี กรณีที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและรับรองบัญชีให้แก่ห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบ และแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีอนุญาตให้ผู้สอบบัญชีรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ดังนั้น ผู้สอบบัญชี หรือนุคลากรทางบัญชี หรือผู้บริหารและพนักงานทุกคนในบริษัทหรือหน่วยงานต่าง ๆ เห็นสมควรอย่างยิ่งที่จะยึดถือจรรยาบรรณ และมีมารยาทในการทำงานตามวิชาชีพ โดยนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในกิจการ ย่อมทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันจรรยาบรรณทางธุรกิจเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของบริษัท ที่จะประสบความสำเร็จในการดำเนินงานได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่พนักงานทุกระดับในกิจการจะต้องมีและถือปฏิบัติในหัวข้อต่าง ๆ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

1. มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
2. ยึดถือและปฏิบัติตามมาตรฐานตามวิชาชีพ
3. มีความละเอียดรอบคอบและรับผิดชอบ

4. มีความซื่อตรงและสุจริต
5. มีความอิสระและเป็นกลาง
6. รักษาผลประโยชน์ของลูกค้าและนายจ้าง
7. รักษาความลับของลูกค้าและนายจ้าง
8. มีความยุติธรรมต่อทุกฝ่าย
9. รักษาศักดิ์ศรีของวิชาชีพ

จากจรรยาบรรณดังกล่าวข้างต้น บริษัทและหน่วยงานต่าง ๆ ควรยึดถือปฏิบัติตามจรรยาบรรณทุกข้อ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและได้รับความไว้วางใจจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายและที่สำคัญผู้ประกอบการวิชาชีพหรือผู้ปฏิบัติงาน จะต้องปฏิบัติตามแนวจรรยาบรรณที่บริษัทกำหนด อาทิเช่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต ดำเนินงานประกันวินาศภัยบนหลักการสุจริตอย่างยิ่ง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจกับบริษัทฯ ปฏิบัติต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนอย่างเสมอภาค ไม่มีอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด ที่มีความแตกต่างกับตนเองในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งมารยาทของนักบัญชีที่ควรจะต้องยึดถือปฏิบัติ เช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความซื่อสัตย์สุจริต มารยาทต่อลูกค้า มารยาทต่อเพื่อนวิชาชีพ และมารยาททั่วไป

โดยหากผู้ประกอบการวิชาชีพนั้นไม่มีจรรยาบรรณ และมารยาทในการปฏิบัติงานแล้ว ก็เปรียบเสมือนการไม่ซื่อตรงและไม่ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพของตัวเอง อันจะก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อกิจการ และนำไปสู่ความวุ่นวายในสังคม ซึ่งเป็นผลและสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยอย่างเช่นในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารระดับสูง ระดับปฏิบัติงาน หากบุคคลดังกล่าวไม่มีจรรยาบรรณ และมารยาท การดำเนินงานทุกระดับในกิจการจะมีแต่ความวุ่นวายและสับสน ทำให้กิจการไม่ก้าวหน้าและไร้ประสิทธิภาพ แต่ถ้าหากทุกฝ่ายยึดถือจรรยาบรรณและมารยาทในการประกอบวิชาชีพแล้ว ย่อมจะส่งผลดีต่อกิจการและสังคม ซึ่งจะมีแต่ความสงบสุขและความเจริญก้าวหน้าตลอดไป

บรรณานุกรม

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีแห่งประเทศไทย
ร่วมกับกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์.
“ปฏิรูปวิชาชีพบัญชี เราพร้อมหรือยัง” เอกสาร
ประกอบการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศ ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. กฎกระทรวงฉบับที่ 4
(พ.ศ. 2534) ซึ่งออกตามความพระราชบัญญัติ
ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505.

มารยาทและจรรยาบรรณมีความสำคัญอย่างไรต่อผู้สอบบัญชี (The importance of Manners and Ethics for Accountants)

กัณฑ์นิษฐ์ พงศ์กระพินธุ์¹

ปัจจุบันเป็นยุคของโลกาภิวัตน์ และความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ เป็นผลทำให้ระบบเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไป การแข่งขันในการดำเนินงานทุกประเภท ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จนดูเหมือนว่าหลักศีลธรรมศาสนา และกฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์ไม่เพียงพอ ที่จะผูกมัดผู้คนในสังคมให้มีศีลธรรมที่จะกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบเขตของความถูกต้องและเป็นธรรม เพราะศีลธรรมเป็นเพียงมาตรการที่ถือปฏิบัติด้วยความสมัครใจ ตามความศรัทธาของแต่ละคนที่จะปฏิบัติตาม จึงไม่มีความศักดิ์สิทธิ์เพียงพอ ที่จะผูกมัดผู้คนในสังคมให้กระทำการอย่างถูกต้องและมีศีลธรรมที่พึงปรารถนาได้ เช่นเดียวกันกับผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถเพียงประการเดียว ไม่อาจเพียงพอที่จะทำให้อาชีพกลายเป็นวิชาชีพที่ดีขึ้นมาได้ เพราะผู้ประกอบการอาชีพจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนอย่างมีความรับผิดชอบ คือ มีจรรยาบรรณและมารยาทในวิชาชีพของตนเองด้วย หากบกพร่องในวิชาชีพอาจจะถูกเพิกถอนใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพนั้น ๆ รวมทั้งการต้องเสียค่าปรับและหรืออาจมีโทษทางอาญาก็ได้

ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพ จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และมีจรรยาบรรณและ

มารยาทของความประพฤติในวิชาชีพควบคู่กันไปด้วย ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ผู้ที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ สามารถสร้างความภูมิใจในวิชาชีพของตนเอง จนทำให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องยอมรับและได้รับการยกย่องนับถือจากสังคมด้วย ซึ่งความต้องการการยกย่องทางสังคม เป็นส่วนหนึ่งของความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ ที่สำคัญรองลงมาจากความต้องการทางด้านร่างกาย และความต้องการความปลอดภัยในชีวิต จรรยาบรรณและมารยาททางวิชาชีพ จะมีส่วนช่วยให้พนักงาน ไม่ต้องทำตามคำสั่งที่ไม่ถูกต้อง เมื่อนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาสั่งให้ผู้ปฏิบัติงานตามวิชาชีพ กระทำการอื่นไม่ถูกต้องตามหลักแห่งจรรยาบรรณและมารยาทผู้ปฏิบัติงานตามวิชาชีพสามารถปฏิเสธไม่ทำตามได้ โดยที่อธิบายได้ว่า ที่ไม่ปฏิบัติมิใช่เป็นเพราะต้องการขัดคำสั่งหรือมีความเห็นขัดแย้งตามความคิดเห็นส่วนตัว แต่เป็นเพราะคำสั่งดังกล่าวขัดกับจรรยาบรรณและมารยาท ที่มีการกำหนดเป็นกฎหมาย และระบุเป็นมารยาทอยู่ในวิชาชีพนั้น ๆ ที่ทุกคนจะต้องถือปฏิบัติตาม จะล่วงละเมิดไม่ได้ นอกจากจรรยาบรรณและมารยาทจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบวิชาชีพและผู้รับบริการแล้ว การมีจรรยาบรรณและมารยาท ยังเป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย โดยที่สังคมสามารถไว้วางใจ

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สถาบันวิชาชีพต่าง ๆ ให้ทำหน้าที่ของตนได้อย่างมีความรับผิดชอบต่อธุรกิจและสังคมอย่างดียิ่ง

รวมทั้งรัฐบาลสามารถเปลี่ยนบทบาทจากการควบคุมสถาบันวิชาชีพมาเป็นเพียงการกำกับดูแล ถ้าหากสถาบันวิชาชีพเหล่านั้น สามารถควบคุมตนเองได้ และทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และไว้วางใจได้ ก็จะส่งผลสะท้อนให้สังคมยอมรับ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ ก็จะได้รับประโยชน์สูงสุดไปด้วย

เมื่ออาชีพใดสามารถยกฐานะตนเองขึ้นเป็นวิชาชีพได้ โดยสามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามอุดมคติ จรรยาบรรณและมารยาททางวิชาชีพนั้นได้ จะทำให้วิชานั้นกลายมาเป็นสถาบันที่ได้รับการยอมรับว่ามีประโยชน์ และเป็นที่ยึดเหนี่ยวและประเทศชาติได้

ประโยชน์ของจรรยาบรรณ และมารยาททางวิชาชีพ คือ จะมีส่วนช่วยเหลือเกื้อกูลและป้องกันคนในวิชาชีพให้ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง โปร่งใส และเชื่อถือได้ เท่ากับเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลและปกป้องสังคมไปด้วยในตัว การที่ต้องมีกฎ ข้อบังคับหรือหลักปฏิบัติที่เจาะจงลงไป หรือจะมีเพียงหลักจรรยาบรรณและมารยาทที่วางไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า จะรักษาประโยชน์ของลูกค้าและนายจ้างก่อนประโยชน์ของตนเอง จะมีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ถือได้ว่าไม่เพียงพอและจะนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้น้อยมาก ทางแก้ไขนอกจากมีข้อกำหนดดังกล่าวแล้ว ควรจะต้องมีการตั้งคณะกรรมการควบคุมจรรยาบรรณ และมารยาททางวิชาชีพของสมาชิกขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่สอดส่องความประพฤติของสมาชิกที่ฝ่าฝืน ข้อกำหนด กฎระเบียบ ซึ่งสมาคมวิชาชีพที่ควบคุมดูแลสมาชิกเหล่านั้น จะต้องมีการการลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนจรรยาบรรณและมารยาทให้ปรากฏเด่นชัด ทั้งยังต้องวางแนวทางไว้ให้คณะกรรมการพิจารณาด้วยว่า ในกรณีต่าง ๆ นั้น ควรตัดสินใจว่าจะลงโทษในสถานใดอย่างไร หากไม่มีการกำหนดให้ชัดเจนแล้ว ก็จะก่อให้เกิดปัญหายุ่งยากในภายหลังได้

หลักการสากลเกี่ยวกับจรรยาบรรณธุรกิจในทุกวิชาชีพ

หลักการสากลเกี่ยวกับจรรยาบรรณธุรกิจในทุกวิชาชีพ มีหลายประการ ดังนี้

1. มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
พึงมีและดำรงไว้ซึ่งความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ คือมีหลักวิชาในการทำงานใช้ความสามารถในระดับมืออาชีพในการให้บริการผู้อื่น และหมั่นศึกษาเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนอย่างสม่ำเสมอ

2. ยึดถือและปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

การปฏิบัติวิชาชีพอย่างมีมาตรฐาน หมายถึงถูกต้องตามหลักวิชาการ และตามแนวทางที่วงการวิชาชีพกำหนด เพื่อประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการมากที่สุด โดยใช้เวลาและทรัพยากรน้อยที่สุด และมีผลเสียตามมาน้อยที่สุดด้วย

3. ละเอียครอบรอบและรับผิดชอบ

พึงปฏิบัติโดยเต็มกำลังความสามารถของตนด้วยความระมัดระวังและละเอียดถี่ถ้วน ปฏิบัติงานบนพื้นฐานของความมีเหตุมีผล และมีข้อสนับสนุนเพียงพอเก็บรักษาข้อมูลเพื่อแสดงที่มาและความมีเหตุผลในงานของตนได้ และพยายามนำเสนอผลงานอย่างชัดเจน โดยไม่นำไปสู่ความเข้าใจผิด

4. ซื่อตรงและสุจริต

พึงเป็นผู้ที่เชื่อถือได้ว่าเป็นผู้มีความซื่อตรงและความสุจริต ทั้งในการปฏิบัติวิชาชีพและความประพฤติส่วนตัวนอกวิชาชีพ ไม่ล่อลวงหลอกลวง ต้องไม่หาทางหลีกเลี่ยงไม่ว่าจะโดยตรงหรือให้ผู้อื่นละเมิดกฎหมายและจรรยาบรรณด้วย

5. อิสระและเป็นกลาง

ผลสรุปจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระและเป็นกลางเท่านั้นจึงจะมีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

6. รักษาประโยชน์ของลูกค้าและนายจ้าง

อำนาจหน้าที่ โอกาส ข้อมูล และสิ่งอื่น ๆ ซึ่งได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ ส่วนหนึ่งย่อมได้มาโดยใช้ทรัพยากรและเวลาของลูกค้าและนายจ้าง จึงพึงใช้สิ่งเหล่านั้นเพื่อประโยชน์ของลูกค้าและนายจ้างมากกว่าเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง

7. รักษาความลับของลูกค้าและนายจ้าง

พึงรักษาข้อมูลของลูกค้าและนายจ้างไว้เป็น

ความลับ ยกเว้นข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำที่ผิดกฎหมายของลูกค้าและนายจ้าง

8. ยุติธรรมต่อทุกฝ่าย

ควรมีความยุติธรรมต่อทุกฝ่าย ด้วยวิธีการที่เปิดเผย ยุติธรรมเสมอกัน และเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกันไว้

9. รักษาศักดิ์ศรีของวิชาชีพ

พึงแสดงตนในโอกาสที่เหมาะสม และประพฤติตนในลักษณะที่เรขาคณิตและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ทั้งในขณะปฏิบัติวิชาชีพและในการดำเนินชีวิตส่วนตัว

มารยาทของผู้สอบบัญชี

ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2534) โดยให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2511) ซึ่งออกตามความพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 อันมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

มารยาทของผู้สอบบัญชี ในกฎกระทรวงนี้ จะแบ่งออกเป็น 5 หมวดใหญ่ ๆ ได้แก่ ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มารยาทต่อลูกค้า มารยาทต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และมารยาททั่วไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

ลักษณะของการปฏิบัติงานที่ถือว่าขาดความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ก. ไม่รับสอบบัญชีในกิจการที่ตนขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชี ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีต้องรักษาไว้ซึ่งความเป็นอิสระ หากผู้ตรวจสอบรับรองบัญชีปฏิบัติงานโดยปราศจากความอิสระแล้ว จะมีผลให้การนำเสนอรายงานการตรวจสอบไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ส่งผลให้ผู้ใช้งข้อมูลจากงบการเงินตัดสินใจในการลงทุนผิดพลาดได้ หรืออาจสูญเสียโอกาสในการลงทุนในกิจการนั้น

ข. ไม่รับตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่ตนขาดความเป็นกลางโดยมีผลประโยชน์หรือตำแหน่งเกี่ยวข้องกับกิจการนั้น หรือโดยมีเหตุอื่นที่ก่อให้เกิดความ

ลำเอียง ยกเว้น ค่าธรรมเนียมที่ได้รับจากการประกอบวิชาตรวจสอบบัญชี หรือหน้าที่ในการประกอบวิชาชีพหรือหน้าที่ในการประกอบวิชาชีพอิสระอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการนั้น

ค. ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

ง. ไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินที่ตนลงลายมือชื่อรับรองในรายงาน โดยแสดงความเห็นซึ่งอาจทำให้เกิดการหลงผิดและอาจเสียหายแก่กิจการที่สอบบัญชีนั้น หรือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ก. ไม่ตรวจสอบในกิจการที่เกินความรู้ความสามารถของคนที่ปฏิบัติงานได้ ในการพิจารณารับงานตรวจสอบในกิจการใด ๆ ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในประเภทธุรกิจนั้น ๆ เป็นอย่างดี เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บริหารกิจการ

ข. ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความระมัดระวังและรอบคอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีต้องปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปและใช้ความระมัดระวังรอบคอบในการตรวจสอบ ตามที่ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระทั้งหลายพึงปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ค. ไม่ลงลายมือชื่อรับรองในรายงานบัญชีโดยการแสดงความเห็นเกี่ยวกับการคาดคะเนรายการใด ๆ ของกิจการที่ตนรับสอบบัญชี เว้นแต่เป็นการสอบบัญชีหรือสอบทานตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป การคาดคะเนเป็นเรื่องในอนาคตที่ยังไม่แน่นอน แต่การปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีต้องปฏิบัติงานจนได้หลักฐานที่เพียงพอ ก่อนที่จะแสดงความเห็นในรายงานการตรวจสอบ ดังนั้นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีจึงไม่ควรแสดงความเห็นเกี่ยวกับการคาดคะเนรายการใด ๆ ซึ่งเป็นการประมาณการสำหรับเหตุการณ์ในอนาคตที่ยังไม่เกิดขึ้น

ง. ไม่ลงลายมือชื่อรับรองในรายงานโดยการแสดงความเห็นในการสอบบัญชีของกิจการใดที่ตนมิได้ปฏิบัติงานการสอบบัญชีหรือควบคุมการสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป เช่น ไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือ และมิได้ใช้วิธีการตรวจสอบอื่นเพื่อพิสูจน์ความเชื่อถือได้ของสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด แต่เชื่อถือตามยอดรายละเอียดสินค้าที่ทางกรรมการบริษัทจัดให้ หรือผู้บริหารจัดส่งมาให้ หรือกรณีที่ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีไม่ได้วางแผนการตรวจสอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และไม่มีกระดาษทำการแสดงหลักฐานการตรวจสอบหรือสนับสนุนผลการตรวจสอบ

จ. ไม่ยินยอมให้ผู้อื่นอ้างว่าตนเป็นผู้ทำการสอบบัญชีในกิจการใดโดยตนมิได้ปฏิบัติงานสอบบัญชีหรือควบคุมการสอบบัญชีในกิจการนั้น

ฉ. ให้บันทึกความเห็นไว้ในรายงานการสอบบัญชี เมื่อปรากฏว่ากิจการที่ตนรับสอบบัญชานั้นมีการปฏิบัติที่ขัดหรือแย้งกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและมีผลกระทบที่สำคัญต่องบการเงิน

ช. การลงลายมือชื่อรับรองโดยการแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชี โดยมิเจือใจ หรือโดยไม่แสดงความเห็นหรือโดยแสดงความเห็นว่างงบการเงินไม่ถูกต้อง ต้องแสดงเหตุผลไว้ในรายงานนั้นด้วย

3. มารยาทต่อลูกค้า

ก. ไม่เปิดเผยความลับของกิจการที่ตนได้รู้มาในหน้าที่จากการสอบบัญชี เว้นแต่กรณีที่ต้องให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามกฎหมาย ในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีอาจล่วงรู้หรือได้มาซึ่งข้อมูลที่ถือเป็นความลับของกิจการที่ตนตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีจะต้องไม่นำข้อมูลนั้นมาเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก ซึ่งการห้ามเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว รวมถึงผู้ช่วยและเพื่อนร่วมสำนักงานด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลอื่น ข้อมูลที่ถือเป็นความลับ หมายถึง ข้อมูลใด ๆ ที่โดยปกติกิจการไม่ยอมเปิดเผยต่อสาธารณชน ตัวอย่างเช่น ผู้สอบบัญชีเปิดเผยสูตรการผลิตสินค้าของกิจการที่ตนรับตรวจสอบต่อคู่แข่งของลูกค้า โดยมิได้รับความยินยอมจากลูกค้า เป็นต้น

ข. ไม่ละทิ้งการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่รับไว้แล้ว โดยไม่มีเหตุอันสมควร เมื่อผู้สอบบัญชีรับงานตรวจสอบไว้แล้ว ต่อมาเมื่อเหตุทำให้ไม่อาจปฏิบัติงานตรวจสอบรายการดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้สอบบัญชีต้องแจ้งเหตุที่มีอาจปฏิบัติงานได้ให้กิจการทราบโดยเร็ว เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่กิจการ เพราะว่าหากผู้สอบบัญชีละทิ้งงานโดยมิได้แจ้งให้กิจการทราบ กิจการอาจหาผู้สอบบัญชีคนอื่นมาปฏิบัติงานได้ไม่ทันเวลา ส่งผลให้ยื่นงบการเงินล่าช้าได้ และทำให้กิจการต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มโดยไม่จำเป็นอีกด้วย

4. มารยาทต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

(ก) ไม่แย่งงานสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอื่น

(ข) ไม่ทำการสอบบัญชีเกินกว่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้มอบหมายนั้น

ผู้สอบบัญชีควรให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพสอบบัญชี และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ประกอบการวิชาชีพเดียวกัน ดังนั้นในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี การเสนอตนเองเพื่อเข้ารับงานตรวจสอบของกิจการใด ที่มีผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีคนอื่นปฏิบัติงานอยู่ก่อนหน้าตนแล้ว ผู้สอบบัญชีจะต้องทำหนังสือติดต่อกับผู้สอบบัญชีคนเดิม เพื่อสอบถามถึงเหตุผล และแจ้งว่าตนจะเข้าดำเนินการตรวจสอบแทน อันเป็นมารยาทของผู้สอบบัญชีที่พึงกระทำก่อนเข้าปฏิบัติงานในกิจการดังกล่าว

5. มารยาททั่วไป

ก. ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ข. ไม่โฆษณาหรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณาด้วยประการใด ๆ ซึ่งการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี เว้นแต่การแสดงความเชื่อมั่น ที่อยู่ หรือชื่อและที่ตั้งสำนักงานของตน

ค. ไม่ให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือจัดหางานการตรวจสอบมาให้ตนทำ เช่น ให้ค่านายหน้าแก่บุคคลที่จัดหางานการตรวจสอบบัญชีมาให้

ง. ไม่เรียกหรือรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์จากบุคคลใดในเมื่อบุคคลนั้นได้รับงานเพราะการแนะนำหรือการจัดหางานของตนในฐานะที่เป็นผู้ตรวจสอบของกิจการนั้น

จ. ไม่กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทน โดยถือเอาราคาสูงต่ำ ของยอดเงินหรือของมูลค่าทรัพย์สินใดที่ตนตรวจสอบ หรือมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเป็นเกณฑ์

วัตถุประสงค์ของเรื่องข้อห้ามของการกำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนดังกล่าว เป็นมารยาทที่สำคัญของผู้สอบบัญชี มีดังนี้

1. มารยาทข้อนี้กำหนดขึ้น เพราะว่าหากให้มีการกำหนดค่าตอบแทนได้ จะทำให้ผู้สอบบัญชีเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในยอดเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินของกิจการที่ตนรับงานตรวจสอบ มีผลทำให้ขาดความเป็นกลางในการปฏิบัติงาน

2. การที่ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล จะต้องไม่เกินกว่า 300 ราย ต่อคน ต่อปี ในการตรวจสอบและรับรองบัญชีแต่ละรายนั้นผู้สอบบัญชีจะต้องใช้เวลาในการตรวจสอบมากพอสมควร เพราะต้องตรวจสอบจนได้หลักฐานที่เพียงพอ ต่อการแสดงความเห็นได้ หากในการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชี ผู้ตรวจสอบมีผู้ช่วยจำนวนน้อยหรือไม่มีเลย ปริมาณงาน 300 ราย ถือว่ามีปริมาณเกินกว่าที่ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีจะปฏิบัติงานและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีได้

3. การปฏิบัติงานและการรายงาน ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานในห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากกฎกระทรวง ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 นั้น ผู้สอบบัญชีจะต้องปฏิบัติงานและรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ดังนี้

3.1 แนวการปฏิบัติงาน ให้ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีปฏิบัติงาน ได้แก่

ก. ต้องจัดทำแนวการสอบบัญชีพร้อมวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบสำหรับงานที่รับตรวจสอบไว้

เป็นลายลักษณ์อักษร และต้องจัดเก็บไว้เป็นหลักฐานก่อนการปฏิบัติงาน ผู้สอบบัญชีควรจัดทำแนวการตรวจสอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพราะว่าการปฏิบัติงานผู้สอบบัญชีส่วนมากจะมีผู้ช่วย หากมีการจัดทำแนวการตรวจสอบไว้แล้ว และได้อธิบายให้ผู้ช่วยเข้าใจแผนการตรวจสอบ จะทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็ว และใช้เป็นหลักฐานในการสนับสนุนผลการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีได้อย่างน่าเชื่อถือ

ข. ต้องจัดทำกระดาดทำการ เพื่อบันทึกการตรวจสอบและจัดเก็บไว้เป็นหลักฐานตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองกันอยู่ทั่วไป ซึ่งได้กำหนดว่าในการตรวจสอบและรับรองบัญชี ต้องมีการสอบถามยอดลูกหนี้ เจ้าหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นงวด หรือเข้าสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือในส่วนอื่น ๆ ที่มีสาระสำคัญต้องการเงิน ดังนั้นในการปฏิบัติงานจึงต้องมีการจัดทำกระดาดทำการเพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีแล้ว

ค. ให้เน้นการทดสอบความถูกต้องของงบการเงิน และบัญชีว่าถูกต้องเป็นจริงตามควร ตรงตามเอกสารประกอบการลงบัญชีและบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่ และให้ตรวจสอบความถูกต้องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญทางด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ในการแสดงความเห็นในรายงานการตรวจสอบจะต้องสัมพันธ์กับงบการเงินหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน และในการบันทึกบัญชีต้องบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป อาทิเช่น ในเรื่องค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน เมื่อมีการตีราคาทรัพย์สินใหม่ กิจการจะต้องคำนวณค่าเสื่อมราคาจากราคาในส่วนที่ตีเพิ่มใหม่ แต่ตามประมวลรัษฎากรห้ามมิให้นำราคาทรัพย์สินที่ตีราคาเพิ่มมาคำนวณค่าไรสุทธิ โดยให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเดิมที่ใช้อยู่ก่อน แล้วจึงจะตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

ง. ต้องตรวจสอบการปรับปรุง กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชีให้บันทึกกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษี ตลอดจนให้ตรวจสอบการจัดทำบัญชีพิเศษของกิจการที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากรด้วย

จ. ให้เปิดเผยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

ของบัญชีและแจ้งพฤติการณ์ไว้ในรายงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชีที่ตนจะต้องลงลายมือชื่อรับรองในการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชี หากผู้สอบบัญชีตรวจพบว่า กิจกรรมที่ตนรับงานตรวจสอบ มีผลการดำเนินงานขาดทุนจนไม่สามารถจะดำเนินกิจการต่อไปได้ ผู้สอบบัญชีต้องแสดงความเห็นโดยมีเงื่อนไข หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อมิให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิดหรือเกิดการหลงผิด หรือตรวจสอบพบว่า รายการรับชำระเงินทุนไม่ตรงกับทุนที่เรียกชำระหรือแสดงเงินทุนจดทะเบียน ไม่ตรงกับหลักฐานการจดทะเบียน ผู้สอบบัญชีต้องทักท้วงและเปิดเผย ข้อเท็จจริงดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือแสดงความเห็นไว้ในรายงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชี

3.2 การรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี กรณีที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและรับรองบัญชีให้แก่ห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบ และแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีอนุญาตให้ผู้สอบบัญชีรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ดังนั้น ผู้สอบบัญชี หรือบุคลากรทางบัญชี หรือผู้บริหารและพนักงานทุกคนในบริษัทหรือหน่วยงานต่าง ๆ เห็นสมควรอย่างยิ่งที่จะยึดถือจรรยาบรรณ และมีมารยาทในการทำงานตามวิชาชีพ โดยนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในกิจการ ย่อมทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันจรรยาบรรณทางธุรกิจเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของบริษัท ที่จะประสบความสำเร็จในการดำเนินงานได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่พนักงานทุกระดับในกิจการจะต้องมีและถือปฏิบัติในหัวข้อต่าง ๆ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

1. มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
2. ยึดถือและปฏิบัติตามมาตรฐานตามวิชาชีพ
3. มีความละเอียดรอบคอบและรับผิดชอบ

4. มีความซื่อตรงและสุจริต
5. มีความอิสระและเป็นกลาง
6. รักษาผลประโยชน์ของลูกค้าและนายจ้าง
7. รักษาความลับของลูกค้าและนายจ้าง
8. มีความยุติธรรมต่อทุกฝ่าย
9. รักษาศักดิ์ศรีของวิชาชีพ

จากจรรยาบรรณดังกล่าวข้างต้น บริษัทและหน่วยงานต่าง ๆ ควรยึดถือปฏิบัติตามจรรยาบรรณทุกข้อ เพื่อให้ให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและได้รับความไว้วางใจจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายและที่สำคัญผู้ประกอบวิชาชีพหรือผู้ปฏิบัติงาน จะต้องปฏิบัติตามแนวจรรยาบรรณที่บริษัทกำหนด อาทิเช่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต ดำเนินงานประกันวินาศภัยบนหลักการสุจริตอย่างยิ่ง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจกับบริษัทฯ ปฏิบัติต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนอย่างเสมอภาค ไม่มีอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด ที่มีความแตกต่างกับตนเองในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งมารยาทของนักบัญชีที่ควรจะต้องยึดถือปฏิบัติ เช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความซื่อสัตย์สุจริต มารยาทต่อลูกค้า มารยาทต่อเพื่อนวิชาชีพ และมารยาททั่วไป

โดยหากผู้ประกอบวิชาชีพนั้นไม่มีจรรยาบรรณ และมารยาทในการปฏิบัติงานแล้ว ก็เปรียบเสมือนการไม่ซื่อตรงและไม่ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพของตนเอง อันจะก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อกิจการ และนำไปสู่ความวุ่นวายในสังคม ซึ่งเป็นผลและสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยอย่างเช่นในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารระดับสูง ระดับปฏิบัติงาน หากบุคคลดังกล่าวไม่มีจรรยาบรรณ และมารยาท การดำเนินงานทุกระดับในกิจการจะมีแต่ความวุ่นวายและสับสน ทำให้กิจการไม่ก้าวหน้าและไร้ประสิทธิภาพ แต่ถ้าหากทุกฝ่ายยึดถือจรรยาบรรณและมารยาทในการประกอบวิชาชีพแล้ว ย่อมจะส่งผลดีต่อกิจการและสังคม ซึ่งจะมีแต่ความสงบสุขและความเจริญก้าวหน้าตลอดไป

บรรณานุกรม

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีแห่งประเทศไทย
ร่วมกับกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์.
“ปฏิรูปวิชาชีพบัญชี เราพร้อมหรือยัง” เอกสาร
ประกอบการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศ ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. กฎกระทรวงฉบับที่ 4
(พ.ศ. 2534) ซึ่งออกตามความพระราชบัญญัติ
ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505.

มารยาทและจรรยาบรรณมีความสำคัญอย่างไรต่อผู้สอบบัญชี
(The importance of Manners and Ethics for Accountants)

กัณฑ์นิษฐ์ พงศ์กระพินธุ์¹

ปัจจุบันเป็นยุคของโลกาภิวัตน์ และความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ เป็นผลทำให้ระบบเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนแปลงไป การแข่งขันในการดำเนินงานทุกประเภท ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จนดูเหมือนว่าหลักศีลธรรมศาสนา และกฎหมายมีความศักดิ์สิทธิ์ไม่เพียงพอ ที่จะผูกมัดผู้คนในสังคมให้มีศีลธรรมที่จะกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบเขตของความถูกต้องและเป็นธรรม เพราะศีลธรรมเป็นเพียงมาตรการที่ถือปฏิบัติด้วยความสมัครใจ ตามความศรัทธาของแต่ละคนที่ควรปฏิบัติ จึงไม่มีความศักดิ์สิทธิ์เพียงพอ ที่จะผูกมัดผู้คนในสังคมให้กระทำการอย่างถูกต้องและมีศีลธรรมที่พึงปรารถนาได้ เช่นเดียวกันกับผู้ประกอบวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถเพียงประการเดียว ไม่อาจเพียงพอที่จะทำให้อาชีพกลายเป็นวิชาชีพที่ดีขึ้นมาได้ เพราะผู้ประกอบการอาชีพจะต้องใช้ความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนอย่างมีความรับผิดชอบ คือ มีจรรยาบรรณและมารยาทในวิชาชีพของตนเองด้วย หากบกพร่องในวิชาชีพอาจจะถูกเพิกถอนใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพนั้น ๆ รวมทั้งการต้องเสียค่าปรับและหรืออาจมีโทษทางอาญาก็ได้

ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพ จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพ และมีจรรยาบรรณและ

มารยาทของความประพฤติในวิชาชีพควบคู่กันไปด้วย ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ผู้ที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ สามารถสร้างความภูมิใจในวิชาชีพของตนเอง จนทำให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องยอมรับและได้รับการยกย่องนับถือจากสังคมด้วย ซึ่งความต้องการการยกย่องทางสังคม เป็นส่วนหนึ่งของความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ ที่สำคัญรองลงมาจากความต้องการทางด้านร่างกาย และความต้องการความปลอดภัยในชีวิต จรรยาบรรณและมารยาททางวิชาชีพ จะมีส่วนช่วยให้พนักงาน ไม่ต้องทำตามคำสั่งที่ไม่ถูกต้อง เมื่อนายจ้างหรือผู้บังคับบัญชาสั่งให้ปฏิบัติงานตามวิชาชีพ กระทำการอื่นไม่ถูกต้องตามหลักแห่งจรรยาบรรณและมารยาทผู้ปฏิบัติงานตามวิชาชีพสามารถปฏิเสธไม่ทำตามได้ โดยที่อธิบายได้ว่า ที่ไม่ปฏิบัติมิใช่เป็นเพราะต้องการขัดคำสั่งหรือมีความเห็นขัดแย้งตามความคิดเห็นส่วนตัว แต่เป็นเพราะคำสั่งดังกล่าวขัดกับจรรยาบรรณและมารยาท ที่มีการกำหนดเป็นกฎหมาย และระบุเป็นมารยาทอยู่ในวิชาชีพนั้น ๆ ที่ทุกคนจะต้องถือปฏิบัติตาม จะล่วงละเมิดไม่ได้ นอกจากจรรยาบรรณและมารยาทจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบวิชาชีพและผู้รับบริการแล้ว การมีจรรยาบรรณและมารยาท ยังเป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย โดยที่สังคมสามารถไว้วางใจ

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สถาบันวิชาชีพต่าง ๆ ให้ทำหน้าที่ของตนได้อย่างมีความรับผิดชอบต่อธุรกิจและสังคมอย่างดียิ่ง

รวมทั้งรัฐบาลสามารถเปลี่ยนบทบาทจากการควบคุมสถาบันวิชาชีพมาเป็นเพียงการกำกับดูแล ถ้าหากสถาบันวิชาชีพเหล่านั้น สามารถควบคุมตนเองได้ และทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และไว้วางใจได้ ก็จะส่งผลสะท้อนให้สังคมยอมรับ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ ก็จะได้รับประโยชน์สูงสุดไปด้วย

เมื่ออาชีพใดสามารถยกฐานะตนเองขึ้นเป็นวิชาชีพได้ โดยสามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามอุดมคติ จรรยาบรรณและมารยาททางวิชาชีพนั้นได้ จะทำให้วิชานั้นกลายมาเป็นสถาบันที่ได้รับการยอมรับว่ามีประโยชน์ และเป็นที่ยึดเหนี่ยวและประเทศชาติได้

ประโยชน์ของจรรยาบรรณ และมารยาททางวิชาชีพ คือ จะมีส่วนช่วยเหลือเกื้อกูลและป้องกันคนในวิชาชีพให้ปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง โปร่งใส และเชื่อถือได้ เท่ากับเป็นการช่วยเหลือเกื้อกูลและปกป้องสังคมไปด้วยในตัว การที่ต้องมีกฎ ข้อบังคับหรือหลักปฏิบัติที่เจาะจงลงไป หรือจะมีเพียงหลักจรรยาบรรณและมารยาทที่วางไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า จะรักษาประโยชน์ของลูกค้าและนายจ้างก่อนประโยชน์ของตนเอง จะมีความซื่อสัตย์สุจริตและยุติธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ถือได้ว่าไม่เพียงพอและจะนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้น้อยมาก ทางแก้ไขนอกจากมีข้อกำหนดดังกล่าวแล้ว ควรจะต้องมีการตั้งคณะกรรมการควบคุมจรรยาบรรณ และมารยาททางวิชาชีพของสมาชิกขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่สอดส่องความประพฤติของสมาชิกที่ฝ่าฝืน ข้อกำหนด กฎระเบียบ ซึ่งสมาคมวิชาชีพที่ควบคุมดูแลสมาชิกเหล่านั้น จะต้องมีการลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนจรรยาบรรณและมารยาทให้ปรากฏเด่นชัด ทั้งยังต้องวางแนวทางไว้ให้คณะกรรมการพิจารณาด้วยว่า ในกรณีต่าง ๆ นั้น ควรตัดสินใจว่าจะลงโทษในสถานใดอย่างไร หากไม่มีการกำหนดให้ชัดเจนแล้ว ก็จะก่อให้เกิดปัญหายุ่งยากในภายหลังได้

หลักการสากลเกี่ยวกับจรรยาบรรณธุรกิจในทุกวิชาชีพ

หลักการสากลเกี่ยวกับจรรยาบรรณธุรกิจในทุกวิชาชีพ มีหลายประการ ดังนี้

1. มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ

พึงมีและดำรงไว้ซึ่งความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ คือมีหลักวิชาในการทำงานใช้ความสามารถในระดับมืออาชีพในการให้บริการผู้อื่น และหมั่นศึกษาเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนอย่างสม่ำเสมอ

2. ยึดถือและปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

การปฏิบัติวิชาชีพอย่างมีมาตรฐาน หมายถึง ต้องตามหลักวิชาการ และตามแนวทางที่วงการวิชาชีพกำหนด เพื่อประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการมากที่สุด โดยใช้เวลาและทรัพยากรน้อยที่สุด และมีผลเสียตามมาน้อยที่สุดด้วย

3. ละเอียครอบรอบและรับผิดชอบ

พึงปฏิบัติโดยเต็มกำลังความสามารถของตนด้วยความระมัดระวังและละเอียดถี่ถ้วน ปฏิบัติงานบนพื้นฐานของความมีเหตุมีผล และมีข้อสนับสนุนเพียงพอเก็บรักษาข้อมูลเพื่อแสดงที่มาและความมีเหตุผลในงานของตนได้ และพยายามนำเสนอผลงานอย่างชัดเจน โดยไม่นำไปสู่ความเข้าใจผิด

4. ซื่อตรงและสุจริต

พึงเป็นผู้ที่เชื่อถือได้ว่าเป็นผู้มีความซื่อตรงและความสุจริต ทั้งในการปฏิบัติวิชาชีพและความประพฤติส่วนตัวนอกวิชาชีพ ไม่ล่อลวงหลอกลวง ต้องไม่หาทางหลีกเลี่ยงไม่ว่าจะโดยตรงหรือให้ผู้อื่นละเมิดกฎหมายและจรรยาบรรณด้วย

5. อิสระและเป็นกลาง

ผลสรุปจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นอิสระและเป็นกลางเท่านั้นจึงจะมีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

6. รักษาประโยชน์ของลูกค้าและนายจ้าง

อำนาจหน้าที่ โอกาส ข้อมูล และสิ่งอื่น ๆ ซึ่งได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ ส่วนหนึ่งย่อมได้มาโดยใช้ทรัพยากรและเวลาของลูกค้าและนายจ้าง จึงพึงใช้สิ่งเหล่านั้นเพื่อประโยชน์ของลูกค้าและนายจ้างมากกว่าเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง

7. รักษาความลับของลูกค้าและนายจ้าง

พึงรักษาข้อมูลของลูกค้าและนายจ้างไว้เป็น

ความลับ ยกเว้นข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำที่ผิดกฎหมายของลูกค้าและนายจ้าง

8. ยุติธรรมต่อทุกฝ่าย

ควรมีความยุติธรรมต่อทุกฝ่าย ด้วยวิธีการที่เปิดเผย ยุติธรรมเสมอกัน และเป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกันไว้

9. รักษาศักดิ์ศรีของวิชาชีพ

พึงแสดงตนในโอกาสที่เหมาะสม และประพฤติตนในลักษณะที่เรขาคณิตและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ ทั้งในขณะปฏิบัติวิชาชีพและในการดำเนินชีวิตส่วนตัว

มารยาทของผู้สอบบัญชี

ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2534) โดยให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2511) ซึ่งออกตามความพระราชบัญญัติผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505 อันมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

มารยาทของผู้สอบบัญชี ในกฎกระทรวงนี้ จะแบ่งออกเป็น 5 หมวดใหญ่ ๆ ได้แก่ ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน มารยาทต่อลูกค้า มารยาทต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และมารยาททั่วไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

ลักษณะของการปฏิบัติงานที่ถือว่าขาดความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต

ก. ไม่รับสอบบัญชีในกิจการที่ตนขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชี ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีต้องรักษาไว้ซึ่งความเป็นอิสระ หากผู้ตรวจสอบรับรองบัญชีปฏิบัติงานโดยปราศจากความอิสระแล้ว จะมีผลให้การนำเสนอรายงานการตรวจสอบไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ส่งผลให้ผู้ใช้ข้อมูลจากงบการเงินตัดสินใจในการลงทุนผิดพลาดได้ หรืออาจสูญเสียโอกาสในการลงทุนในกิจการนั้น

ข. ไม่รับตรวจสอบและรับรองบัญชีในกิจการที่ตนขาดความเป็นกลางโดยมีผลประโยชน์หรือตำแหน่งเกี่ยวข้องกับกิจการนั้น หรือโดยมีเหตุอื่นที่ก่อให้เกิดความ

ลำเอียง ยกเว้น ค่าธรรมเนียมที่ได้รับจากการประกอบวิชาตรวจสอบบัญชี หรือหน้าที่ในการประกอบวิชาชีพหรือหน้าที่ในการประกอบวิชาชีพอิสระอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการนั้น

ค. ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

ง. ไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินที่ตนลงลายมือชื่อรับรองในรายงาน โดยแสดงความเห็นซึ่งอาจทำให้เกิดการหลงผิดและอาจเสียหายแก่กิจการที่สอบบัญชีนั้น หรือแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน

ก. ไม่ตรวจสอบในกิจการที่เกินความรู้ความสามารถของคนที่ปฏิบัติงานได้ ในการพิจารณารับงานตรวจสอบในกิจการใด ๆ ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในประเภทธุรกิจนั้น ๆ เป็นอย่างดี เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากผู้บริหารกิจการ

ข. ปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความระมัดระวังและรอบคอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีต้องปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปและใช้ความระมัดระวังรอบคอบในการตรวจสอบ ตามที่ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระทั้งหลายพึงปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

ค. ไม่ลงลายมือชื่อรับรองในรายงานบัญชีโดยการแสดงความเห็นเกี่ยวกับการคาดคะเนรายการใด ๆ ของกิจการที่ตนรับสอบบัญชี เว้นแต่เป็นการสอบบัญชีหรือสอบทานตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป การคาดคะเนเป็นเรื่องในอนาคตที่ยังไม่แน่นอน แต่การปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีต้องปฏิบัติงานจนได้หลักฐานที่เพียงพอ ก่อนที่จะแสดงความเห็นในรายงานการตรวจสอบ ดังนั้นผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีจึงไม่ควรแสดงความเห็นเกี่ยวกับการคาดคะเนรายการใด ๆ ซึ่งเป็นการประมาณการสำหรับเหตุการณ์ในอนาคตที่ยังไม่เกิดขึ้น

ง. ไม่ลงลายมือชื่อรับรองในรายงานโดยการแสดงความเห็นในการสอบบัญชีของกิจการใดที่ตนมิได้ปฏิบัติงานการสอบบัญชีหรือควบคุมการสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป เช่น ไม่ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือ และมิได้ใช้วิธีการตรวจสอบอื่นเพื่อพิสูจน์ความเชื่อถือได้ของสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นงวด แต่เชื่อถือตามยอดรายละเอียดสินค้าที่ทางกรรมการบริษัทจัดให้ หรือผู้บริหารจัดส่งมาให้ หรือกรณีที่ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีไม่ได้วางแผนการตรวจสอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และไม่มีกระดาษทำการแสดงหลักฐานการตรวจสอบหรือสนับสนุนผลการตรวจสอบ

จ. ไม่ยินยอมให้ผู้อื่นอ้างว่าตนเป็นผู้ทำการสอบบัญชีในกิจการใด โดยตนมิได้ปฏิบัติงานสอบบัญชีหรือควบคุมการสอบบัญชีในกิจการนั้น

ฉ. ให้บันทึกความเห็นไว้ในรายงานการสอบบัญชี เมื่อปรากฏว่ากิจการที่ตนรับสอบบัญชานั้นมีการปฏิบัติที่ขัดหรือแย้งกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและมีผลกระทบที่สำคัญต่องบการเงิน

ช. การลงลายมือชื่อรับรองโดยการแสดงความเห็นในรายงานการสอบบัญชี โดยมิเงื่อนไข หรือโดยไม่แสดงความเห็นหรือโดยแสดงความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้อง ต้องแสดงเหตุผลไว้ในรายงานนั้นด้วย

3. มารยาทต่อลูกค้า

ก. ไม่เปิดเผยความลับของกิจการที่ตนได้รู้มาในหน้าที่จากการสอบบัญชี เว้นแต่กรณีที่ต้องให้ถ้อยคำในฐานะพยานตามกฎหมาย ในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีอาจล่วงรู้หรือได้มาซึ่งข้อมูลที่ถือเป็นความลับของกิจการที่ตนตรวจสอบ ผู้สอบบัญชีจะต้องไม่นำข้อมูลนั้นมาเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก ซึ่งการห้ามเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว รวมถึงผู้ช่วยและเพื่อนร่วมสำนักงานด้วย ทั้งนี้ไม่ว่าเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลอื่น ข้อมูลที่ถือเป็นความลับ หมายถึง ข้อมูลใด ๆ ที่โดยปกติกิจการไม่ยอมเปิดเผยต่อสาธารณชน ตัวอย่างเช่น ผู้สอบบัญชีเปิดเผยสูตรการผลิตสินค้าของกิจการที่ตนรับตรวจสอบต่อคู่แข่งของลูกค้า โดยมิได้รับความยินยอมจากลูกค้า เป็นต้น

ข. ไม่ละทิ้งการปฏิบัติงานสอบบัญชีที่รับไว้แล้ว โดยไม่มีเหตุอันสมควร เมื่อผู้สอบบัญชีรับงานตรวจสอบไว้แล้ว ต่อมาเมื่อเหตุทำให้ไม่อาจปฏิบัติงานตรวจสอบรายการดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้สอบบัญชีต้องแจ้งเหตุที่มีอาจปฏิบัติงานได้ให้กิจการทราบโดยเร็ว เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่กิจการ เพราะว่าหากผู้สอบบัญชีละทิ้งงานโดยมิได้แจ้งให้กิจการทราบ กิจการอาจหาผู้สอบบัญชีคนอื่นมาปฏิบัติงานได้ไม่ทันเวลา ส่งผลให้ยื่นงบการเงินล่าช้าได้ และทำให้กิจการต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มโดยไม่จำเป็นอีกด้วย

4. มารยาทต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

(ก) ไม่แย่งงานสอบบัญชีจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอื่น

(ข) ไม่ทำการสอบบัญชีเกินกว่าที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้มอบหมายนั้น

ผู้สอบบัญชีควรให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพสอบบัญชี และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ประกอบการวิชาชีพเดียวกัน ดังนั้นในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี การเสนอตนเองเพื่อเข้ารับงานตรวจสอบของกิจการใด ที่มีผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีคนอื่นปฏิบัติงานอยู่ก่อนหน้าตนแล้ว ผู้สอบบัญชีจะต้องทำหนังสือติดต่อกับผู้สอบบัญชีคนเดิม เพื่อสอบถามถึงเหตุผล และแจ้งว่าตนจะเข้าดำเนินการตรวจสอบแทน อันเป็นมารยาทของผู้สอบบัญชีที่พึงกระทำก่อนเข้าปฏิบัติงานในกิจการดังกล่าว

5. มารยาททั่วไป

ก. ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ข. ไม่โฆษณาหรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณาด้วยประการใด ๆ ซึ่งการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี เว้นแต่การแสดงชื่อ คุณวุฒิ ที่อยู่ หรือชื่อและที่ตั้งสำนักงานของตน

ค. ไม่ให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือจัดหางานการตรวจสอบมาให้ตนทำ เช่น ให้ค่านายหน้าแก่บุคคลที่จัดหางานการตรวจสอบบัญชีมาให้

ง. ไม่เรียกหรือรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์จากบุคคลใดในเมื่อบุคคลนั้นได้รับงานเพราะการแนะนำหรือการจัดหางานของตนในฐานะที่เป็นผู้ตรวจสอบของกิจการนั้น

จ. ไม่กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทน โดยถือเอาราคาสูงต่ำ ของยอดเงินหรือของมูลค่าทรัพย์สินใดที่ตนตรวจสอบ หรือมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเป็นเกณฑ์

วัตถุประสงค์ของเรื่องข้อห้ามของการกำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนดังกล่าว เป็นมารยาทที่สำคัญของผู้สอบบัญชี มีดังนี้

1. มารยาทข้อนี้กำหนดขึ้น เพราะว่าหากให้มีการกำหนดค่าตอบแทนได้ จะทำให้ผู้สอบบัญชีเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในยอดเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินของกิจการที่ตนรับงานตรวจสอบ มีผลทำให้ขาดความเป็นกลางในการปฏิบัติงาน

2. การที่ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชีของบริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล จะต้องไม่เกินกว่า 300 ราย ต่อคน ต่อปี ในการตรวจสอบและรับรองบัญชีแต่ละรายนั้นผู้สอบบัญชีจะต้องใช้เวลาในการตรวจสอบมากพอสมควร เพราะต้องตรวจสอบจนได้หลักฐานที่เพียงพอ ต่อการแสดงความเห็นได้ หากในการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชี ผู้ตรวจสอบมีผู้ช่วยจำนวนน้อยหรือไม่มีเลย ปริมาณงาน 300 ราย ถือว่ามีปริมาณเกินกว่าที่ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีจะปฏิบัติงานและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีได้

3. การปฏิบัติงานและการรายงาน ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีปฏิบัติงานในห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากกฎกระทรวง ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 นั้น ผู้สอบบัญชีจะต้องปฏิบัติงานและรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี ดังนี้

3.1 แนวการปฏิบัติงาน ให้ผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชีปฏิบัติงาน ได้แก่

ก. ต้องจัดทำแนวการสอบบัญชีพร้อมวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบสำหรับงานที่รับตรวจสอบไว้

เป็นลายลักษณ์อักษร และต้องจัดเก็บไว้เป็นหลักฐานก่อนการปฏิบัติงาน ผู้สอบบัญชีควรจัดทำแนวการตรวจสอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพราะว่าการปฏิบัติงานผู้สอบบัญชีส่วนมากจะมีผู้ช่วย หากมีการจัดทำแนวการตรวจสอบไว้แล้ว และได้อธิบายให้ผู้ช่วยเข้าใจแผนการตรวจสอบ จะทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็ว และใช้เป็นหลักฐานในการสนับสนุนผลการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีได้อย่างน่าเชื่อถือ

ข. ต้องจัดทำกระดาดทำการ เพื่อบันทึกการตรวจสอบและจัดเก็บไว้เป็นหลักฐานตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองกันอยู่ทั่วไป ซึ่งได้กำหนดว่าในการตรวจสอบและรับรองบัญชี ต้องมีการสอบถามยอดลูกหนี้ เจ้าหนี้คงเหลือ ณ วันสิ้นงวด หรือเข้าสังเกตการณ์ตรวจนับสินค้าคงเหลือในส่วนอื่น ๆ ที่มีสาระสำคัญต้องการเงิน ดังนั้นในการปฏิบัติงานจึงต้องมีการจัดทำกระดาดทำการเพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการสอบบัญชีแล้ว

ค. ให้เน้นการทดสอบความถูกต้องของงบการเงิน และบัญชีว่าถูกต้องเป็นจริงตามควร ตรงตามเอกสารประกอบการลงบัญชีและบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่ และให้ตรวจสอบความถูกต้องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญทางด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ในการแสดงความเห็นในรายงานการตรวจสอบจะต้องสัมพันธ์กับงบการเงินหรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน และในการบันทึกบัญชีต้องบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป อาทิเช่น ในเรื่องค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน เมื่อมีการตีราคาทรัพย์สินใหม่ กิจการจะต้องคำนวณค่าเสื่อมราคาจากราคาในส่วนที่ตีเพิ่มใหม่ แต่ตามประมวลรัษฎากรห้ามมิให้นำราคาทรัพย์สินที่ตีราคาเพิ่มมาคำนวณค่าไรสุทธิ โดยให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเดิมที่ใช้อยู่ก่อน แล้วจึงจะตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้น

ง. ต้องตรวจสอบการปรับปรุง กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชีให้บันทึกกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษี ตลอดจนให้ตรวจสอบการจัดทำบัญชีพิเศษของกิจการที่กำหนดไว้ตามประมวลรัษฎากรด้วย

จ. ให้เปิดเผยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

ของบัญชีและแจ้งพฤติการณ์ไว้ในรายงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชีที่ตนจะต้องลงลายมือชื่อรับรองในการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองบัญชี หากผู้สอบบัญชีตรวจพบว่า กิจกรรมที่ตนรับงานตรวจสอบ มีผลการดำเนินงานขาดทุนจนไม่สามารถจะดำเนินกิจการต่อไปได้ ผู้สอบบัญชีต้องแสดงความเห็นโดยมีเงื่อนไข หรือหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อมิให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิดหรือเกิดการหลงผิด หรือตรวจสอบพบว่า รายการรับชำระเงินทุนไม่ตรงกับทุนที่เรียกชำระหรือแสดงเงินทุนจดทะเบียน ไม่ตรงกับหลักฐานการจดทะเบียน ผู้สอบบัญชีต้องทักท้วงและเปิดเผย ข้อเท็จจริงดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน หรือแสดงความเห็นไว้ในรายงานการตรวจสอบ และรับรองบัญชี

3.2 การรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชี กรณีที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและรับรองบัญชีให้แก่ห้างหุ้นส่วนที่จดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดให้งบการเงินได้รับการตรวจสอบ และแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชีอนุญาตให้ผู้สอบบัญชีรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ดังนั้น ผู้สอบบัญชี หรือบุคลากรทางบัญชี หรือผู้บริหารและพนักงานทุกคนในบริษัทหรือหน่วยงานต่าง ๆ เห็นสมควรอย่างยิ่งที่จะยึดถือจรรยาบรรณ และมีมารยาทในการทำงานตามวิชาชีพ โดยนำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในกิจการ ย่อมทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เป็นที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันจรรยาบรรณทางธุรกิจเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของบริษัท ที่จะประสบความสำเร็จในการดำเนินงานได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่พนักงานทุกระดับในกิจการจะต้องมีและถือปฏิบัติในหัวข้อต่าง ๆ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

1. มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพ
2. ยึดถือและปฏิบัติตามมาตรฐานตามวิชาชีพ
3. มีความละเอียดรอบคอบและรับผิดชอบ

4. มีความซื่อตรงและสุจริต
5. มีความอิสระและเป็นกลาง
6. รักษาผลประโยชน์ของลูกค้าและนายจ้าง
7. รักษาความลับของลูกค้าและนายจ้าง
8. มีความยุติธรรมต่อทุกฝ่าย
9. รักษาศักดิ์ศรีของวิชาชีพ

จากจรรยาบรรณดังกล่าวข้างต้น บริษัทและหน่วยงานต่าง ๆ ควรยึดถือปฏิบัติตามจรรยาบรรณทุกข้อ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและได้รับความไว้วางใจจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายและที่สำคัญผู้ประกอบการวิชาชีพหรือผู้ปฏิบัติงาน จะต้องปฏิบัติตามแนวจรรยาบรรณที่บริษัทกำหนด อาทิเช่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต ดำเนินงานประกันวินาศภัยบนหลักการสุจริตอย่างยิ่ง ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่มีความเกี่ยวข้องทางธุรกิจกับบริษัทฯ ปฏิบัติต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนอย่างเสมอภาค ไม่มีอคติต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใด ที่มีความแตกต่างกับตนเองในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งมารยาทของนักบัญชีที่ควรจะต้องยึดถือปฏิบัติ เช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความซื่อสัตย์สุจริต มารยาทต่อลูกค้า มารยาทต่อเพื่อนวิชาชีพ และมารยาททั่วไป

โดยหากผู้ประกอบการวิชาชีพนั้นไม่มีจรรยาบรรณและมารยาทในการปฏิบัติงานแล้ว ก็เปรียบเสมือนการไม่ซื่อตรงและไม่ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพของตนเอง อันจะก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อกิจการ และนำไปสู่ความวุ่นวายในสังคม ซึ่งเป็นผลและสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยอย่างเช่นในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารระดับสูง ระดับปฏิบัติงาน หากบุคคลดังกล่าวไม่มีจรรยาบรรณและมารยาท การดำเนินงานทุกระดับในกิจการจะมีแต่ความวุ่นวายและสับสน ทำให้กิจการไม่ก้าวหน้าและไร้ประสิทธิภาพ แต่ถ้าหากทุกฝ่ายยึดถือจรรยาบรรณและมารยาทในการประกอบวิชาชีพแล้ว ย่อมจะส่งผลดีต่อกิจการและสังคม ซึ่งจะมีแต่ความสงบสุขและความเจริญก้าวหน้าตลอดไป

บรรณานุกรม

สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีแห่งประเทศไทย
ร่วมกับกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์.
“ปฏิรูปวิชาชีพบัญชี เราพร้อมหรือยัง” เอกสาร
ประกอบการประชุมนักบัญชีทั่วประเทศ ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. กฎกระทรวงฉบับที่ 4
(พ.ศ. 2534) ซึ่งออกตามความพระราชบัญญัติ
ผู้สอบบัญชี พ.ศ. 2505.

ระบบสหกิจศึกษากับการพัฒนาบัณฑิตที่พึงประสงค์ Cooperative Education and the Ideal Graduate Development System

คณินิจต์ หนูเช็ก¹

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนสู่การพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะระบบการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งถือเป็นสถาบันที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้มีความพร้อมทั้งด้านวิชาการและการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นกลไกหนึ่งของสังคมในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สู่การพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันกับอารยประเทศได้ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงมีการส่งเสริมให้นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้เปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาที่นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนแล้วยังสามารถได้เรียนรู้ระบบการทำงานกับสถานประกอบการซึ่งเปรียบเสมือนมหาวิทยาลัยวิชาชีพที่ให้ความรู้และประสบการณ์ในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมการทำงาน โดยผ่านโครงการพัฒนาสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาขึ้น

ระบบการศึกษาสหกิจศึกษาเป็นลักษณะการผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนกับการปฏิบัติงานจริง

ในสถานประกอบการ ซึ่งเริ่มต้นพัฒนาขึ้นในประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลและความร่วมมือจากสถานประกอบการสำหรับประเทศไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้นำการศึกษาแบบสหกิจศึกษามาประยุกต์ใช้เป็นแห่งแรกเมื่อปี 2537 ต่อมาในปีงบประมาณ 2545 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ดำเนินโครงการพัฒนาสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยส่งนิสิตนักศึกษา นำร่องรุ่นที่ 1 จำนวน 696 คน 17 สถาบันอุดมศึกษา และ 257 สถานประกอบการ (สำนักประสานงานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา : 2546)

สหกิจศึกษา (Cooperative Education)² เป็นระบบการศึกษาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษา สลับกับการไปหาประสบการณ์จริงจากการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการอย่างมีระบบด้วยความร่วมมือจากสถานประกอบการและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

¹ รักษาการผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

² วิจิตร ศรีสอ้าน. แนวทางการจัดระบบศึกษาผสมผสานการเรียนรู้กับการปฏิบัติงาน. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่องสหกิจศึกษา : การพัฒนาอาชีพเพื่อเศรษฐกิจไทย ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 2546. หน้า 1.

หลักการของสหกิจศึกษา³ คือ การจัดการ การศึกษาตามหลักการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง โดยการบูรณาการการเรียนรู้ของนักศึกษาใน ห้องเรียนผ่านการปฏิบัติงานจริง เสมือนหนึ่งเป็นพนักงาน ของสถานประกอบการในระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควร มีค่าตอบแทนตามสมควรตามความรู้ความสามารถ งานที่ นักศึกษาปฏิบัติเกิดจากการวางแผนร่วมกันของสถานศึกษา และสถานประกอบการอย่างเป็นระบบ ภายใต้การแนะนำ คู่มือของพนักงานที่ปรึกษาและอาจารย์นิเทศสหกิจศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มีการนิเทศอย่างน้อย 1 ครั้ง จากอาจารย์นิเทศ⁴ และมีการประเมินผลของแต่ละฝ่ายที่ มุ่งไปสู่ประโยชน์ร่วมที่จะเกิดขึ้นกับทุกฝ่ายอย่างสูงสุด

โครงการสหกิจศึกษา⁴ เป็นเครื่องมือในการพัฒนา และเสริมสร้างคุณภาพของนักศึกษาและบัณฑิตที่จบ การศึกษามีความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานจริง กับสถานประกอบการตรงตามสาขาวิชาที่เรียนมา ซึ่งเป็น รูปแบบที่แตกต่างจากการฝึกงานทั่ว ๆ ไป ที่มีช่วงระยะเวลา ในการฝึกงานค่อนข้างสั้น และนักศึกษามักเป็นผู้สังเกตการณ์ มากกว่าเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานจริงทำให้นักศึกษาไม่สามารถนำ ความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดแนวคิด ในการพัฒนาและส่งเสริมประสบการณ์และทักษะวิชาชีพ ในรูปแบบของสหกิจศึกษาขึ้น

สหกิจศึกษาเป็นมิติใหม่ของการศึกษาระดับ อุดมศึกษาเพราะเป็นการจัดการศึกษาโดยได้ขยายเครือข่าย การดำเนินงาน และรับผิดชอบการศึกษาตั้งแต่เดิมผู้รับผิดชอบ ต่อการศึกษาคือสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น แต่ระบบสหกิจ- ศึกษา มีการจัดการศึกษาที่ประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษา และสถานประกอบการ ซึ่งเปรียบเสมือนมหาวิทยาลัยวิชาชีพ ช่วยพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น

ข้อแตกต่างของสหกิจศึกษากับการฝึกงาน⁵

1. กระบวนการสหกิจศึกษาเป็นการจัดการ การศึกษาที่เป็นระบบ มีการเตรียมพร้อมของแต่ละฝ่ายงาน ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ต้น โดยสถาบันการศึกษามีการวางระบบ สหกิจศึกษา ตั้งแต่การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวางแผนด้านงบประมาณและบุคลากร การเตรียม ความพร้อมทางด้านต่าง ๆ ให้กับนักศึกษา จนกระทั่ง นักศึกษาสามารถทำงานในสถานประกอบการได้เสมือน เป็นพนักงานของสถานประกอบการ

2. สถานประกอบการที่เหมาะสม ที่มีความพร้อม ด้านสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางวิชาการ มีความชัดเจน ในบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการผลิตบัณฑิต

3. การประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็น ระบบ โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ การทำงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา

4. ผลและประสบการณ์ที่คาดว่าจะได้รับ วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการจัดการการศึกษาที่นาระบบ สหกิจศึกษามาใช้ คือ บัณฑิตที่มีความพร้อม และชัดเจนทั้งทางด้านวิชาการ และวุฒิภาวะทางอารมณ์ ที่พร้อมสำหรับการทำงาน

การเตรียมพร้อมของสถาบันอุดมศึกษากับโครงการ สหกิจศึกษา

การที่สถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยจะนำ โครงการสหกิจศึกษามาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรใน ระดับชั้นปริญญาตรีนั้น มหาวิทยาลัยต้องมีความพร้อมใน การจัดวางระบบกระบวนการทำงานของทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องให้สามารถร่วมกันดำเนินโครงการสหกิจศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ มหาวิทยาลัยจึง ต้องมีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการ สหกิจศึกษา ดังนี้

³ รายงานการศึกษา เรื่องความคิดเห็นของสถานประกอบการ อาจารย์นิเทศงานและนักศึกษา ต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาปีการศึกษา 2548. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ : 2550, หน้า 16

⁴ บทนำ คู่มือสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ : 2547, หน้า 1

⁵ รายงานการศึกษา เรื่องความคิดเห็นของสถานประกอบการ อาจารย์นิเทศงานและนักศึกษา ต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาปีการศึกษา 2548. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ : 2550, หน้า 17

1. จัดตั้งหน่วยประสานงานกลางระหว่างคณะ/สาขาวิชา และสถานประกอบการ เพื่อทำหน้าที่ประสานการจัดการและดำเนินการด้านสหกิจศึกษา โดยเป็นศูนย์ประสานงานระหว่างสาขาวิชา และสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน ในการคัดเลือกและจัดสรรตำแหน่งงานให้กับนักศึกษา รวมถึงการจัดเตรียมและดำเนินการโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการสหกิจศึกษา

2. การจัดหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชาให้สอดคล้องกันระหว่างเนื้อหาของหลักสูตรกับแนวทางการปฏิบัติสู่การประกอบอาชีพของบัณฑิตในอนาคต เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานจริงในสถานประกอบการของนักศึกษา ด้วยการจัดรายวิชาหรือแผนการศึกษาล่วงหน้าของนักศึกษาแต่ละคนที่จะเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา ดังนั้นสาขาวิชาจะต้องมีการจัดแผนการเรียนของนักศึกษาให้ชัดเจน กล่าวคือ นักศึกษาจะต้องทราบมาก่อนและหลังการออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาตนเองจะต้องเรียนวิชาอะไรบ้างจนกระทั่งจบการศึกษา

เนื่องจากนักศึกษาที่สามารถเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาได้จะต้องเป็นนักศึกษาหลักสูตร 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 เพราะถือว่านักศึกษากลุ่มดังกล่าวได้สอบผ่านวิชาพื้นฐานที่แต่ละหลักสูตรกำหนดเป็นรายวิชาเพื่อนำไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา อีกทั้งได้ผ่านการเรียนวิชาเอกของแต่ละสาขาวิชาในระดับหนึ่งแล้วนั้น ทั้งนี้ นักศึกษาที่จะเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาสามารถเลือกภาคการศึกษาที่จะปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้ ดังนั้นมหาวิทยาลัยอาจจะต้องมีการจัดแผนการศึกษาล่วงหน้าไว้รองรับกรณีที่นักศึกษากลุ่มเดียวกันเลือกภาคการศึกษาสหกิจศึกษาต่างกัน

การจัดแผนการศึกษาล่วงหน้าของแต่ละสถาบันการศึกษาไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน เพราะการจัดทำแผนการศึกษาล่วงหน้าจะต้องคำนึงถึงตัวหลักสูตรการศึกษาในแต่ละสาขาวิชาเป็นสำคัญในการจัดหลักสูตรให้มีการผสมผสานสาระของวิชาการด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เช่น สาขาวิชาที่เน้นการปฏิบัติอย่างสาขาวิชาวิศวกรรม อาจจะมีการจัดทำแผนการศึกษาหรือการจัดหลักสูตรการศึกษา⁶

ร่วมกันระหว่างสถานศึกษาและภาคอุตสาหกรรม แบบเชื่อมโยงความรู้เข้ากับประสบการณ์จริง โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ทำงานจริงในโรงงานอุตสาหกรรม สลับกับการเรียนตามปกติในสถาบันการศึกษา ในลักษณะภาคการศึกษาเว้นภาคการศึกษา เพื่อนำไปสู่การสร้างวิศวกรที่ทำงานเป็น และสร้างเทคโนโลยีได้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น เพราะฉะนั้นแต่ละหลักสูตรอาจกำหนดภาคการศึกษาสหกิจศึกษาในภาคการศึกษาใดก็ได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องให้นักศึกษากลับมาลงทะเบียนเรียนที่มหาวิทยาลัยอย่างน้อย 1 ภาคการศึกษา ก่อนจบการศึกษา เพื่อหลักการของระบบสหกิจศึกษาอย่างแท้จริง

นอกจากนี้เพื่อความต่อเนื่องในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ สาขาวิชาต้องมีการบริหารจัดการจัดส่งนักศึกษาไปร่วมปฏิบัติงานกับสถานประกอบการทุกภาคการศึกษา เนื่องจากที่ผ่านมาบางสถานประกอบการได้มีข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยมีการจัดส่งนักศึกษาสหกิจศึกษาแค่ 1 ภาคการศึกษาใน 1 ปีการศึกษา ซึ่งขาดความต่อเนื่องในการประสานงาน ส่งผลให้เกิดผลกระทบกับสถานประกอบการในกรณีที่ได้จัดตำแหน่งงานไว้รองรับนักศึกษาสหกิจศึกษาแบบระยะยาว ดังนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าว สาขาวิชาควรมีการวางแผนการศึกษาล่วงหน้าให้กับนักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 และหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบสหกิจศึกษาโดยตรงจะต้องมีการจัดทำปฏิทินสหกิจศึกษา เพื่อนักศึกษาสามารถเตรียมพร้อมในการเรียนและการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ

ตัวอย่างต่อไปนี้ คือ ภาคการศึกษาสหกิจศึกษา ปฏิทินสหกิจศึกษา และแผนการศึกษาล่วงหน้ากรณีมหาวิทยาลัยที่จัดภาคการศึกษาแบบ 2 ภาคการศึกษา 1 ภาคฤดูร้อน โดยนักศึกษากลุ่มเดียวกันสามารถเลือกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาได้ทั้งในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2 หรือชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1

⁶ โครงการสหกิจศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. เข้าถึงได้จาก http://www.eng.kmitnb.ac.th/faculty_staffs/coop สืบค้น ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2550

ตัวอย่างภาคการศึกษาสหกิจศึกษา

Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May
		ภาคการศึกษาสหกิจศึกษา (ชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1)					ภาคการศึกษาสหกิจศึกษา (ชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2)					ภาคฤดูร้อน	
Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	May

ที่มา : ฝ่ายสหกิจศึกษาและการฝึกงาน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ตัวอย่างปฏิทินสหกิจศึกษา

กิจกรรม	สัปดาห์ที่ (ระยะเวลาก่อนภาคการศึกษาสหกิจศึกษา)
นักศึกษายื่นยันสิทธิการไปสหกิจศึกษา	4 - 5
ประกาศตำแหน่งงานสหกิจศึกษา	6 - 7
นักศึกษาสมัครงานสหกิจศึกษา	8
อบรมเตรียมความพร้อมก่อนไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	9 - 11
คณะ/สาขาวิชา สถานประกอบการคัดเลือกนักศึกษา	12
ประกาศผลการคัดเลือกตำแหน่งงานสหกิจศึกษา	13
ปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา	14
กิจกรรม	สัปดาห์ที่ (ระยะเวลาภาคการศึกษาสหกิจศึกษา)
นักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	1 - 16
การนิเทศการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	8 - 9
สถานประกอบการประเมินผลนักศึกษาสหกิจศึกษา	15 - 16
สิ้นสุดการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	16
กิจกรรม	สัปดาห์ที่ (ระยะเวลาภาคการศึกษาสหกิจศึกษา)
นักศึกษาส่งรายงานทางวิชาการ	1 - 2
การสัมมนาและรายงานผลการปฏิบัติงาน	2
การประเมินผลรวมการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา	3

ที่มา : ฝ่ายสหกิจศึกษาและการฝึกงาน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ตัวอย่างแผนการศึกษาล่วงหน้าสำหรับนักศึกษาที่เลือกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ชั้นปีที่ 3

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

CEA-P01-F28 (T)

ฝ่ายสหกิจศึกษาและการฝึกงาน สำนักส่งเสริมและบริหารวิชาการ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Cooperative Education & Apprenticeship Section

Office of Promotional and Extension Services of Hatyai University

125/502 อ.พลพิชัย อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110 โทร. 0-7442-5000 ต่อ 204, 194 แฟกซ์ 0-7442-5467 www.hu.ac.th/coop

แผนการศึกษาล่วงหน้า นักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
(กรณีนักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่ 2 จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 142 หน่วยกิต)

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ชั้นปีที่ 1	ภาคการศึกษาที่ 1		ชั้นปีที่ 1	ภาคเรียนการศึกษาที่ 2		ชั้นปีที่ 1	ภาคฤดูร้อน	
100-112	Introduction to Computer	3	100-135	Man and Art	3	200-203	Organization and Management	3
100-113	General Sciences	3	100-150	Thai Language for Communication	3			
100-130	The Library Usage	1	100-152	English II	3			
100-134	Western Civilization	3	200-103	Computer application in Business	3			
100-140	General Psychology	3	600-205	English Phonology	3			
100-144	Principles of Economics	3						
100-151	English I	3						
	รวม	15		รวม	15		รวม	3

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ชั้นปีที่ 2	ภาคการศึกษาที่ 1		ชั้นปีที่ 2	ภาคเรียนการศึกษาที่ 2		ชั้นปีที่ 2	ภาคฤดูร้อน	
100-250	English III	3	100-120	Man and Environment	3			
200-100	Principles of Accounting I	3	200-205	Business Finance	3			
200-206	Principles of Marketing	3	200-209	Business Laws	3			
200-214	Public Relations in Bus.	3	600-202	Listening Speaking II	3			
600-201	Listening - Speaking I	3	600-203	Effective Writing Skills	3			
600-306	Readings in Business English	3	600-301	Translation I	3			
	รวม	18		รวม	18		รวม	

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ชั้นปีที่ 3	ภาคการศึกษาที่ 1		ชั้นปีที่ 3	ภาคเรียนการศึกษาที่ 2		ชั้นปีที่ 3	ภาคฤดูร้อน	
200-204	Human Resource Management	3	600-412	Cooperative Education	9	200-213	Office Management	3
200-306	Money and Banking	3				200-312	Management Information System	3
600-302	Translation 2	3						
600-303	Business English Writing I	3						
600-401	Business English Conversation I	3						
	รวม	15		รวม	9		รวม	6

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ชั้นปีที่ 4	ภาคการศึกษาที่ 1		ชั้นปีที่ 4	ภาคเรียนการศึกษาที่ 2		ชั้นปีที่ 4	ภาคฤดูร้อน	
100-148	Man an Society	3	200-417	International Business Management	3			
200-401	Ethics for Business	3	600-304	Business English Writing II	3			
600-305	Public Speaking in English	3	600-402	Business English Conversation II	3			
600-404	English for Secretaries	3	600-403	English for Hotel Business	3			
600-408	Critical and Analytical Reading	3	600-405	English for Tourism	3			
600-409	Business Research Writing	3	600-407	Note Taking & Report -Writing	3			
			600-410	Seminar in Business English	3			
	รวม	18		รวม	21		รวม	

(.....)
อาจารย์ที่ปรึกษาสาขาวิชา

(.....)
หัวหน้าสาขาวิชา

(.....)
หัวหน้าฝ่ายสหกิจศึกษาและการฝึกงาน

ที่มา : ฝ่ายสหกิจศึกษาและการฝึกงาน มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ตัวอย่างแผนการศึกษาล่วงหน้าสำหรับนักศึกษาที่เลือกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ชั้นปีที่ 4

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

CEA-P01-F28 (T)

ฝ่ายส่งเสริมและบริหารวิชาการ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Cooperative Education & Apprenticeship Section

Office of Promotional and Extension Services of Hatyai University

125/502 อ.พลพิชัย อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110 โทร. 0-7442-5000 ต่อ 204, 194 แฟกซ์ 0-7442-5467 www.hu.ac.th/coop

แผนการศึกษาล่วงหน้า นักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ
(กรณีนักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1 จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร 142 หน่วยกิต)

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ชั้นปีที่ 1	ภาคการศึกษาที่ 1		ชั้นปีที่ 1	ภาคการศึกษาที่ 2		ชั้นปีที่ 1	ภาคฤดูร้อน	
100-112	Introduction to Computer	3	100-135	Man and Art	3	200-203	Organization and Management	3
100-113	General Sciences	3	100-150	Thai Language for Communication	3			
100-130	The Library Usage	1	100-152	English II	3			
100-134	Western Civilization	3	200-103	Computer application in Business	3			
100-140	General Psychology	3	600-205	English Phonology	3			
100-144	Principles of Economics	3						
100-151	English I	3						
	รวม	19		รวม	15		รวม	3

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ชั้นปีที่ 2	ภาคการศึกษาที่ 1		ชั้นปีที่ 2	ภาคการศึกษาที่ 2		ชั้นปีที่ 2	ภาคฤดูร้อน	
100-250	English III	3	100-120	Man and Environment	3			
200-100	Principles of Accounting I	3	200-205	Business Finance	3			
200-206	Principles of Marketing	3	200-209	Business Laws	3			
200-214	Public Relations in Bus.	3	600-202	Listening Speaking II	3			
600-201	Listening - Speaking I	3	600-203	Effective Writing Skills	3			
600-306	Readings in Business English	3	600-301	Translation I	3			
	รวม	18		รวม	18		รวม	

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ชั้นปีที่ 3	ภาคการศึกษาที่ 1		ชั้นปีที่ 3	ภาคการศึกษาที่ 2		ชั้นปีที่ 3	ภาคฤดูร้อน	
200-204	Human Resource Management	3	100-148	Man and Society	3	200-312	Management Information System	3
200-306	Money and Banking	3	600-304	Business English Writing 2	3	200-213	Office Management	3
600-302	Translation 2	3	600-402	Business English conversation II	3			
600-303	Business English Writing I	3	600-403	English for Hotel Business	3			
600-401	Business English Conversation I	3	600-405	English for Tourism	3			
			600-407	Note Taking & Report Writing	3			
	รวม	15		รวม	18		รวม	6

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ชั้นปีที่ 4	ภาคการศึกษาที่ 1		ชั้นปีที่ 4	ภาคการศึกษาที่ 2		ชั้นปีที่ 4	ภาคฤดูร้อน	
600-412	Cooperative Education	3	200-401	Ethics for Business	3			
			200-417	International Business Management	3			
			600-307	Business Terminology	3			
			600-406	English for Mass Communication	3			
			600-408	Critical and Analytical Reading	3			
			600-409	Business Research Writing	3			
			600-410	Seminar in Business English	3			
	รวม	9		รวม	21		รวม	

(.....)
อาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์วิชา

(.....)
หัวหน้าสาขาวิชา

(.....)
หัวหน้าฝ่ายสหกิจศึกษาและการฝึกงาน

3. เมื่อมีการจัดแผนการศึกษาล่วงหน้าแล้ว มหาวิทยาลัยจะต้องมีการจัดหลักสูตรเตรียมความพร้อมทางด้านต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาให้มีความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานร่วมกับสถานประกอบการ เช่น การอบรมทักษะการสมัครงานและการสอบสัมภาษณ์ การอบรมบุคลิกภาพ การทำงานเป็นทีม เป็นต้น หรือบางมหาวิทยาลัยอาจจะมีการกำหนดรายวิชาเตรียมความพร้อมสหกิจศึกษา (Cooperative Education Preparation) โดยกำหนดค่างานวิชาให้มีหลักการ แนวคิด กระบวนการสหกิจศึกษาและระเบียบข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เทคนิคในการสมัครงาน ความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพื่อนำไปพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพของแต่ละสาขาวิชา เช่น การพัฒนาบุคลิกภาพ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร มนุษยสัมพันธ์ การทำงานเป็นทีม และระบบบริหารงานคุณภาพในสถานประกอบการ ตลอดจนวิธีการเขียนรายงาน และเทคนิคการนำเสนอผลงานทางวิชาการ เป็นต้น

สิ่งสำคัญที่มหาวิทยาลัยจะขาดไม่ได้ในการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ การเน้นย้ำให้นักศึกษาเคารพกฎระเบียบวินัยของมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ณ สถานประกอบการ ตลอดจนเรื่องของการมีจริยธรรมในการทำงาน ซึ่งจะสอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนาอุดมศึกษา ที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ประมวลความคิดเห็นจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องข้อหนึ่งว่า⁷ สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีความเป็นผู้นำ มีจิตสำนึกในการสร้างงานของตนเอง มีความคิดและวิจารณ์อย่างมีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ นำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติได้

4. มหาวิทยาลัยจะต้องมีการเตรียมสถานประกอบการที่เหมาะสมให้พร้อม โดยจะต้องมีการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจกระบวนการสหกิจศึกษาให้สถานประกอบการรู้จักและเข้าใจสหกิจศึกษา พร้อมทั้งจะเรียนรู้และพัฒนาให้นักศึกษาร่วมกับสถาบันการศึกษาอย่างแท้จริง ตลอดจนการเลือกสถานประกอบการที่มีสภาพ

แวดล้อมการทำงานที่ดี มีความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ที่จะเป็นส่วนสำคัญในการผลิตบัณฑิต นอกจากนี้มหาวิทยาลัยจะต้องร่วมกับสถานประกอบการในการคัดเลือคนักศึกษาให้เหมาะสมกับตำแหน่งงานเช่นกัน

5. การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยจะต้องมีการจัดตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาในแต่ละสาขาวิชา เพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการและติดตามผลการปฏิบัติงานและนิเทศการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ตลอดจนการประสานงานร่วมกับพนักงานที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษาและตรวจสอบรายงานวิชาการสหกิจศึกษาของนักศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบ ตลอดจนระยะเวลาการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ซึ่งการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาเพื่อดูแลนักศึกษาในสถานประกอบการนั้นควรจะทำให้มีความต่อเนื่องด้วย กล่าวคือ อาจารย์คนใดดูแลนักศึกษาในสถานประกอบการใดก็ควรจัดให้ดูแลนักศึกษาในสถานประกอบการนั้นอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ของการพัฒนางานร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัย

จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานสำคัญในการจัดกระบวนการสหกิจศึกษาให้มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของทุกฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นมหาวิทยาลัยจะต้องมีการวางแผนการจัดนักศึกษาเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาให้ต่อเนื่องเพื่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ กล่าวคือ เมื่อสถานประกอบการตอบรับที่จะรับนักศึกษาสหกิจศึกษาเข้าร่วมปฏิบัติงาน และมีการจัดตำแหน่งงานไว้สำหรับนักศึกษาสหกิจศึกษาแล้วนั้น มหาวิทยาลัยก็ต้องส่งนักศึกษาไปปฏิบัติงานในตำแหน่งงานที่สถานประกอบการจัดไว้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ด้วยกันทั้ง 2 ฝ่าย คือ สถานประกอบการมีแรงงานนักศึกษาปฏิบัติงานในตำแหน่งนั้นอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ต้องจ้างพนักงานในตำแหน่งนั้นและประหยัดเวลาในการสอนงานใหม่เมื่อมีการเปลี่ยนคนปฏิบัติงาน เนื่องจากมหาวิทยาลัยจะต้องจัดให้นักศึกษาที่ทำงานอยู่ก่อนเป็นคนสอนงานและส่งมอบงานให้กับนักศึกษาที่จะเข้าทำงานคนต่อไป ส่วนมหาวิทยาลัยเองก็ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายใน

⁷ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549)

การจัดหาสถานประกอบการใหม่ เพราะถือว่าได้มีการตกลงร่วมกันกับสถานประกอบการแล้ว

กล่าวโดยสรุปแล้วมหาวิทยาลัยจะต้องมีการเตรียมพร้อมตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร การประชาสัมพันธ์โครงการสหกิจศึกษา เอกสารประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน สหกิจศึกษาให้กับทุกฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง การเตรียมความพร้อมก่อนการปฏิบัติงานให้กับนักศึกษา การคัดเลือกสถานประกอบการและการประสานงานตำแหน่งงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการ ตลอดจนการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาเพื่อให้คำปรึกษาและนิเทศการปฏิบัติงานของนักศึกษาและร่วมกับสถานประกอบการในการดูแลนักศึกษา

การเตรียมพร้อมของสถานประกอบการกับโครงการสหกิจศึกษา

การที่สถานประกอบการเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษากับสถาบันการศึกษา สถานประกอบการสามารถประสานงานร่วมกับหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับตำแหน่งงานและจำนวนนักศึกษาตลอดจนงานด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัยที่ดูแลโครงการสหกิจศึกษาจะมีการนำเสนอโครงการสหกิจศึกษากับฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ หรือผู้บริหารของสถานประกอบการ เกี่ยวกับการจัดตำแหน่งงานสหกิจศึกษาให้เหมาะสมกับสาขาวิชาของนักศึกษาและสอดคล้องกับการบริหารงานของสถานประกอบการ

จากการที่นักศึกษาสหกิจศึกษาจะต้องทำงานที่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน ดังนั้นการมอบหมายงานให้นักศึกษารับผิดชอบ จะเกิดจากการร่วมมือระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษากับพนักงานที่ปรึกษาที่เป็นพี่เลี้ยงของนักศึกษา ตลอดจนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา ตามข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานประกอบการกับมหาวิทยาลัยในการปฏิบัติตามกระบวนการสหกิจศึกษาร่วมกัน

ที่ผ่านมาพบว่าเมื่อมหาวิทยาลัยจัดส่งนักศึกษาไปร่วมปฏิบัติงานร่วมกับสถานประกอบการในฝ่ายงานต่าง ๆ ตามตำแหน่งงานสหกิจศึกษาที่ได้ตกลงกันนั้น บางสถานประกอบการอาจไม่ได้แจ้งกระบวนการสหกิจศึกษาให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ กล่าวคือในขณะที่นักศึกษากำลังปฏิบัติงานอยู่กับฝ่ายงานที่ดูแลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาไม่เข้าใจรูปแบบและกระบวนการ

ของสหกิจศึกษา เนื่องจากไม่ได้รับข้อมูลจากฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์หรือผู้บริหารของสถานประกอบการ เพราะฉะนั้นหากสถานประกอบการไม่สามารถถ่ายทอดข้อมูลให้กับฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องทราบได้ สถานประกอบการสามารถแจ้งหน่วยงานกลางที่ดูแลโครงการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยชี้แจงรายละเอียดสหกิจศึกษาได้ตลอดเวลา

ดังนั้นเพื่อให้กระบวนการสหกิจศึกษาของนักศึกษาเป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพื่อให้นักศึกษาสามารถทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการมากที่สุด สิ่งที่สถานประกอบการจะต้องเตรียมพร้อมมีดังต่อไปนี้

1. ฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์ ทำหน้าที่ในการบริหารงานด้านนักศึกษาสหกิจศึกษาโดยประสานงานร่วมกับหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัยที่ดูแลโครงการสหกิจศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจในรายละเอียดของกระบวนการสหกิจศึกษา และถ่ายทอดให้กับผู้บริหารของสถานประกอบการ พนักงานที่ปรึกษา ฝ่ายงานที่เกี่ยวข้อง และชี้แจงนักศึกษาเรื่องการปรับตัวในสภาพแวดล้อมการทำงานและกฎระเบียบของสถานประกอบการ

2. จัดตั้งพนักงานที่ปรึกษา ให้เป็นผู้ดูแลนักศึกษาในการปฏิบัติงานตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา ซึ่งพนักงานที่ปรึกษาจะเปรียบเสมือนอาจารย์ของนักศึกษาที่จะเป็นผู้ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาทั้งเรื่องของงานและเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กร เพราะฉะนั้นพนักงานที่ปรึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญที่จะมีส่วนทำให้การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาสำเร็จไปได้ด้วยดี ทั้งนี้พนักงานที่ปรึกษาจะมีส่วนร่วมในการกำหนดหัวข้อและการตรวจสอบรายงานทางวิชาการของนักศึกษาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษา ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาและรายงานทางวิชาการของนักศึกษาตามความเป็นจริง

การเตรียมพร้อมของนักศึกษากับโครงการสหกิจศึกษา

นักศึกษาที่จะเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาจะต้องเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 หรือชั้นปีที่ 4 เพราะถือว่านักศึกษามีความพร้อมในระดับหนึ่งที่สามารถ

ปฏิบัติงานกับสถานประกอบการได้ ดังนั้นนักศึกษาที่จะสามารถเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาได้จะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

คุณสมบัติพื้นฐานของนักศึกษาสหกิจศึกษา

1. กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 (ภาคการศึกษาที่ 2) และชั้นปีที่ 4 (ภาคการศึกษาที่ 1)
2. ระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ใน 2 ปีการศึกษาแรกไม่ต่ำกว่า 2.00
3. ไม่เคยทำผิดระเบียบวินัยนักศึกษา เว้นแต่เป็นความผิดพลาดหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท
4. สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ไม่มีโรคประจำตัวที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานในสถานประกอบการ

คุณสมบัติที่หลักสูตรกำหนด

1. จะต้องสอบผ่านรายวิชาพื้นฐานที่แต่ละหลักสูตรกำหนดเป็นรายวิชาเงื่อนไขของสหกิจศึกษา
2. มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานขั้นพื้นฐานตามข้อกำหนดของสาขาวิชา
3. มีความประพฤติเรียบร้อย โดยสาขาวิชาให้คำรับรอง
4. มีวุฒิภาวะ และการพัฒนาตนเองที่ดีพร้อมที่จะปฏิบัติงานในสถานประกอบการได้
5. ปฏิบัติตามกระบวนการสหกิจศึกษาได้อย่างครบถ้วน
6. ผ่านการฝึกอบรมการเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติงานสหกิจศึกษาตามที่กำหนด

เงื่อนไขอื่น ๆ

1. ผู้ปกครองยินยอมให้ปฏิบัติงานสหกิจศึกษา
2. สามารถพักอาศัยในจังหวัดที่สถานประกอบการตั้งอยู่ได้

นอกจากนี้ นักศึกษาที่จะเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา จะต้องมีการติดตามข่าวสารการจัดหางานและประสานงานกับหน่วยงานกลางของมหาวิทยาลัยที่ดูแลโครงการสหกิจศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีการหมั่นฝึกฝนและเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการอย่างต่อเนื่องก่อนไปปฏิบัติงาน

สหกิจศึกษา ในขณะที่ปฏิบัติงานจะต้องมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจากพนักงานที่ปรึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถ และปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยหรือข้อบังคับของสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด และหากมีปัญหาในการปฏิบัติงานจะต้องรีบติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาทันที

ประโยชน์ที่สถานประกอบการได้รับจากโครงการสหกิจศึกษา

เนื่องจากสถานประกอบการเปรียบเสมือนมหาวิทยาลัยอาชีพของนักศึกษา และสถานประกอบการก็เป็นผู้ใช้บัณฑิตโดยตรง ดังนั้นการที่สถานประกอบการรับนักศึกษาสหกิจศึกษาซึ่งจะเป็นบัณฑิตในอนาคตเข้าร่วมปฏิบัติงาน สถานประกอบการจะได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาดังนี้

1. เกิดความร่วมมือทางวิชาการ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับสถาบันการศึกษา เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ในด้านการส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาและช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม โดยมีนักศึกษาเป็นสื่อกลาง
2. มีนักศึกษาที่มีความกระตือรือร้นและมีความพร้อมทางวิชาการระดับหนึ่งช่วยปฏิบัติงานตลอดทั้งปี ลดการว่าจ้างงานและค่าตอบแทนลง เพราะสามารถมีนักศึกษาสหกิจศึกษา เข้ามาปฏิบัติงานทดแทน หรือเป็นผู้ช่วยพนักงานและให้ค่าตอบแทนที่พอเหมาะกับลักษณะงาน (ทั้งนี้ให้เป็นไปตามนโยบายของสถานประกอบการ)
3. เป็นวิธีการช่วยคัดเลือกนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถตรงกับตำแหน่งงาน เข้าเป็นพนักงานประจำในอนาคต โดยสามารถลดเวลาในการสอนงานและเวลาในการทดลองงานลงได้
4. เกิดความร่วมมือกันทางวิชาการระหว่างผู้บริหารสถานประกอบการกับคณาจารย์ และนักศึกษาในการร่วมกันแก้ปัญหาให้กับสถานประกอบการ ซึ่งเป็นการลดภาระภายในองค์กร

ประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับจากโครงการสหกิจศึกษา

เนื่องจากที่ผ่านมาบัณฑิตยึดติดกับวิชาการ

มากขึ้นไป และมีการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติได้น้อยลง ดังนั้นโครงการสหกิจศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการและสังคมโดยรวม ซึ่งนักศึกษาจะได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาดังนี้

1. ได้รับประสบการณ์วิชาชีพตามสาขาวิชาเอก ที่เรียนมานอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน โดยได้เรียนรู้วัฒนธรรมการทำงานตามสาขาวิชาชีพ สามารถสร้างความมั่นใจในการประกอบวิชาชีพในอนาคตได้

2. มีส่วนช่วยให้ผลการเรียนในมหาวิทยาลัยดีขึ้น เพราะมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้นจากการนำประสบการณ์การปฏิบัติงานจริงมาประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เกิดการพัฒนาตนเอง การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความรับผิดชอบการจัดการ และความมั่นใจในตนเองมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ

4. เกิดการเรียนรู้วิธีการคิด การพูด การอ่าน การเขียนในเชิงวิชาการ และการวิเคราะห์ลักษณะงาน ตลอดจนสามารถสร้างทักษะการสื่อสารข้อมูล (Communication Skills) ให้กับตนเอง

5. ทำให้ทราบถึงความถนัดของตนเอง เพื่อนำไปเป็นประโยชน์ต่อการเลือกสายงานอาชีพในอนาคตได้อย่างถูกต้อง

6. จบการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพในการทำงานที่ดีกว่าบัณฑิตทั่วไป เพราะได้ผ่านประสบการณ์การทำงานที่มีประสิทธิภาพ และมีโอกาสได้รับการคัดเลือกเข้าทำงานก่อนสำเร็จการศึกษาหรือมากกว่าผู้ที่ไม่มีประสบการณ์การทำงานมาก่อน

ประโยชน์ที่สถาบันอุดมศึกษาได้รับจากโครงการสหกิจศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยถือเป็นหน่วยงานสำคัญที่จะต้องมีการปฏิรูปการเรียนรู้ของนักศึกษาหรือบัณฑิตที่จะร่วมงานกับสถานประกอบการ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่มหาวิทยาลัยจะต้องมีการสร้างกลไกเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาทฤษฎีในห้องเรียนกับประสบการณ์การทำงานจริงกับสถานประกอบการเพื่อ

การบูรณาการการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประโยชน์ที่มหาวิทยาลัยจะได้รับจากการจัดโครงการสหกิจศึกษามีดังนี้

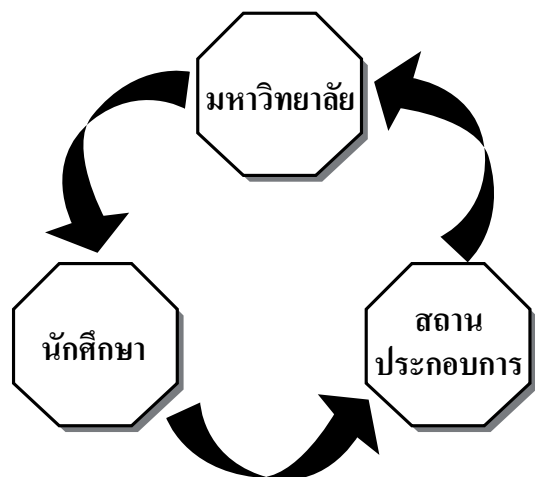
1. ทำให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างมหาวิทยาลัยและสถานประกอบการภายนอก ในการร่วมกันผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2. สามารถได้รับข้อมูลย้อนกลับและรับรู้ปัญหาที่แท้จริงในสถานประกอบการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับภาวะการณ์ปัจจุบัน

3. เพิ่มประสบการณ์ภาคปฏิบัติ และพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาในการนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงมาประยุกต์ให้เป็นปัญหาหรือประเด็นศึกษาในห้องเรียนได้

4. จากประสบการณ์การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการเป็นที่ปรึกษาให้กับสถานประกอบการได้ และสามารถบูรณาการการนำประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษามาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างผลงานวิจัย เพื่อประโยชน์ร่วมกันระหว่างสถานประกอบการและมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบของสหกิจศึกษา

จากแนวคิดสหกิจศึกษา กับการจัดระบบการศึกษา ให้มีการผสมผสานระหว่างการเรียนภาคทฤษฎีสลับกับการปฏิบัติงานจริงร่วมกับสถานประกอบการในตำแหน่งงานที่ตรงกับสาขาวิชาเรียน รวมทั้งการจัดทำรายงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยอยู่ภายใต้การดูแลของสถานประกอบการและอาจารย์ที่ปรึกษานั้น หากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัย นักศึกษา และสถานประกอบการ มีการร่วมมือกันในการสร้างสรรค์ และพัฒนางาน ก็จะทำให้แต่ละฝ่ายได้รับประโยชน์จากระบบสหกิจศึกษาอย่างแท้จริงตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา⁸ ที่ได้ดำเนินการจัดการศึกษาแบบสหกิจศึกษาขึ้น เพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้ โดยการขยายโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาขยายแหล่งการเรียนรู้ให้กับนิสิตนักศึกษาในสถาบันของตนออกสู่สถานประกอบการซึ่งเปรียบเสมือนมหาวิทยาลัยมีอาชีพที่ให้ความรู้ความชำนาญ และประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ และการอยู่ในสังคมการทำงาน ทำให้นิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถทั้งในเรื่องของวิชาการและวิชาชีพได้ ผู้การเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ของตลาดแรงงานและสังคมส่วนรวม ตามปรัชญาที่แต่ละมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ในการจัดโครงการสหกิจศึกษา เช่น สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ให้คำปรัชญาของสหกิจศึกษาว่า “เป็นเลิศทางวิชาการด้วยประสบการณ์จากงานจริง”⁹ มหาวิทยาลัยสยามให้คำปรัชญาของสหกิจศึกษาว่า “ร่วมเสริมคุณค่าให้บัณฑิต ร่วมสร้างความคิดสหกิจศึกษา”¹⁰ และมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ให้คำปรัชญาของสหกิจศึกษาว่า “มุ่งเรียนรู้คู่ประสบการณ์ เพื่อพื้นฐานความสำเร็จ”

บรรณานุกรม

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, รายงานวิจัย “การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการสหกิจศึกษานำร่องของประเทศไทย”. 2549.
- มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, รายงานการศึกษา ความคิดเห็นของสถานประกอบการ อาจารย์นิเทศงาน และนักศึกษาต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ปีการศึกษา 2548, โครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์. มีนาคม 2550.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, รายงานการวิจัยความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและคุณลักษณะบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่พึงประสงค์, สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. ตุลาคม 2549.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, แผนการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 9. 2545.
- มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, คู่มือสหกิจศึกษา (Cooperative Education Handbook). 2547.
- การดำเนินการโครงการพัฒนาสหกิจศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานำร่อง รุ่นที่ 1. เอกสารประกอบสัมมนา “สหกิจศึกษานำร่อง รุ่น 1 : สำเร็จหรือล้มเหลว”, สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา. 2546.

<http://www.mua.go.th>

http://en.wikipedia.org/wiki/Cooperative_education

<http://www.ceiainc.org/>

⁸ เอกสารประกอบสัมมนา “สหกิจศึกษานำร่อง รุ่น 1 : สำเร็จหรือล้มเหลว”. สำนักประสานและส่งเสริมกิจการอุดมศึกษา : 2546

⁹ โครงการสหกิจศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.เข้าถึงได้จาก http://www.eng.kmitnb.ac.th/faculty_staffs/coop สืบค้น ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2550

¹⁰ สหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม.เข้าถึงได้จาก <http://coop.siam.edu/index.php> สืบค้น ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2550

BUILDING EFFECTIVE ENGLISH TEACHER-MADE TESTS: A MAJOR KPI FOR THAI ESP TEACHERS

Preemon Nakarin¹

Introduction

Central to school's evaluation process are teacher-made tests. Such instruments are designed to appraise the outcomes of local classroom instruction. Generally, commercial standardized tests are too general in scope and too inflexible to meet the special requirements of each subject or group of students, plus other diversified elements involved.

Experienced educators and teachers know that “good” tests do not simply happen. Nevertheless, test construction all too often occurs at the last possible moment and in haste. This is unfortunate, since testing is an integral aspect of the total teaching-learning program. In preparing a test, the teacher needs to have a clear conception of how the test, together with the test results are to be functioned and used; and requires prior specification of instructional objectives and decisions regarding the sequence and method of instruction.

Educational and psychological testing can help individuals at all levels of schooling make better decisions. Testing data may be employed in placing students, formative evaluation, diagnostic evaluation, making selection decisions, arriving at curricular decisions, personal decision making and for summation purposes.

Consequently, it is very essential that the teachers, especially the Thai teachers who are involved and concerned in teaching ESP to Thai students, must have a good quality of competency, or KPI, in constructing effective teacher-made tests of the ESP courses taught and learned in schools of any level to competently evaluate the learning outcomes of the learners more effectively, by integrating their instruction and evaluation as one phase in an encompassing web of continual classroom planning.

¹ Assist. Prof. Dr.preemon Nakarin, Ph.D.
อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาดไทย

The Quality of English Teacher-Made Tests

A measurement device used in teaching-learning process should possess several qualities. Among the most important of these are reliability, validity and practicality. **Reliability** has to do with how accurately a measuring device, a test, measures what the teacher sets out to measure and the precision of the resulting score. **Validity** concerns whether a test measures what the teacher wants it to describe, represents all the components of what the teacher wants to describe and describes nothing else but what we want it to describe. **Practicality** regards the ease with which a test can be administered and scored. A good many statistical procedures are available to educators and teachers for evaluating these properties of this kind of teacher-made tests or any test. Here, we shall consider what each quality involves, although a statistical treatment is usually reserved for more advanced courses in education and psychology.

Reliability

In deciding upon or designing a measuring device, we are concerned with how accurately it measures what we intend to measure and the precision of the resulting score. Thus, we need to know whether it will yield a similar result under similar conditions if we again measure the property in which we are interested.

Reliability refers to the degree to which an instrument yields a consistent measurement of the same thing. For instance, if we take our temperature and the thermometer registers readings varying from 95 degree to 103 degree F when we are known to have a normal temperature (which is around 98 degree), we will have little confidence in the instrument. Nor will we feel easy with the measurement of a house taken by an elastic ruler.

We confront the problem of reliability when we administer an achievement test to our students. Would the students realize the same scores if they took the test last week, yesterday, tomorrow, or next week? Would their scores be the same had we provided another test with a differing sample of what we believe to be equivalent items?

These matters deal with how generalizable test results are over different occasions or over different samples of the same type of behavior.

A good many factors affect the reliability of a measuring device. The individuals taking the test may themselves change from one time to the next. Such changes include state of health, motivation, fatigue, emotional strain, attention, forgetting, guessing and training. The simple fact of having previously taken a similar test also introduces change.

Further, the task itself may change, since the second test usually contains somewhat different items. And finally, the test administrators may not adhere to the time limit rigidly or the scorer may not grade the tests in the identical fashion (especially those with essay-typed items). Such of these factors introduce some element of error to all test scores (Gronlund, 1976).

Validity

Perhaps the most important question we have regarding a measuring device is whether it measures what we want it to describe, represents all the components of what we wish to describe and describes nothing else but what we want it to describe. The matter is similar to the rule that the courtroom witness tell the truth, the whole truth and nothing but the truth. The extent to which an instrument serves the purpose for which it is intended is termed **Validity**.

If we are interested in the length of a desk, it is of little use to have a scale that determines its weight; instead, we require a ruler. Should we be interested in determining the language achievement of a group of students, we would need to prepare a test that adequately samples a variety of language skills. The score would represent a measure of each student's language proficiency. However, the score itself is not the student's proficiency but merely a record of a sample of the learner's behavior. Any appraisal regarding the students' proficiency is an inference from the number of problems the learners solve correctly. The validity of the score is not self-evident but must be established on the basis of adequate evidence (Thorndike and Hagen, 1977). Three basic types of **validity** are to be identified:

Content Validity, Criterion-Related Validity and Construct Validity.

Content Validity refer to the extent to which a test measures a representative sample of the subject matter content or the behavioral changes in which the ESP teachers are interested. Building the content validity of a test is equivalent to ascertaining how well it samples certain types of subject matter or behaviors. If the teachers are concerned with the vocabulary comprehension of a group of students, we would need to measure each student's performance on a sample of questions intended to represent an aspect of word learning achievement.

Criterion-Related Validity refers to the extent to which test performance is related to some other external measure. The teachers are, in effect, asking with what confidence they can generalize or predict from these test results how well a student will do on a **different** task. For example, a test may be used to estimate a student's **present language skill**. Thus, a dictation test may be interpreted as telling the

teacher about the accuracy with which a student can perform the necessary dictation from the boss in a company's office. This type of validity of the test can then be assessed by how well the student actually take dictation assigned to him in the office setting.

Or a test may be employed to make a **prediction about a student's future achievement**. Colleges commonly use academic aptitude tests as part of their admission procedures. The tests are designed to forecast the probability of a student's college success. The validity of the test can then be experimentally determined by administering the test to a group of upper secondary school students and then later assessing how well the test pre-dicted these same students' grades at the end of their first year in college.

Construct Validity refers to the extent to which some hypothetical trait is reflected in the test performance. Various psychological and educational tests seek to measure general traits (constructs) like a person's verbal fluency, com-prehensive skill, communicative ability, reasoning ability, spatial visibility and anxiety and so forth. Tests of these qualities are considered valid insofar as they reveal the traits being expressed in the way that our existing body of knowledge says such traits should be expressed. For instance, from what we know regarding assertiveness we would expect that a group of sales personnel should score especially high on a measure of assertive-ness and a group of librarians should score low.

Practicality

In selecting or devising a test, practical considerations need to be taken into account. A primary consideration is **the ease with which the test can be administered. The directions should be complete, simple and clear.** They should be in

written form. The more complicated the directions and the greater the number of subtests, the more likely errors will occur that distort the results.

The scoring of tests has traditionally been a particularly tedious, cumbersome and trouble-some operation. However, the trend toward practical objective tests, the availability of separate answer sheets and machine scoring have considerably eased many of the teacher's burdens.

The practicality of a test is also dependent upon the ease with which the results can be interpreted and applied to further instruction, solving and correcting classroom learning problems, such as diagnosing student weaknesses, structuring remedial instruction, organizing class groupings and things of this nature.

Functional English Teacher-Made Tests

Teachers are often as concerned with measuring the language ability of students to think about and use knowledge as they are with measuring the knowledge their students possess. In these instances, tests are needed that permit students some degree of freedom and diversity in their responses to the test questions. There are various types of teacher-made tests which have been formally in use in measuring the teaching-learning outcomes effectively in schools of all levels; namely, **essay tests, short-answer tests, matching tests, True-False tests and multiple-choice tests.**

Essay Tests

Some teachers claim that **Essay Questions** have a desirable effect on students' study habits. The questions of this type of test compel students to consider larger units of subject matter rather than preoccupying themselves with many isolated bits and pieces of knowledge. The test provide items/questions

in which students supply, rather than select, the appropriate answer. Usually, the students compose a response in one or more sentences, Essay tests allow students to demonstrate their ability to recall, organize, synthesize, relate, analyze and evaluate ideas and all of these good learning skills must reflect in their answers to the essay questions. The **major advantage** is that the essay tests provide students with an opportunity to integrate and apply their thinking and problem solving skills creatively. Rather than simply selecting a correct response, the student must supply an appropriate answer. As such, essay tests can provide an effective instrument for tapping higher level of reasoning.

Constructing essay test questions. In preparing essay questions, teachers commonly find it helpful to keep the following suggestions in mind.

1. **Phrase the question with sufficient specificity so students know what they are asked to do.** Avoid vague question with ambiguous wording. For example:

Poor: What is a cheque?

Better: Explain the definition of a "cheque" and its "function" in business.

2. The question should be written in a way that will elicit the desired response in terms of objectivity and evidence. This is especially important in asking students a question dealing with a controversial issue. Asking students "what is your opinion" or "what do you think" provides **no basis** for arriving at a generally acceptable answer. Instead, students **should be asked to marshal evidence and arguments in support of one or another position.** For example:

Poor: What is your opinion regarding the alienation business act?

Better: Considering pros and cons regarding the enactment of a new alienation business act, you are asked to outline evidence and arguments either in support of or in opposition to the enactment of the said new act.

3. When possible, **phrase a question in a novel manner**. For example:

Poor: Explain the effect of a meander upon the banks of a river.

Better: You are planning to purchase land along a meandering river. Would it be better to purchase land on the inside or outside bank of a meander? Give the reasons for your good choice.

Objective-Item Tests

Objective-item tests are of two types. The supply type asks the student to provide a short answer or to complete a blank. The select type provides the student with alternative responses in the form of **matching, true-false, or multiple-choice** items. Proponents of objective-item tests contend that they assure good content sampling and easy and reliable scoring. Critics say that the tests foster rote learning, encourage guessing, and neglect the cultivation of integrating and organizing skills.

Short Answer Tests

Short answer item tests are of two types:

A. Simple Direct questions (e.g. Who was the first president of the United States?) and

B. Completion Items (e.g. The name of the first president of the United States is)

These short answer items can be answered by a word, phrase, number or symbol. The short answer test is a cross between essay and objective

tests. The student must supply the answer as with an essay question but in a highly abbreviated form as with an objective question.

Short-answer items have a number of advantages. First, they reduce the likelihood that a student will guess the correct answer. Second, they are relatively easy for a teacher to construct. Third, they are well adapted to mathematics, the sciences and **foreign languages** where specific types of knowledge are tested. Fourth, they are consistent with the logical question-and-answer format as straight forward to the point, **no tricks**.

Matching Item Tests

The matching item test consists of **two parallel columns**. **The column on the left contains the questions to be answered**, termed **premises**; **the column on the right, the answers**, termed **responses**. The student is asked to associate each premise with a response to form a matching pair. For example:

Capital City	Nation
.....1. Paris	a. Denmark
.....2. Copenhagen	b. Spain
.....3. Lisbon	c. Portugal
.....4. Madrid	d. France
.....5. The Hague	e. Netherlands
	f. Hungary
	g. Germany

In some matching tests **the number of premises and responses are the same**, while in many others the premises and responses may be different as illustrated above.

The chief advantage of matching tests is that a good deal of factual information can be tested in minimal time, making the tests compact and efficient. They are especially well suited to **who, what, when** and **where types of subject**

matter. Moreover, students frequently find the tests fun to take because they have puzzle qualities to them.

The principal difficulty with matching tests is that teachers often find that **the subject matter is insufficient in quantity or not well suited for matching items.** The test of this type should **be confined to homogeneous items containing one type of categorization of the subject matter,** for instance, authors - novels; inventions - inventors; major events - dates; terms - definitions; foreign words - English words equivalents; rules - examples; and the like.

True - False Items Tests

The true-false item tests consist of a declarative statement that **the students are to read and judge the given statements or items to be either correct or incorrect.** Each question contains only two possible answers. Teachers find that the true or false items are easy to construct and score and that even students who are rather poor readers can cope with them.

However, the true-false items found on this type of test are too often focus upon unimportant pieces of information. The chief exceptions have to do with questions distinguishing between facts and opinion and in identifying cause-and-effect relationships. Further, since there are only two alternatives, the students have a fifty-fifty opportunity of guessing the correct answer on chance alone.

Multiple-Choice Items Tests

The multiple-choice question is probably the most popular as well as the most widely applicable and effective type of objective tests. It consists of two parts: (1) the **stem, which states the problem or question** and (2) a list of **three to five alternatives, one of which is the correct**

or best answer and the others function as “distractors” or incorrect options that draw the less knowledgeable students away from the correct response. **The stem may be stated as a direct question or as an incomplete statement.** For example:

Direct Question: *What is the capital city of Denmark?*

- A. Paris**
- B. Lisbon**
- C. Copenhagen**
- D. Rome**

Incomplete Statement: *The capital city of Denmark is Paris*

- A. Lisbon**
- B. Copenhagen**
- C. Rome**

The chief advantage of the multiple-choice tests is its versatility. For instance, it is capable of being applied to a wide range of subject areas. In contrast, short-answer tests limit the test writer to those content areas that are capable of being stated in one or two words. And a multiple-choice question greatly reduces the opportunity for the students to guess the correct answer from one chance in two with a true-false test to **one in four or five, thereby increasing the reliability of the test.**

In preparing the objective multiple-choice test questions, teachers commonly find it helpful to keep the following suggestions in mind.

1. Test students for important information and avoid trivia. Teachers should resist the temptation to take the easy way out.

2. Write the items clearly; avoid excessive verbiage-too many unnecessary difficult words; inappropriate choice of words; and

awkward sentence arrangement. Consider the following examples (the answer is option b.):

Poor: *The formulation of hypotheses*

- a. is required to accomplish a descriptive study*
- b. guides the direction of research*
- c. states scientific fact*
- d. is proven correct by research*

Better: *A hypothesis is a statement that a research*

- a. employs as a technique for collecting data*
- b. uses as a guide in defining the nature of the study*
- c. accepts as a proposition of scientific facts*
- d. proves correct in the course of scientific investigation*

3. Do not give the correct answer away with irrelevant clues. For example: in the following illustration the use of the indefinite article “an” gives the answer “electron” away since it begins with a vowel:

Poor: *A subatomic particle that has a negligible mass and carries a unit negative electrical charge is an*

- a. proton*
- b. neutron*
- c. molecule*
- d. electron*

4. Make each item independent of other items. Teachers should avoid writing items that are interrelated, like the following: (the answers to the two questions are respectively d. and c.)

A type of radiation that travels at the speed of light is

- a. a beta particle*
- b. an alpha particle*
- c. a cathode ray*
- d. a gamma ray*

This type of radiation has the following charge

- a. positive*
- b. negative*
- c. no charge*
- d. electric*

5. Avoid the use of negative questions.

More errors in interpretation are associated with a negative question. For example (the answer is option a.):

Poor: *The nucleus of the following element does not contain neutrons*

- a. hydrogen*
- b. sodium*
- c. helium*
- d. neon*

Better: *With the exception of the following element, the nuclei of all elements contain neutrons*

- a. hydrogen*
- b. sodium*
- c. helium*
- d. neon*

6. Avoid lifting a statement verbatim from a textbook or other sources. Verbatim statements are frequently ambiguous when **they are used out of context.** For example:

Poor: *Shale is clay that has become rock, mainly by prtessure.*

Better: *Clay that has become rock through the action of the earth's pressure is termed shale.*

Conclusion

The English teacher-made tests should contain clear and concise directions. The students should be provided with a brief statement of the purpose of the test. Also, the students should be informed as to the length of time available for completing the test, the procedure for recording the answers and how the test is to be scored. This information should be provided in the form of written directions.

With inexperienced students test-takers, it is advisable to provide practice-test items to verify and check that the directions are understood by the students test-takers.

Where appropriate, the students should be instructed as to what to do about cheating or misbehavior during their taking the tests.

The items comprising an objective test can be arranged in a manner to assist both the student test taker and the teacher scorer. Measurement experts recommend that items be grouped together

according format: short-answer, matching, true-false and multiple-choice tests. Within each test type, those items dealing with the same subject matter can be placed together. This will present the students with orderly, integrated arrangement, rather than a disorganized mosaic of just so many bits and pieces of knowledge.

Finally, educators advise that the test items be arranged in order of their difficulty, from easy to hard. Most commonly, the test will begin with ***true-false items, followed in order by matching items questions, short-answer items, multiple-choice questions and finally essay questions.***

References

- Gronlund, N.E. (1976) **Measurement and Evaluation in Teaching**. 3rd ed. New York: McMillan.
- Thorndike, R.L. and Hagen, E.P. (1977) **Measurement and Evaluation in Psychology and Education**. 4th ed. New York: Wiley.
- Experiences obtained from the English teachers trainings projects conducted during 1970-1973 by the Educational Region 2 Supervisory Unit for the English teachers of elementary and secondary schools in the four Southern Border Provinces of Satun, Yala, Pattani and Narathiwat.

Bridging the Aural-Oral English Gap

Eric Allyn¹

Abstract

This paper reports on the observations of a native speaking teacher of English, teaching for more than six years in Thailand and a year in China. Despite many years of EFL² study, students in both countries have severe listening comprehension and oral skills. This paper examines reasons for this aural-oral (listening-speaking) English gap and suggests ways non-native English teachers can effectively address them, using inexpensive digital media and a computer. He also argues that non-native English teachers can be qualified to teach listening and speaking skills and suggests ways they can do so effectively.

Aural-Oral English Gap in Thailand and China

In both Thailand and China, English is generally taught strictly as an academic subject, with an emphasis on testable results and a particular focus on grammar, reading and writing. In fact, many Thai and Chinese English teachers are deeply committed to grammar, because of traditional teaching methods, as well as an inappropriate feeling of inadequacy to teach English. Although they probably know well the needs of their learners, they're forced to adhere to a standard syllabus and to use outdated, painfully uninteresting textbooks that are as boring to teach, as they are to learn.

Since rote learning predominates in both countries, many L2³ learners are able to memorize grammar and writing skills sufficiently to pass exams and these "skills" are generally promptly

¹ Faculty of Liberal Arts, Hatyai University. This paper was presented at Inaugural International Conference on the Teaching and Learning of English in Asia, 14-16 November 2005, in Penang, Malaysia. Copyright © 2005 by Eric Allyn. It was modified in 2007. A special thanks is extended to Asst. Prof. Dr. Preemon Nakarin, Athitha Kongsup, Etienne Vorster, Grace Pandian and Worachart Amornpinyokiat for their valuable assistance.

² In this paper, EFL refers to English as a Foreign Language and may includes ESP (English for Specific Purposes, English for Special Purposes), as opposed to ESL (English as a Second Language).

³ L2 is an abbreviation for Language 2, or second language, or a language that is not the mother tongue (L1).

forgotten shortly after exam week. There is little, if any, emphasis on speaking beyond drilling, and on listening beyond irrelevant, scripted dialogs performed by actors. So, we should not be surprised that our learners are so handicapped in listening and speaking skills.

Many of my Thai learners who aren't English majors are, frankly, hostile toward English, with good reason. Grammar rules are highly unlikely to influence a student's ability to decode even the simplest English message or produce an accurate spoken statement. It is difficult to convince learners who have been bored to numbness in English classes that they have a significant need for it anyway-after all, almost all of my learners are unlikely to meet a native-speaker. If they meet an English speaker at all, they'll likely meet a non-native one, probably someone from Asia.

However, there's no debate that English is a necessary skill, as important as is typing and computer skills, for a variety of purposes. As Michael Lewis (1993) asserts, "The ability to speak English, even a little, is a genuinely life-enhancing skill." There is little doubt that our learners will need English skills in the future and those who have significant language skills will have a better future. Our young learners, like most young people anywhere, generally aren't very future-oriented and this is particularly true of Thai learners. It is difficult to motivate our learners, but clearly most learners I meet haven't had a very pleasant experience with English learning. They seem to view English as an experience on par with a root canal. Much of their inhibition about using English is rooted in their fear of grammar errors, not really "shyness" as is constantly asserted by many teachers and students themselves. And those students who enjoy studying English are shocked to realize that

their eight to ten years of study has not prepared them to understand much of what comes out of a native speaker's mouth!

I think a good argument can be made that English is taught backwards in Thailand and China backwards-and that grammar should be reserved for more advanced learners.

Start with the Ears

If they (the learners) cannot hear English well, they are cut off from the language... If they cannot be understood easily, they are cut off from conversation with native speakers.

- Judy B. Gilbert, 1984

The more I teach, the more I'm convinced that current teaching methodology in Thailand and Asia is fundamentally unnatural and that we need to begin with students' ears. I'm not the first to assert this; many native and non-native English teachers have been arguing the case for years. However, there is strong resistance to the suggestion by EFL teachers themselves-after all, they were taught to swallow and cough up English grammar, and they were taught to teach English that way as well. Administrators are also resistant-it seems like boat rocking. Today, however, we have rich, inexpensive resources that allow us the opportunity to truly prepare learners with English skills that naturally build upon each other.

A child does not begin learning his language with reading, writing, or grammar-he begins with listening. Every Thai and Chinese non-native speaker-including English teachers-with good speaking skills reports that they did a lot of listening.

I'm not arguing that learners cannot learn English by focusing on other skills and, in fact, each skill contributes and builds on others skills.

Listening skills are fundamental to development of speaking skills, just as reading skills are fundamental to writing skills. Most learners will benefit most by doing a lot of listening as soon as they begin their EFL education, but even higher-level students show significant improvements in listening comprehension and speaking when taught listening strategies.

Initially, the key focus should not be on comprehension as much as tuning one's ear to the suprasegmental features of English-intonation, stress, rhythm, as well as pronunciation. Learners have a natural curiosity about what English speakers on an audiotape or videotape are saying, but they must be first taught to recognize accurately English phonemes, or they cannot accurately reproduce them and cannot move on to the next step, recognizing spoken words-word boundaries-in streaming speech.

My students are anxious about listening, because they've never been taught effective listening strategies. They've not been taught aural discrimination skills, to *not* listen to every words spoken⁴, to identify thought groups (tone groups), to distinguish prominence in word recognition, or to develop their skills to bring their life experience to a listening task in order to anticipate and guess speaker's meaning. Their awareness of the role of intonation, stress and rhythm in speech is weak or non-existent. They haven't been taught much about the baffling things we do in English speech: stress, intonation, weak forms, elision, assimilation, using fillers, pauses, repetition, self-correction, interruptions and all the discourse features used to signal a speakers' intention.

An easy, effective and essential listening exercise is having learners picking out words they recognize from an audio taped or videotaped

conversation. Word recognition is not an easy process in language learning, but it is the foundation for both aural and oral English skills.

Research has shown that reading to children improves their language abilities in a variety of ways, including sound discrimination skills, vocabulary range and even reading and writing. Skilled non-native English teachers could read stories in English to students at all levels and ages or use books-on-tape in class. Familiar stories are useful, because they allow students to focus less on plot and characters and more on language features, such as tone and rhythm. Teachers can select well-known Western stories, such as *Beauty and the Beast* or *Peter Pan*, and translations of native stories. Shadow reading-reading aloud with a speaker-can be useful in giving students a feel for intonation, stress and rhythm.

Audiotapes have their place in the classroom, of course, but I sense that listening to them is unnatural as well and their strategic use is limited. They require a tremendous amount of concentration by learners-learners actually become exhausted during lessons. However, like a child learning his native language, an EFL learner would benefit by exposure to visual cues, such as facial expression, gestures, body language to derive meaning. Teachers use these all the time, which is why a teacher is more effective than an audiotape.

Try this with a learner without making a gesture or moving your eyes: "Please give me that red book." Most are unlikely to figure out the request unless repeated numerous times and she or he makes several trial-and-error attempts.

Ideally, we should include as much audio-visual material as we can-English videotapes or

⁴ There are, however, good arguments for teaching students word-for-word oral discrimination (see R. Cauldwell (2005)).

CDs of movies⁵, movie trailers, TV shows, documentaries, television broadcasts and even music videos. This material is becoming more readily available and inexpensively for use in classrooms with computers connected to a TV or projector. This material is not only effective in advancing students' listening skills-and ultimately improving speaking skills-but can be compelling enough to get even the most restless learners to want to know what's going on.

For learners, like mine, who have had years of study but little strategic listening training, I realized that the most fundamental part of any language-phonemes⁶ are essential and had been completely ignored. When I pronounce the word *computer* (a loan word in Thai) as it is written in Thai-**kawm-pew-dhuh**⁷, a learner understands. If I say *computer* normally, most of my learners would not understand (and, in fact, in one instance, a learner who eventually did understand invariably pronounced it the Thai way for the benefit of his peers).

My students have not correctly learned many vowel sounds. Words like *mitt* and *met*, *hit* and *heat*, *hat* and *hate* are often confused, and learners do not at all recognize *book* / *look* / *foot*, *cup*, or *hot* (Am.). I was strongly against using minimal pairs without a context, because I believed that context would cue learners to guess the correct word. Context did not help.

As a study by Steve Tauroza (1998) has shown, context doesn't help learners recognize

new English vowel phonemes⁸ (such as, for Thai learners, the /i/ in *hit*, /e/ in *met*, /oo/ in *book*, /u/ in *cup*, and /o/ in *hot*). None of these exist in Thai and, compounding the problem, Thai textbooks and dictionaries use Thai-character substitutes. Tauroza's study suggests that learners expect an English word to be pronounced the way they learned it (either erroneously taught by a teacher or via Thai-script pronunciation), which is why Thai learners understand each other better than they do a native speaker and why I can make learners understand the word by mimicking their mispronunciation.

Herron and Seay (1991) showed that learners make better progress with authentic, natural material. Native-speaking teachers who slow their speech unintentionally mislead their learners into a habit of processing speech word-for-word.

Interestingly, another study by Steve Tauroza (1992) showed that EFL learners don't find it more difficult to recognize words when their final consonants are blended or dropped (assimilated or elided) than when it was fully pronounced. He concluded that students needed help in their ability to recognize words in continuous speech. He suggested that intensive listening be kept to short segments of language of two or three words as useful in the initial stages of language learning.

A targeted listening activity is also useful. Students listen for the word or phrase a word or word group from an audio or video segment that

⁵ Inexpensive DVDs played on a classroom computer give the teacher control over delivery and the choice of using English subtitles. Subtitles have been shown to significantly enhance student's comprehension skills (Kikuchi, 1997; also various citations in Guillory.)

⁶ "A phoneme is a range of sounds that are treated as equivalent by a speech community. The phoneme inventory for English was charted over 100 years ago by Pitman, Ellis, Jones and Sweet. They were all searching for the minimum number of phonemes required to graphically represent educated southern English speech sometimes referred to as BBC English or RP. They all agreed on 34 pure phonemes. The number with combinations, however, varied from 40 to 50." – Bett, Steve. Newsletter "Can we pin down the number of phonemes in English?" <[http://victorian.fortunecity.com/vangogh/555/ Spell/phon-inv-art2.html](http://victorian.fortunecity.com/vangogh/555/Spell/phon-inv-art2.html)> March, 1999.

⁷ *Kawm* middle tone/long duration, *pew* middle tone/short duration, *dhuh* falling tone/long duration. English speakers perceive the falling tone in Thai words as strong syllable stress.

⁸ I have intentionally avoided use of IPA in this paper, to avoid potential printing problems.

is pre-taught.

Listening appears to be a passive exercise, so learners and teachers often discount its value. In fact, listening is an extremely active exercise, requiring a lot of concentration and processing. Listening is an essential human activity that is necessary in order to produce speech. Very young pre-verbal children do a lot of listening, of course, and are seemingly suddenly able to produce nearly grammatically correct statements. They subconsciously absorb patterns. While we must be careful not to equate EFL learning as similar to the process a child undergoes, I believe that all learners absorb and notice patterns.

I noticed a similar phenomenon of pattern-noticing when learning Thai and suspect that a lot of it was also subconscious. Good non-native English speakers who have done a lot of listening most likely subconsciously and consciously notice patterns. As teachers, we can expedite this natural process by pointing out patterns during listening exercises.

I don't think we can underestimate the value of listening in language acquisition.

Transliteration: Recipe for Communication Disaster

My Thai learners have to learn three "alphabets"-Thai, Roman and the Roman-letter based Royal Thai transliteration system. My Chinese learners have to learn four-Chinese, Roman, the Roman-letter based Pin Yin transliteration system and the International Phonetic Alphabet (IPA).

Except for IPA, if correctly taught, these systems clearly cause confusion among learners. Because of Thai transliteration, the letters T and P and digraphs Th and Ph are regularly confused. English-Thai and Thai-English dictionaries are full of phonemic errors (e.g., *boy* is mistakenly transcribed as *bawy*), where the same sounds exist

in Thai, as well as substitutions when sounds don't exist. For this reason, English-Thai and Thai-English dictionaries need to be banned. There's the same problem in China with Pin Yin.

My Thai learners learned to spell English words by rote, and cannot sound out words for which they have forgotten the pronunciation. This must make reading a frustrating experience. They've learned pronunciation both from teachers and from transliterated Thai, of which makes listening almost a futile one. When I speak English, my students literally cannot believe their ears. As a remedial measure, I must make heavy use of PowerPoint or the whiteboard so students understand important things I'm saying.

It is important for teachers to recognize that transliteration is a recipe for communication disaster, and why.

Thai learners pronounce these words the same:

mad mat mass mast math

Thai has only eight terminal consonant sounds available. Each of these words, when transcribed into Thai, must end in a /t/ sound.

Most of my learners are unable to hear the final sounds on those four of the five words unless written on the board even when I overemphasize the terminal sounds. Unfortunately, ten or fifteen minutes after a drill, the majority of my learners are unable to reproduce the correct final sounds, reverting to habitual mispronunciations.

Of course, one of the first things EFL learners is taught is the Roman alphabet; however, they are not explicitly and methodically taught the phonemes we make in English. The task is daunting, because, as Allyn (2006) in an in-progress study writes:

[Arguably] 32 English phonemes can be classified as non-native to Thai.

Four vowel phonemes are non-native to Thai. And three vowels have phonemes actually miss-assigned. And two native Thai phonemes are problematic because a consonant cannot follow them.

Nine English consonants are non-native to Thai, but 14 terminal consonants cannot be articulated in Thai, and so 23 consonant phonemes can be arguably considered as non-native English phonemes.

The key point is that so many of my learners cannot aurally discriminate English phonemes that don't exist in Thai or that cannot exist as terminal phonemes⁹. They must unlearn the "Thai spelling rule" that most terminal consonant change sounds, and they can only do this when they can produce the correct phoneme. If we begin with phonemes when learners start their EFL education, and if we are diligent in discouraging transliteration of English pronunciation, learners will be equipped to listen and comprehend spoken English better and to speak better.

This past semester, I've adapted a couple of lessons given to American elementary students in which related voiced and unvoiced consonant and digraph phonemes are covered. The concept of voicing is important for EFL learners so they can correctly discriminate and produce sounds not made in L1, such as voiced and unvoiced /th/. I focus on terminal phonemes that Thai learners

change, such as /b/, /g/, /s/ and /d/.¹⁰

While not scientific, my pre-intermediate learner's ability to recognize spoken words dramatically improved on their midterm listening examination. They demonstrated substantially fewer consonant and vowel confusions, as compared to their initial examination conducted at the beginning of the semester.¹¹

In addition to mistranslation errors and the impossibility of transliterating English pronunciation, I forbid students from transcribing as well as using Thai-English dictionaries for another reason.

Both Chinese and Thai are tonal languages, and transcription forces a tone. As a result, syllable stress-which is critical to English-is destroyed.

An English listener will understand "university" when the vowel sound is extended for a long period: univeeeeeeeeeeeeeeeeeersity.

(which is how I teach syllable stress in addition to the use of rubber bands¹²) but are less likely to understand when the stress is misplaced, such as: universiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiity.

Students need to be taught that word stress is essential and how to use an English dictionary to identify syllable stress. Focus on strong syllable stress pays off in training our learners to identify word boundaries. According to John Field:

The research of Anne Cutler and her

⁹ The eight terminal phonemes in Thai are /K/, /M/, /N/, /Ng/, /P/, /T/, /W/ and /Y/.

¹⁰ In Thai, /b/ changes to /p/, /g/ to /k/ and /s/ and /d/ change to /t/. Consonant clusters (space, spree, last, rasp, etc.) also need special attention, but are easier to teach when students know English phonemes.

¹¹ However, my unpublished research suggests that these improvements are short term. By the final examination, a significant number of students actually regressed. Testing on non-English majors has suggested that phoneme perception errors may be fossilized. Flowerdew and Miller (2005) suggest why: "By the onset of puberty, however, it seems that the brain has programmed all the phonemes it is willing to recognize into a fixed set of categories." (p. 31)

¹² I pass out rubber bands, which students place on their thumbs. I have them stretch the rubber band on the stressed syllable of a word. This kinetic exercise allows students to both hear and feel syllable stress.

associates . . . suggests that native listening use a *strong-syllable* strategy, based on the premise that each stressed syllable marks the beginning of a new word. This strategy pays dividends. . . . Cutler and Carter (1987) calculated that some 85.6% of all content words in running speech are either monosyllabic or stressed on the first syllable.

Culture Barriers

Native English teachers in many English countries report a baffling classroom phenomenon: learners often confer in L1 before answering a question. Many chalk this up to fear of making mistakes, but I suspect that the cooperative and communal nature of Asian societies rewards helping one's brother or sister (this also includes cheating on homework and exams). In other words, in an Asian context, feeding answers to a peer is expected and culturally appropriate. Impatient teachers inadvertently teach learners the importance of coughing up a correct response, adding to the pressure to produce and encouraging skilled learners to help.

However, a learner needs time to decode a message and formulate a response; so faster, more skilled learners supplying answers rob a learner the opportunity to develop decoding and response skills.

It is more helpful when non-native teachers limit their use of L1 to explaining concepts, because the cost of excessive L1 use in the classroom to learners is too high. By translating everything, we are producing learners who are handicapped in aural-oral English skills. Instead, learners should be encouraged to discover meanings for himself or herself, whether it is a new word (exploring context) or a listening exercise.

Guessing is an important skill we all use all the time when listening to people in our native

language and it should be encouraged in English as well.

We all know the stereotype husband who is reading a newspaper while his wife babbles on in English. She suddenly says, "So, it'll cost \$1,000."

"What?" he exclaims.

"To put in the new drapes," she pouts. "You weren't listening to me."

"Sure, I was. I just didn't believe my ears."

This is a listening strategy that learners can employ in conversation, as well as "I'm sorry, can you please repeat that?"

Another cultural barrier is that learners don't speak up in class when they don't understand or cannot hear. Rooted in this problem is the teacher-centered tradition of teaching. Students have learned that doing so has consequences (e.g., "You're stupid" or "You weren't listening to me, were you?"). My Chinese students reported that they were punished severely if they interrupted the teacher with a question.

The concept of face is a difficult one for Westerners to comprehend. Yet it is so fundamental to Asian identity that non-native teachers need to be reminded of its importance. One of my students in China made a valiant effort to overcome what I perceived as shyness to speak in class. He became one of my most active students. I asked one day whether he lost face if he made an error in English class.

"Yes," he admitted.

"Then, how can you talk so much in class?"

"Well, I decided that my education is more important than my face," he told me.

I told this story to my Thai learners. A Thai student was so inspired that he is now one of my most risk-taking students.

I reward effort, because I know that language learning is something that only can be accomplished by actually doing it. Language is a very personal expression of one's self-ideas and feelings-and these are fragile things that teachers must handle with care. Self-expression is the goal, not grammatical correctness. To help motivate students, I tell them that they can say in English what they *really* think and feel, which they cannot do in Thai.

Non-native speakers can better prepare students by rewarding effort with praise, reassuring students that mistakes are an important part of learning, and encouraging students to speak up when they don't understand and ask questions. Slower students need to be comforted with assurances everyone learns at their own pace and that, with persistence, their skills can catch up with others.

Non-Native English Teachers are Qualified

One might argue that listening and speaking skills are not emphasized by non-native English teachers, among reasons, because:

1. Most non-native English teachers feel they have poor speaking skills and are unable to judge accurately students' skills.
2. Resources that feature natural English as it is spoken by native speakers are rare.
3. Listening and speaking skills aren't easily testable by non-native speakers.
4. Large classes are not suitable for speaking exercises.

These are valid excuses, although they are not necessarily insurmountable challenges.

1. Teachers are not confident of their English teaching skills

It is widely believed in Asia that native English teachers are best qualified to teach English, but the evidence just isn't so. Simply put: A teacher trained well to teach English is qualified to teach English.

All teachers must be aware of their strengths and, as humbling as it is, their weaknesses. It is reasonable to expect that a non-native speaker will have an accent and will produce both pronunciation and grammatical errors. Good teachers continue to learn about teaching as they teach, and good English teachers continue to learn English. The goal is not to produce native-like speakers, but learners that are inspired and capable of learning the language on their own. With a focus on listening skills, we can produce learners capable of comprehending and appropriately responding to English, and this can be well accomplished by a non-native English teacher.

Non-native teachers should limit the use of textbooks during listening and speaking lessons. It must be remembered that reading lessons is not producing language. When students read aloud, it is a reading exercise.

Non-native speakers should be using a lot of recorded media-audiotapes, CDs, films, music videos, commercials, TV shows, etc. The Internet is a valuable source for this material. Thai subtitles should be avoided when showing films-students do not listen when reading Thai. In fact, English subtitles shouldn't be used either when the lesson goal is developing a particular listening strategy. Again, teachers must be prepared for their learners to be frustrated; after all, they want to understand what they hear. Teachers need to recognize that the frustration learners experience is a normal part of the process, and not give in to it; instead, they must assure them listening comprehension is a gradual process at first.

2. Lack of resources.

I have a particular distaste for most audiotapes supplied by publishers with textbooks - it is a rare dialog that is authentic English. However, if it is all the teachers have available, it is better than nothing.

Human speech is not a neat business, as noted by Herron and Seay, and teachers should not choose neat, scripted material supplied by most textbook publishers. Speakers pause, change subjects abruptly, restate, and pepper their stream of speech with discourse markers-*um, er, like, and you know*. In streaming speech, we link sounds, drop syllables (elision), and change sounds (assimilation). All these features can be taught. They repeat or restate themselves, which makes listening to authentic material valuable. Learners need to be exposed to authentic spoken English from the beginning. Listening comprehension is a gradual skill built upon by practice as well as guidance from the teacher. English speakers come with a variety of accents, which learners need to be exposed to-including native and non-native speakers.

The early stages of developing listening skills cannot be focused on meaning as much as word and phrase recognition, so any authentic material will do.

Teachers unnecessarily worry that material will be too difficult to understand, but they are underestimating their learners. Both native and non-native English teachers are guilty of this. But students must be challenged in order to apply the skills taught them; students are often surprised by what they can accomplish. The lyrics of many English songs and music videos are actually quite difficult to understand, even for native speakers,

but because learners are so attracted to popular music, they are often highly motivated to understand and do remarkably well at isolating and recognizing words and phrases they know or are pre-taught. Since popular music is rich in authentic English, they are valuable. Lyrics are easily “Googled”-found using the popular Internet search engine, Google.com.

I use American television dramas¹³, and make decisions about what lexical items to pre-teach and what not to. I don't want my students to fall into the habit of listening word-for-word; instead, I guide them to trust their ears and to interpret the gist of a conversation, as I believe this skill equips students to continue listening activities on their own. When I pre-teach lexical groups, I push my students to listen for them in a short passage in order to build their word discrimination skills.

The Internet is a treasure trove of resources for English teachers. There is a wealth of lesson plans, studies, teacher's forums, and audio and visual material

3. Listening and speaking skills aren't easily testable by non-native speakers.

Simply stated, non-native speakers should not be concerned about testing these skills at a native-like level. Each lesson taught has a goal that the teacher expects the learner to achieve, so that's what is tested.

For example, students need to be taught both elided and non-elided pronunciations of words like *mem-ry* and *memory*, *fam-ly* and *family*, and *veg-table* and *vegetable*. On a quiz, students can identify the correct number of syllables spoken by a native speaker on audiotape.

Assimilation, in which sounds are

¹³ Comedies, although rich in lexical items and context, tend to be too complex for its humor to be appreciated. Because mouth movements are so generalized, cartoons, unless produced with computer-generated imaging (CGI), may not be a good choice for classroom use.

reduced and changed in streaming speech, and weak forms (schwa¹⁴ forms of *y@* for *you*, *t@* for *to*) also needs to be taught. On a test, students can listen to an audiotape and identify the meaning of, for example, “*Wherya goin’ ta go today?*” – “Where are you going to go today?”

4. Large classes.

It cannot be denied that large classes often seem counterproductive in the task of teaching speaking and listening skills. We really cannot teach our students English, of course, but we can provide them with strategies to become self-reliant learners. They need to be inspired to read, write, listen, and speak English as an enjoyable hobby on their own.

I believe that the computer will revolutionize how English is taught in classrooms throughout Asia. It is the perfect multimedia tool for teachers to exploit in a compelling way for our learners. PowerPoint presentations allow animated text and graphics that can keep the most restless learner interested. Computer-readable audio and video formats allow teachers precise control over digital material. Audio material from CDs is superior quality. They can be converted to MP3 or other audio files and edited for classroom use if necessary. Audiocassettes wear out and audio quality is compromised each time it is played, but these can be recorded onto a computer and they will never wear out. Video can also be converted to MPG or other video files and edited. Teachers can more accurately isolate sections of an audio or video file for repeated playback.

Teacher can take their lessons to the classroom on a flash drive (a high-capacity thumb-sized removable disk that uses flash memory).

Finally, listening can be taught to large classes, but speaking cannot. Schools would do well to offer speaking classes with a 20-student limit. Beyond that, it is a waste of the teacher’s and student’s time.

An emphasis on teaching listening skills cannot preclude speaking skills, of course. Drilling and modeling is not production of English speech, but are important technique for reinforcing skills taught with listening.

English Teaching Is *Not* Grammar

Almost all the world’s natural language output is spoken rather than written.

– Michael Lewis 1993, p. 32

Longman’s recently published the *Touchstone* series, which is based on huge corpora of spoken English. One of their sales representatives told me that a Thai English teacher dismissed the series as “not having enough grammar.” I wasn’t surprised.

There’s a sadly mistaken idea that because English grammar teaches something useful in writing, it must be useful in speaking.

I say this to my students—it is an overstatement, of course, but a necessary one: “Nobody anywhere in the world throughout the history of mankind ever learned to speak any language by knowing grammar rules.”

Now, I’m sure someone somewhere did, but the point is that most students have been “grammar-ed” to death. They are terrified of making grammar mistakes. My Chinese students were particularly obsessed with grammar, and were visibly relieved when I told them this. My Thai students aren’t seemingly obsessed with anything, but they are just as squeamish about

¹⁴The @ is often used as the ASCII symbol for the schwa, the most common vowel sound in English.

making errors. Grammar is notoriously boring; as a result, many of my learners are hostile toward English learning by the time I see them at the university level.

While I grant that grammar rules can be useful in error self-correction, this is an advanced skill, and grammar should be reserved for advanced students. The complexity of the task of decoding a spoken message and formulating a response is, in my opinion, hampered, if not crippled, by an attempt to impose a learned grammar rule on the response. A non-native English teacher's knowledge of spoken grammar is useful in analyzing errors and creating lessons to address them, but grammar lessons need to be minimized.

Instead, a lot of exposure to examples of patterns that illustrate a grammar point is more effective. Most researchers believe that a minimum of six to seven examples should be used.

Teaching oral and aural English skills is different from other academic subjects. Rules are imposed on the language, so we need to get away from the idea of errors as a symptom of NOT learning but as an indication of the learning process itself. Also, we can embrace the idea that communication can be achieved without grammatical accuracy. In fact, most native English speakers speak with many grammatical errors. We especially can dismiss the idea that American or British English are *the* Englishes; some observers believe that an Asian English is fast emerging, since Asian languages share certain features.

There are many ways to express a thought in English. During error correction periods, I often tell a learner that I understand what he or she is saying and point out that most native speakers will say it a particular way. As Lewis points out, often a student creates a grammatically correct sentence that is lexically

incorrect-that is, a sentence that is not how speakers speak.

Mistakes are how learners learn and we should be encouraging learners to express themselves. In-class mistakes offer invaluable teaching samples, but error correction, which I believe is important, is tricky especially in Asian countries, where mistakes are seen as a matter of face.

Non-native English teachers must get away from the impulse to punish errors-and reward attempts at using the language by create a learning environment in which learners can exercise listening and speaking skills in all their glorious clumsiness.

I use a lot of in-class, non-graded exercises and then reveal answers so that learners can identify areas that may be troublesome. The surprise or thrill of getting it right and the little shock of getting it wrong are powerful and do lead to learning and reinforcement.

Conclusion

We can all agree that English to some degree is a necessary skill to be teaching our students in Asia. As teachers, we bear the responsibility to equip our students with the skills necessary to effectively learn and communicate in English on their own. I believe that good listening skills are the foundation for all other skills necessary to learn and use English. We must not ask our students to speak English correctly without providing them with the ability to listen to and comprehend English accurately.

In many parts of Asia, teaching listening skills has received little attention, and that traditional teaching methods are benefiting only a small percentage of our students. The computer is fast becoming a standard feature of classrooms throughout Asia, and this tool can inexpensively

and effectively assist teachers to meet the challenge. As teachers, we can accomplish these goals by sharing problems, solutions, research and resources.

References

- Allyn, Eric. "Phoneme Awareness Training for Thai Elementary English Learners to Improve Perceptual and Production Accuracy." Unpublished. 2006.
- Cauldwell, Richard. "Grasping the nettle: The importance of perception work in listening comprehension." http://www.developingteachers.com/articles_tchtraining/perception1_richard.htm Developing Teachers.com 2005.
- Field, John. "Promoting perception: lexical segmentation in L2 listening." *ELT Journal*, Vol. 57/4. October. Oxford University Press. 2003.
- Flowerdew, John and Lindsay Miller. *Second Language Listening: Theory and Practice*. Cambridge University Press. 2005.
- Gilbert, Judy. *Clear Speech from the Start*. Cambridge University Press. 2001.
- *Clear Speech: Pronunciation and Listening Comprehension in American English*. Cambridge University Press. 1984.
- Guillory, Helen Gant. "The Effects of Keyword Captions to Authentic French Video on Learner Comprehension." *CALICO Journal*, Vol. 15, No. 1-3.
- Hasan, Ali S. "Learners' Perceptions of Listening Comprehension Problems." *Language, Culture and Curriculaum* Vol. 13, No. 2. 2000.
- Herron, Carol and Irene Seay. "The Effect of Authentic Oral Texts on Student Listening Comprehension in the Foreign Language Classroom." *Foreign Language Annals* 24. 1991.
- Lewis, Michael. *The Lexical Approach*, Hove, England: Language Teaching Publications. 1993.
- Kikuchi, T. 1997. "A review of research on the education use of English captioned materials in Japan". Available at www.robon.org/gary/captioning/kikuchi.html.
- Shelton, Scott. "Making a Case for Beginning with Suprasegmental Features in Pronunciation Teaching." <http://www.developingteachers.com/articles_tchtraining/supral_scott.htm>. DevelopingTeachers.com. 2005.
- Smith, Sam. "Teaching Listening at Upper Intermediate Level" <http://www.developingteachers.com/articles_tchtraining/listenuplp1_sam.htm> DevelopingTeachers.com 2005.
- Taurosa, Steve. "Do Unfamiliar Sounds Cause Problems with Word Recognition in Context?" <<http://sunzi1.lib.hku.hk/hkjo/view/10/1000012.pdf>>. *Hong Kong Journals Online*. 1998.
- "The Instability of Word-Final Consonants and its Effects on Word Recognition in Connected Speech." *Hong Kong Journals Online*. <<http://sunzi1.lib.hku.hk/hkjo/view/10/1000034.pdf>>. 1992.
- Thompson, Tim & Matt Gaddes. "The Importance of Teaching Pronunciation to Adult Learners." *Asian EFL Journal*, Volume 2, February 2005.

ใบสมัครสมาชิก วารสารหาคใหญ่วิชาการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน บรรณาธิการฝ่ายผลิต

ข้าพเจ้า (นาย, นาง, นางสาว)นามสกุล.....

สังกัด-ที่อยู่.....

มีความประสงค์จะสมัครเป็นสมาชิกวารสารหาคใหญ่วิชาการ เป็นรายปี (2 ฉบับ 100 บาท)

โปรดส่งวารสารมาตามที่อยู่ ดังนี้

.....
.....
.....

เงื่อนไขการชำระเงิน

โอนเงินเข้าบัญชี มหาวิทยาลัยหาคใหญ่ (สำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ)

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาณพัทลุงทิส 2 ประเภทออมทรัพย์ เลขที่บัญชี 915-0-03008-6

และสำเนาใบโอนเงินมายังฝ่ายฝึกอบรมและเผยแพร่ สำนักส่งเสริมและบริการวิชาการ

ทางโทรสาร 0-7442-0375

ทั้งนี้ท่านประสงค์ให้ออกใบเสร็จรับเงินในนาม

☐ บุคคล ชื่อ

☐ สถาบัน

ขอแสดงความนับถือ

.....
(.....)

ตำแหน่ง.....

Publishing Policy

The Hatyai University (HU) Academic Journal is a peer reviewed, bi-annually (two times per year) published journal serving as an academic platform for promoting educational professionals, faculty staff and interested personnel of the campus and outside the campus but who are involved in the relevant fields, to submit their articles for being acknowledged, exchange, contribution and publication.

Guidelines for Article Submission

The editorial team invites submission of original articles from interested professionals to be published in the HU Academic Journal. Articles must be original and not have been waiting for publication from any other publishers or previously published. We reserve all rights to edit all articles that are accepted for publication for the length and style in principle appropriately.

Academic Article Contents

The academic article contents for publication in the HU Academic Journal are divided into 2 categories:

1. **Research Articles or Dissertations** (not more than 1 year lasted upon acknowledgement). Each should generally be 10 pages long on the A4 paper size.
2. **Academic Articles.** Each should generally be 10 pages long on the A4 paper size.

The Original Articles and Submission

- The original articles should be electronically typed in Microsoft Word using 'Cordia New 14 points' font on the A4 paper size.
- The article title should also be electronically typed in the middle up of the A4-paper size cover page and at which the article author name should be indicated below at the right corner whereas his/her academic title and workplace should be referred as the footnote.
- English words should be used essentially and substantially for those without the transliterations or clear definitions in Thai only by using Thai pronunciations in English together with their given English words in parenthesis.

All academic article categories must consist of:

1. The title must be written both in Thai and English languages.
2. The author's name (including his/her associates) must be written both in Thai and English languages.
3. The author's academic title (if any)
4. The author and his/her associates' contact addresses with telephone numbers.

Research Articles or Dissertations must comprise significantly and be written in order as follows:

1. The title must be written both in Thai and English languages.
2. The author's name (including his/her associates) must be written both in Thai and English languages.
3. The author's academic title (if any)
4. The author and his/her associates' contact addresses with telephone numbers.
5. Title
6. Author
7. Abstract (written both in Thai and English languages)
8. Introduction
9. Objective
10. Method
11. Result
12. Discussions and Suggestions
13. References (Year-Date system and in alphabetical order)

The Original Article Submission

Submit one set of the original article on computer disk, in Microsoft Word for Windows PC format, and one hard copy to Editorial Team of Hatyai University Academic Journal, Office of Promotional and Extension Services, Hatyai University (see contact address below).

Contact Address: Editorial Team of Hatyai University Academic Journal
Hatyai University
125/502 Polpichai Road, Hatyai District, Songkhla 90110.
Tel. No: (074) 200 371 Fax. No: (074) 200 375
Email: sittichai@hu.ac.th www.hu.ac.th

HATYAI ACADEMIC JOURNAL

Vol. 5 No. 10 July - December 2007

Research Article

Personnel’s Service Problems in Vocational Training Service of the Songkhla Institute for Skill Development Region 12 Patcharapuck Komoltree, Wichai Rattanakiranaworn and Wichai Boonchuduang	1
Role of Teachers and Administrators in Encouraging Moral and Ethics of Students at Patongwittayamulniti School. Songkhla Province Somjai Petcharakarn and Wichai Rattanakiranaworn	13
Copyright Infringement by Public Dissemination : A Case Study of Karaoke Business in Hatyai Municipality Kannaphat Chittawong	23
Cost-Benefit Analysis of Aor Bor Tor Counter Service Project : A Case Study of Tambol Thakham Administration Organization, Hatyai District, Songkhla Province Nachapong Janjula	31

Academic Article

Sufficiency Economy Pakorn Limyothin	41
Pricing Strategy for Motivate Customer Wiwat Jankingtong	49
The importance of Manners and Ethics for Accountants Kankanit Phongkraphan	55
Cooperative Education and the Ideal Graduate Development System Khanungnit Hnuchek	63
Building Effective English Teacher-Made Tests : A Major KPI for Thai ESP Teachers Preemon Nakarin	75
Bridging the Aural-Oral English Gap Eric Allyn	83